

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la convocarea-bilanț a activului cadrelor de bază ale armatei

Un eveniment memorabil în viața armatei române

La sfîrșitul săptămîinii trecute tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, comandantul suprem al forțelor noastre armate, a participat la convocarea-bilanț a activului cadrelor de bază ale armatei, care a analizat pregătirea strategică, operativă, de luptă și politică a armatei. Au luat parte tovarășii Constantin Dăscălescu, Emil Bobu, Ion Coman, precum și George Hoștean, ministrul de interne, și Tudor Postelnicu, ministru secretar de stat la Ministerul de Interne, șeful Departamentului Securității Statului.

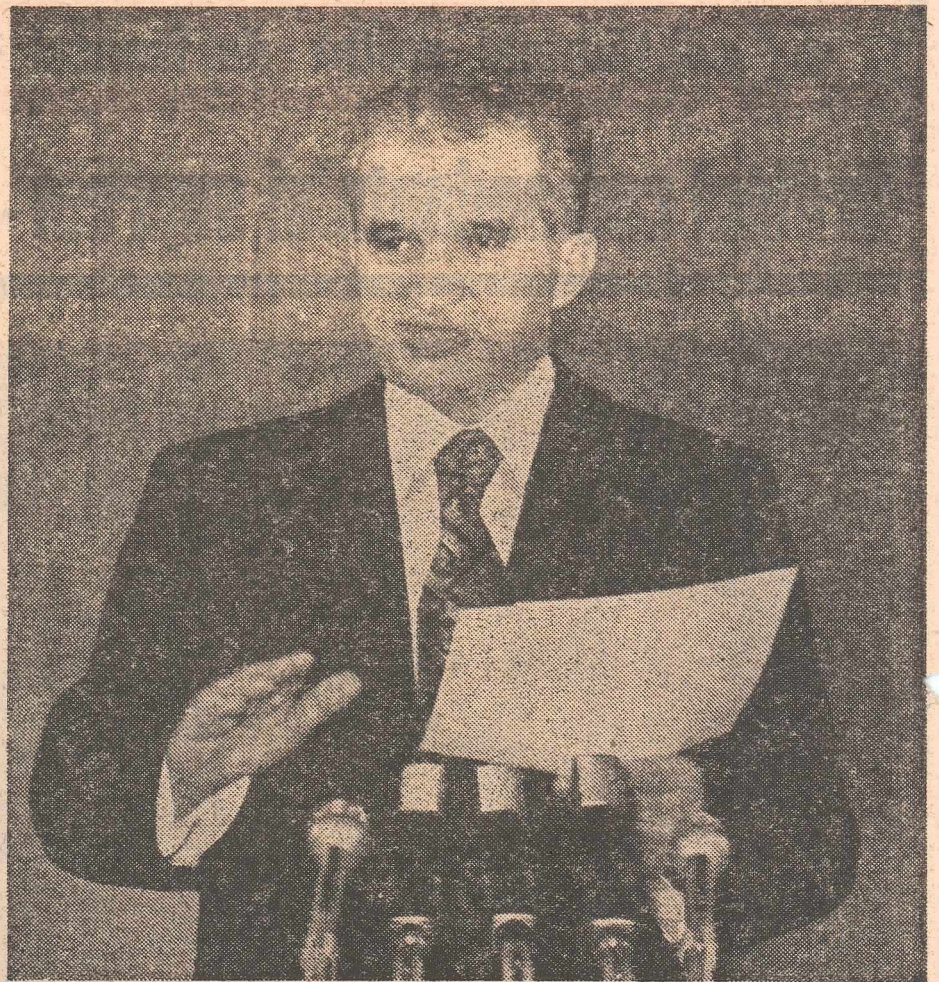
Prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu la convocarea-bilanț a cadrelor militare de bază a constituit, ca de fiecare dată cînd secretarul general al partidului s-a aflat în mijlocul militarilor, un eveniment memorabil în viața armatei române, care datorează conducătorului partidului și statului nostru profilul ei revoluționar, socialist de astăzi, exercitarea deplină a suveranității noastre, în fața comenzi supreme, înfașurarea modernă ce i s-a imprimat intens în ultimii 18 ani. Cei prezenți au dat expresie profundei stîmbe și grațitudinii pe care le nutrește față de cîtorul inspirat al societății socialiste multilaterale dezvoltate pe pămîntul României, personalitate proeminentă a contemporaneității, al cărui nume este întipărit în conștiința umanității ca simbol al progresului, libertății și păcii.

Evidențînd faptul că Directiva comandantului suprem al forțelor armate a determinat o puternică efervescență în gîndirea și acțiunea cadrelor militare la toate nivelurile, a dinamizat întreaga activitate din armată, cei care au luat cuvîntul la convocarea-bilanț s-au referit pe larg la rezultatele obținute și la experiența pozitivă acumulată în instruirea trupelor, reliefînd progresele înregistrate în ridicarea capacității de luptă a unităților și marilor unități. Analizînd cu răspundere comunistă, în spirit critic și autocritic, activitatea din domeniile de care răspund, participanții la dezbateri au făcut numeroase propuneri și s-au angajat să-și îmbunătățească stilul și metodele de muncă, să acționeze cu toate forțele pentru înfăptuirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, a tuturor misiunilor și sarcinilor încredințate de comandantul suprem.

Momentul-cheie al convocării-bilanț l-a constituit cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu. După ce a remarcat succesele obținute de armata noastră în pregătirea de luptă și politică, în con-

strucția socialistă, conducătorul partidului și statului nostru a arătat că, pornind de la obiectivele generale stabilite de Conferința Națională pentru anul 1983 și pentru următorii ani ai cincinalului, întreaga armată trebuie să se angajeze cu toate forțele în îndeplinirea îndatoririlor de mare răspundere pe care le are. „În actualele condiții internaționale — se spune în cuvîntare — trebuie să întărim continuu capacitatea de apărare și de luptă. Politica externă a României este o politică de colaborare și de pace cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Dar atîta timp cît se menține pericolul de agresiune și război, avem obligația să fim gata să respingem orice încercare de agresiune și să apărăm integritatea și suveranitatea patriei!” Inșă, preocupîndu-ne de întărirea capacității de luptă, de apărare, de dotarea armatei noastre cu tot ce este necesar, nu trebuie să uităm nici un moment că rezultate bune în întărirea capacității de luptă și de apărare a patriei vom obține numai pe măsura dezvoltării puternice a forțelor de producție, a industriei, a întregii economii, numai pe măsura succeselor dobîndite în construcția socialistă. De aceea „nu tendința de a mări cheltuielile militare este aceea care corespunde necesităților poporului nostru, și nici ale altor popoare, ci, dimpotrivă, reducerea cheltuielilor militare, a armamentului corespunde cerințelor construcției socialiste în România, și în toate țările socialiste, corespunde cerințelor dezvoltării economico-sociale a tuturor popoarelor, cerințelor făuririi unei vieți mai bune pentru întreaga omenire!”

Pe baza tocmai a acestor principii fundamentale ale politicii României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu formulează, în cuvîntarea-bilanț a activului cadrelor de bază ale armatei, sarcinile care revin forțelor armate ale patriei noastre: asigurarea mijloacelor necesare pentru dotarea în continuare a armatei cu tot ce are nevoie pentru a-și putea îndeplini în caz de necesitate misiunea de apărare a țării; folosirea de către militari în cele mai bune condiții a mijloacelor pe care le au la dispoziție, precum și a celor care vor intra în anii următori în dotarea unităților militare; perfecționarea mijloacelor de luptă, ridicarea gradului lor și a puterii lor de lovire; ridicarea continuă a nivelului de cunoștințe tactice, operative de către cadre, de către toți militarii forțelor noastre armate; creșterea răspunderii comandamentelor, ofițerilor, tuturor militarilor în îndeplinirea sarcinilor ce

le-au fost încredințate privind pregătirea de luptă și politică; întărirea și mai puternică a ordinii și disciplinei militare, bazate pe conștiința revoluționară, pe înțelegerea răspunderii ce revine fiecărui militar, fiecărui comandament în îndeplinirea sarcinilor de apărare a cuceririlor revoluționare; întărirea și mai mult în continuare a conlucrării cu unitățile militare ale Ministerului de Interne; creșterea capacității de luptă a întregului popor, astfel ca fiecare localitate, fiecare întreprindere, fiecare unitate economico-socială să constituie o puternică fortăreață, o puternică cetate, care să asigure în orice împrejurări atît desfășurarea activității de producție, cît și apărarea cuceririlor revoluționare, a independenței țării; întărirea colaborării cu armatele țării participante la Tratatul de la Varșovia; dezvoltarea în continuare a relațiilor de prietenie cu armatele tuturor țărilor socialiste, ale altor țări prietene; acordarea unei atenții mai mari activității politico-educative a tuturor militarilor; participarea în continuare a armatei, cu întreaga ei forță, la înfăptuirea programului de dezvoltare economico-socială, de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate, de ridicare pe noi culmi de progres și civilizație a patriei, de creștere continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului.

Exprimîndu-și convingerea că toți militarii armatei noastre vor trage concluziile necesare din analiza făcută la convocarea bilanț și vor lua toate măsurile pentru îmbunătățirea și perfecționarea activității de pregătire militară, de pregătire de luptă și politică, de îmbunătățire a muncii

în toate sectoarele, conducătorul partidului și statului nostru a spus: „Avem un corp puternic de ofițeri, avem comandamente puternice, avem o armată puternică și dotată în așa fel încît poate să-și îndeplinească îndatoririle ce-i revin în apărarea patriei! Sint convins că acțiunînd atît în acest domeniu, cît și în domeniul economic, în strînsă legătură cu întregul popor, sub conducerea partidului nostru comunist, armata noastră va fi întotdeauna gata să apere patria și își va face datoria zi de zi în activitatea practică, în toate domeniile!”

Document de o inestimabilă valoare teoretică și practică pentru cadrele de bază ale armatei, pentru toți militarii, cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost urmărită cu legitimă mîndrie patriotică de toți cei prezenți, fiind subliniată în repetate rînduri cu puternice aplauze și ovacii. Ministrul apărării naționale a arătat că, însuflețit de tezele, orientările și indicațiile programatice cuprinse în cuvîntarea secretarului general al partidului, toți militarii, profund devotați patriei, poporului, partidului, comandantului lor suprem, îl încredințează pe tovarășul Nicolae Ceaușescu că își vor da rîndul întreaga ființă în îndeplinirea exemplare a misiunilor, vor fi gata în orice moment să execute ordinele și directivele primite, să apere, împreună cu celelalte forțe ale sistemului apărării naționale, cu întregul popor, cuceririle în opera de făurire a socialismului și comunismului în țara noastră, munca pașnică a națiunii, independența, suveranitatea și integritatea României socialiste.

ION D. GOIA ■

Opinia unui alegător

Pledoarie pentru identitate

Opera construcției noastre socialiste cunoaște ipsoaze edificare și nu numai care, sigur, vor rămîne, unele, mărturie peste multe decenii iar nu puțin vor înfrunta veacul sau veacurile.

Identitatea lor este, evident, determinată de epoca noastră, istoria va consemna timpul care le-a produs, socialismul în România fiind o etapă istorică instalată definitiv iar viitorul va folosi noțiunea generică.

Inșă și pentru ziua de azi și pentru viitorime rămîne încă o față a identității ce se cere și respectată și pusă în lumina ei adevărată fiindcă acum, în multe împrejurări, ea se află în situația acelei fețe a lumii neluminate.

Cine a construit, să zicem, Barajul de pe Argeș? ! Cum se numește inginerul sau arhitectul care a conceput această operă în stare să înfrunte timpul cu atîta semeție? ! Sau care e numele inginerilor sau arhitecților care au conceput această operă? ! Ea nu

este o operă anonimă, nici un produs al unei colectivități atît de numeroase încît a identifica pe membrii ei presupune un pantheon întreg!

Sînt în România, azi, cîteva case de cultură a căror soluție arhitecturală onorează inteligența și talentul poporului nostru, ele sînt, sigur, rezultanta acestor virtuți ale poporului și ale condițiilor politico-sociale consacrate de socialism dar sînt și opere concrete ale cuiva anume prin care și talentul, și inteligența poporului, și climatul politic s-au afirmat și materializat. E limpede că pe zidul Casei de cultură de la Baia Mare sau pe zidul primăriei de aici se cuvine să fie citit numele arhitectului. E o mîndrie a culturii române socialiste să se identifice în semnătura valorilor ce o alcătuiesc sau o creează!

Cum am ști noi, azi, care sînt clădirile lui Mincu, să zicem, dacă n-ar scrie limpede pe ele, sau cum am ști care sînt clădirile imaginare de arhitectul Antonescu sau construite de inginerul Prager. De ce altădată nu se ignorau aceste identități? !

Și de ce să le ignorăm noi? Dacă poetul Ioan Alexandru semnează Imnele Transilvaniei și cartea nu se publică anonim, de ce să nu semneze, la intrarea în metrou, și inginerii și arhi-

tecții care l-au conceput și construit sau după planurile cărora s-a construit? !

Ajuns aici vreau să spun că metroul este, după opinia mea, una din cele mai frumoase opere ale ingineriei românești socialiste și e firesc să știm numele celor care au materializat în demnitate de cîtor al președintelui țării.

Pînă și Pirva Mutal a semnat pictura bisericilor Brîncovenesti. De ce să nu semneze, azi, arhitecții care au imaginat stația de metrou de la Semănătoarea? !

Nu mai insist asupra ideii, vreau doar să subliniez rolul educativ al acestei idei. E limpede că asupra tinerelor generații va avea un fericit ecou distingerea personalităților care dau măsura geniului nostru. Toate argumentele pedagogice se întemeiază, pînă la urmă, pe forța exemplului concret. Apoi acceptarea identității valorilor se constituie într-o firească operă de recunoaștere a meritelor cu atît mai importantă într-o societate care și-a propus descătușarea tuturor energiilor și promovarea tuturor talentelor.

Cum putem să ne demonstrăm mai bine teza aceasta decît dînd drept de identitate valorii? !

Sigur, nu mai adaug aici faptul că singură recunoașterea identității valo-

rilor reprezintă un fericit argument al emulației.

E bine știut faptul că noi nu putem plăti sau răsplăti încă, așa cum am dori, meritele unor inventatori, sau descoperitori, sau creatori în domeniul ingineriei, sau al arhitecturii, sau al medicinei, însă răsplata recunoașterii publice a operelor lor ne aparține și nu costă decît ambiția de a ne onora moral marile valori, respectîndu-le identitatea.

Pentru generațiile de azi Saligny e un nume; trebuie să aibă, pentru viitor, nume și inginerii care au imaginat Podul de la Vadul Oii sau, așa cum sînt, clădirea Radioteleviziunii sau cea a Operei Române. Nu mai vorbesc de un edificiu ca Pavilionul expozițiilor realizării economiei naționale din Piața Scintei!

Ce bucurie mai mare decît să citești pe zidul marii Săli a sporturilor numele arhitecților și al constructorilor? ! Bucuria recunoașterii meritelor dă unei epoci autoritate morală cea mai înaltă. O epocă de renaștere națională, cum este epoca socialistă în România, se cuvine, așadar, justificată și prin explozia extraordinară a valorilor și identitate.

DINU SĂRARU ■

Vizita de lucru a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU în unități ale industriei de petrol din județul Prahova

Inscriindu-se în cadrul preocupărilor constante ale secretarului general al partidului, președintele Republicii, de a ridica nivelul întregii activități din sectoarele de primă importanță ale economiei naționale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut miercuri o vizită de lucru în unități petroliere din județul Prahova. Au fost vizitate Institutul de cercetări și proiectări pentru petrol și gaze din Cimpina și Schela de extracție Boldești.

Noul dialog al secretarului general al partidului cu factori de răspundere din ministerul de resort, cu specialiști și muncitori a avut în centrul său probleme privind modul în care se aplică programul de organizare superioară a activității, de creștere a producției de țitei și gaze, program elaborat din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu în scopul creșterii mai puternice a producției de hidrocarburi, astfel încât să se realizeze mai devreme obiectivul stabilit de Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român privind asigurarea independenței energetice a patriei. În acest scop au fost analizate la fața locului rezultatele obținute prin aplicarea acestor măsuri, menite să asigure creșterea răspunderii tuturor oamenilor muncii din această ramură pentru îndeplinirea sarcinilor de plan și legarea retribuției personalului muncitor direct de rezultatele activității fiecăruia în sporirea producției de țitei și gaze, influența acestui sistem de retribuție asupra realizării producției, acțiunile ce urmează a fi întreprinse în continuare în scopul ridicării eficienței economice a întregii activități.

În unitățile vizitate, conducătorului partidului și statului nostru i-au fost prezentate sortimente variate de aparate folosite la forajul sondelor, extracția țiteiului și gazelor, aparate care pun în evidență capacitatea specialiștilor din acest domeniu de a realiza produse cu performanțe înalte. Au fost remarcate utilajele și tehnologiile destinate creșterii factorului final de recuperare a țiteiului, operațiunilor de stimulare a sondelor și de sporire a gradului de extragere a țiteiurilor viscoase. Înaltul oaspete a fost, de asemenea, informat despre măsurile luate cu privire la îmbunătățirea organizării activității având drept scop sporirea producției de țitei și gaze.

Și cu acest prilej secretarul general al partidului a subliniat importanța găsirii unor soluții și mijloace adecvate pentru legarea mai strinsă a cercetării cu producția, pentru scurtarea duratei de punere

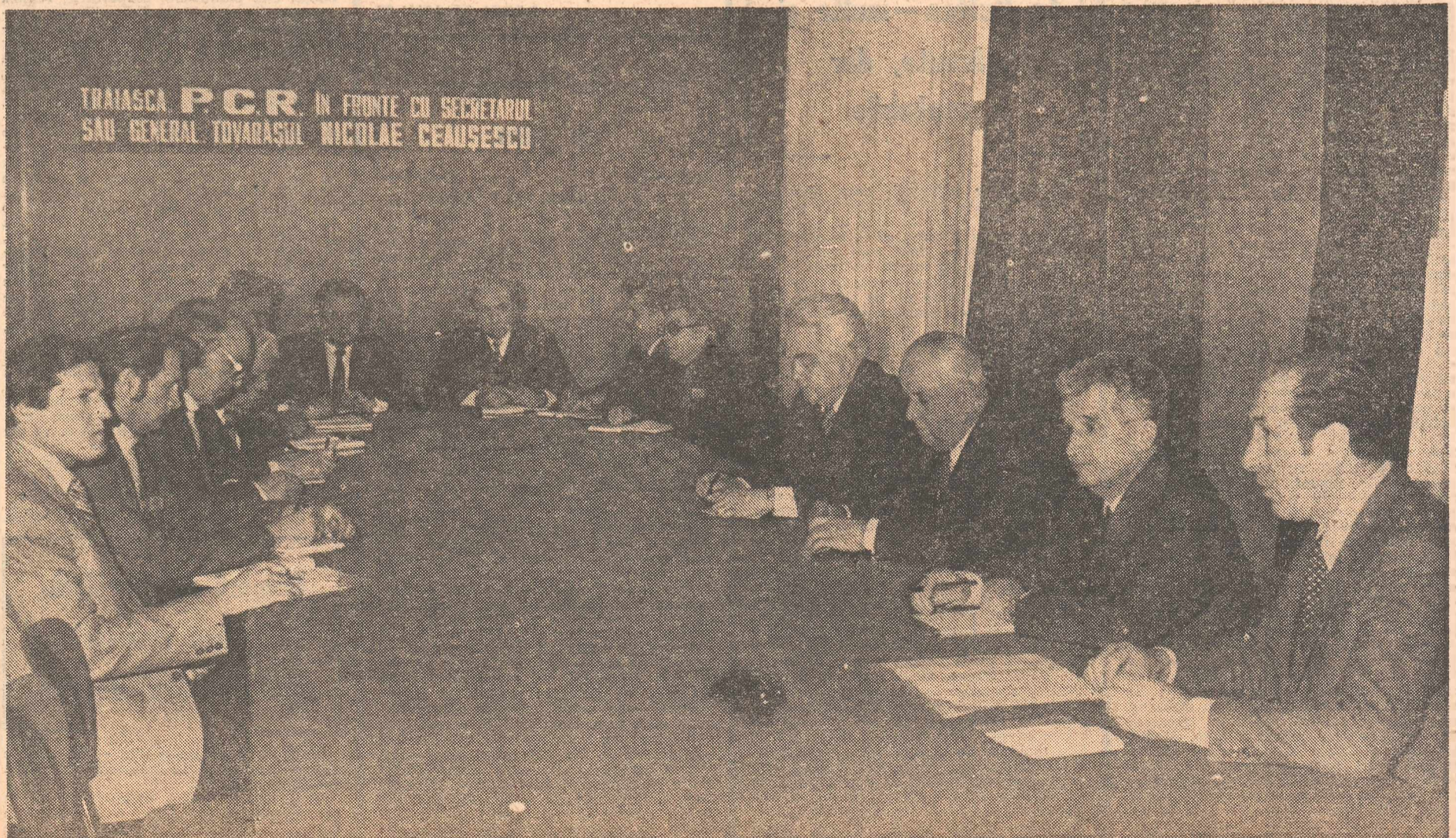
în practică a rezultatelor obținute în laborator, pentru mărirea vitezei de foraj a sondelor și reducerea consumurilor de materiale și energie.

Dind expresie unității strinse, indestructibile a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii, a întregii noastre națiuni în jurul partidului, al secretarului său general, sentimentelor de profundă recunoștință față de tovarășul Nicolae

Ceaușescu pentru preocuparea și grija statornice consacrate dezvoltării multilaterale a patriei, creșterii continue a nivelului de trai material și spiritual al întregului nostru popor, cei prezenți și-au exprimat convingerea fermă că aplicarea programului inițiat de conducătorul partidului și statului nostru va determina o puternică mobilizare a colectivelor de oameni ai muncii în vederea înlăptuirii

obiectivelor prevăzute cu privire la creșterea producției de țitei și gaze și s-au angajat să realizeze în mod exemplar sarcinile stabilite de Conferința Națională a partidului pentru acest important sector al economiei țării, să-și aducă pe deplin contribuția la asigurarea independenței energetice a României socialiste.

IOAN CODRU ■

MICA INDUSTRIE

Centrul de la periferie sau departele de-aproape

Comuna Cetate e cap de linie, oricare ar fi mijlocul de transport folosit. Mai departele nu există.

Mai departe, dar nu chiar foarte, se găsește Dunărea.

Astfel că se poate spune că țara și de aici începe, de la Cetate, din sudul Doljului, dintr-un loc aflat la optzeci de kilometri de Craiova și, totuși, în centrul de greutate al tuturor intereselor sale. Neavind datorii prea mari față de industriile urbane, comuna aceasta e preocupată să-și plătească toate datoriile către sine. Deși numele vine din vechime, așezarea s-a organizat și astăzi ca o cetate, asigurându-și tot ce-i e de trebuință. Iată un loc din România-care se autogospodărește dintotdeauna, fără ca să-și facă din asta un merit. Pur și simplu își clădește traiul țărănește și meșteșugărește, iar oamenii merg la oraș, la Craiova, sau la Calafat, doar când sint chemați, cu treburi politice și administrative, pentru unele cumpărături, dar numai pentru unele. În ziua de 23 februarie, spre exemplu, fiind la un instructaj, președintele unuia din cele două C.A.P.-uri, și-anume din cel care tot Cetate se cheamă, inginerul agronom Constantin Combeș lupta. — acesta e termenul cel mai bun — laolaltă cu șoferul unei mașini de-a gospodăriei, să facă rost de niște balamale. Deducem, prin urmare, că la Cetate nu se fabrică balamale, fiindcă altfel nu ar fi răscolit ei depozitele băniei. Ba amale nu se fabrică nici la Craiova. Pe unde se produc ele, e greu de spus. Cert este că în magazine nu se găsesc decât din când în când, iar în Cetate e mare nevoie de balamale pentru că țărani își construiesc o fabrică de conserve. Fabrica de conserve se construiește pe zidurile unor grajduri dezafectate și e obligatoriu să fie ga'a odată cu recoltele grădinii de legume. Din cauză că întreprinderea de profil din Calafat, precum și comercianții I.L.F.-ului nu pot prelua la vreme cantitățile produse pe cele 200 de hectare de grădini ale C.A.P.-ului, se întimplă ca varza timpurie să ajungă în unii ani la animale, în loc să meargă pe piață, roșiile să se prănădească în lăzi, fasolea verde să se ofilească pe araș și altele asemenea. La Cetate se petrece cîteodată un fel de criză ori mai bine zis de pagubă de supraproducție. Cum, de-a lungul anilor, astfel de pagube, de supra ori de subproducție datorate distanțelor, planificării greșite a treburilor în zonă și lipsei de respect față de munca țaranului, se petrec cu o regularitate ce poate fi perfect planificată, țărani din Cetate au început să se ocupe ei de toate. Pentru conservarea legumelor își construiesc fabrica proprie cu 600 locuri de muncă. Ca să nu îi coste drumul de la oraș în sat mai mult decât o seamă de lucruri strict trebuitoare într-o gospodărie, și-au născut o puzderie de fabricute. La Cetate, mica industrie dă anual zeci și zeci de milioane lei beneficii. În 1982, valoarea producției globale industriale a fost de 106 milioane lei. Asta, bineînțeles, în plus față de obligațiile agricole. Fabricutele din Cetate sint exact ce se cuvine să fie: ateliere cu cîteva muncitori. Cooperativa meșteșugărească are 64 de secții. Primarul Dan Lupu, fost pină de curind, președinte al C.A.P.-ului, teoretizează chestiunea, gînd la gînd cu bucurie, cum s-ar spune, cu Constantin Combeș și secretarul adjunct Gheorghe Tăhase. Ideea lor e că industria mică nu e doar o industrie mare, dar ceva mai mică. Problemele comunei sint următoarele: trăiesc în Cetate, și în satul aparținător Moreni, 8.200 de suflete. 500 de oameni fac naveta la Calafat. Ei pleacă la 5.00 și se întorc la 21.00 după cum, e voia curselor locale. Cînd ajung acasă, se culcă doar ca să se trezească. În curind, or să vină și aceștia acasă, fiindcă în curind, pe lângă cele peste 900 de locuri de muncă în mica industrie comunală se vor mai crea cîteva sute. Cetate va fi, într-un an, doi o localitate perfect integrată, în felul în care sint integrate unele industrii. Va ajunge să nu mai depindă cu nimic de nimeni. Cum arată mica industrie? Exact cum trebuie să arate: 60 de oameni muncesc, în două schimburi, în confecții. Atelierul de cizmărie, cu 18 muncitori, produce 13.000 perechi de încălțăminte pe an. Există ateliere de mobilă, de do-meze, secții de construcții și de împletituri din răchită. Apoi, secții de confecții metalice, meșteșugari la forat puturi, o asociație economică pentru reparații auto. Meșteșugărește la Cetate 70 de morari, 17 fierari, 7 rotari. ferma piscicolă are 300 de hectare, au fost captate două izvoare cu apă bună la crescătoria de păstrăvi, s-au săpat bălți pentru ferma de rate și de giște. La Cetate se fabrică butoaie și buți, cojoace, genți și șepci. La Cetate există 5

stații pentru producerea biogazului — ieșind din rivna și priceperea a doi cetățeni, Constantin Stanciu și Vasile Chilom, precum și din priceperea asociației economice locale — și, dat fiind cele 40 de cereri pentru instalații de biogaz de uz gospodăresc, sint în plan și atelierele de profil.

Ce nu producem la Cetate, ne spun oamenii, păi asta nu producem, balamale. Ne lipsesc și meseriașii de monumente funerare, ceea ce-i o lipsă, fiindcă oamenii se nasc, dar mai și mor și trebuie să fim cuvințioși față de memoria celor duși. Probabil că grija pentru cei în viață ne-a făcut să nu ne ocupăm mai mult și de pietrari. Dealtfel, nici piatră nu prea se găsește pe aici. Din ce producem, însă, mai dăm și la alții.

Alții sint cei din comunele vecine: Salcia, Maglavit, Pleșița, Unirea, Moșatei. Comuna Cetate exportă la vecini nu numai mărfuri, dar și magazine și meseriași. Muncesc în așezările apropiate 96 de oameni, în unități aparținînd miciei industriei din Cetate ori în ateliere ale locului: constructori, sobari, lucrători în comerț. Dară ne-am fi propus să scriem

rat. Muncitorii cîștigă bine, în funcție și de categoria lor de meseriași, de bună seamă. De la o altă secție a fost trimisă spre „omologare” o rîșniță manuală de cafea. Din deșeurile de la croitorie se fac papuci de casă. Din resturi metalice se durează produse de artizanat. Au rămas însă destule rezerve nevalorificate.

Îmbucurător este că aceste unități nu uită că se află pe un bun pămînt agricol, și care trebuie ajutat — inclusiv de mica industrie. Deci la Buftea se fac și unelte agricole, se fac aspiratoare pentru stropit grădinile etc. Să reținem și un alt exemplu, întîlnit la Centrala de filme Buftea. Pentru a acoperi timpul mort al meseriașilor — timp mort cum este și acesta, din iarnă — conducerea s-a gîndit să le dea de lucru celor de la serviciul de reparații auto și celor care confecționează decorații. Lucrările de reparații executate de acești meseriași-maestri — ne confirmă inginerul Stelian Simion — se bucură de o bună reputație în rîndul clientelei.

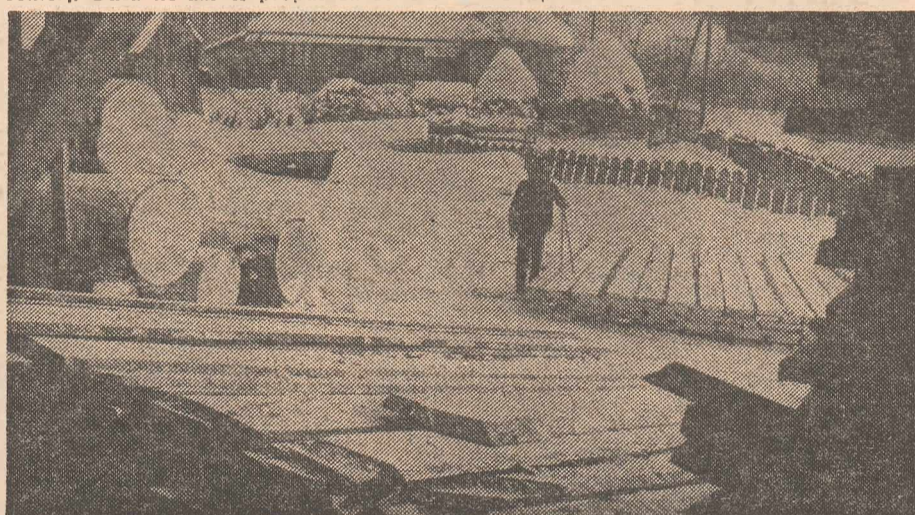
Și cu aceasta încă n-am epuizat subiectul industriei mici din Buftea. Secții ca acelea de bobinaș, cartoane, crescătoria de iepuri etc. aflate încă la început, pro-

de la demolările din comună”. Astfel, n-a durat decît cîteva ani construirea unei platforme agroindustriale cu tot felul de fabricute, secții și ateliere de care oamenii nu numai că nu prea le-a mai venit să se desprindă dar le-a amintit de satul lor pină și unora dintre cei ce apuseră să plece și să spună că nu se mai întorc. Acesta vrusea Tudor Dănaș să fie locul de întîlnire al acelor drumuri, mai multe, pe care el pornise deodată.

Știuse că astfel de „activități” sint bănoase și-a mai avut ambiția, zice, de a rămîne agronom și de a întemeia bogăția cooperativei, împreună cu țărani din satul său, pornind exclusiv de la munca pămîntului, nu devenind negustori și nici dedicîndu-se de exemplu, fabricării punșilor de plastic sau altor marfaturi dintr-astea desigur utile, dar care trebuie lăsate pe seama celor ce chiar n-au altceva de lucru. Pentru isprava de-a fi obținut pe un pămînt nu prea darnic și nici irigat recolte cit ale altora de pe cercoziomuri irigate, cooperativa din Cezeneni a fost răspîdită cu mai multe ordine și medalii de vreo zece ani încoace, de cînd producția globală agricolă la un hectar a crescut de la 2.400 lei la aproape 15.000. În această creștere, în această înmulțire care s-a îndepărtat tot mai mult de amintirea cifrei zero, platforma agro-industrială din curtea C.A.P.-ului și-a arătat însemnătatea prin faptul că ea a creat un spațiu de mișcare în cuprinsul căruia pină și întîmplările nefericite au luat o întorsătură favorabilă: „Într-una din primăverile trecute au fost temperaturi sub 30 de grade, zice Tudor Dănaș. A înghețat via. Cum struguri știăm că n-o să culegem, nici compoturi nu puteam face — că noi facem aici tot felul de compoturi, gemuri, dulcetuși și siropuri — nici beneficii n-aveam de unde să apară. Iar via, chiar dacă nu aducea bani, cerea bani, fiindcă trebuia totuși lucrată, altfel e greu s-o mai scoți din paragină. Atunci am conservat foi de viță pe care am încasat un milion. Cam atît ne costă pe an lucrările de întreținere a viei. Ne-am scos măcar aceste cheltuieli pe care altfel eram nevoiți să le facem cu banii rezultați din alte sectoare. Dar dacă n-aveam fabricuța de conserve?” Sau cum ar fi scos-o la capăt cel din Cezeneni dacă ar fi avut numai împletitorie din nulele de răchită, chit că el se laudă că mășufe și fotolii dintr-astea ajung în toată Europa? Avînd în vedere că ei fac și tot felul de coșuri din nulele, desigur că în anul acela coșul le-ar fi rămas mai gol. Dar au ei grijă să nu se întimplă așa, tocmai pentru că munca se întemeiază aici pe o gîndire din care unii economiști de profesie nu rețin, din păcate, decît grația de-a face patinaj artistic pe lucul definițiilor — altfel, poate bine știute — ale unor noțiuni economice. „Odată ni s-a propus să colaborăm cu întreprinderea de osii și boghiuri din Balș, spune Tudor Dănaș. Noi cumpăram niște bușee de la întreprindere cu 800 de lei și după prelucrare i le vindeam cu 830. La 50.000 de bușee, cite plănuisem, cooperativa realiza o producție globală de 41,5 milioane. Producția netă era însă de un milion și jumătate. Lucrarea apărea frumoasă, dar la 41,5 milioane lei trebuia să plătim contribuția la casa de pensii 8 la sută, adică 3 milioane și 320 de mii. Nu numai că nu cîștigam un milion și jumătate, că nu cîștigam, de fapt, nimic, dar mai rămîneau și datori cu 1 milion și 820 de mii. Asta nu înseamnă să nu preluăm repere din industria mare, dar s-o facem în așa fel încît să cîștige și unitatea ceva. O colaborare cu fabrica de mobilă din Caracal, de pe urma căreia rezultă o producție netă mai mare, dovedește că se poate lucra și astfel. Însă, bineînțeles, așa cum s-a subliniat recent și la Conferința pe țară a președinților consiliilor populare, noi trebuie să avem în vedere în primul rînd posibilitățile locale, valorificarea producției proprii, în cazul nostru a producției agricole. Nu e nici o noutate, de exemplu, că pină și simburii de struguri pot fi folosiți la ceva, conțin grăsimi între 10 și 24 la sută și din ei putem extrage uleiuri”.

E o vorbă, printre cei din Cezeneni, că Tudor Dănaș face ce face și trece pe la contabilitate. Altfel n-ar fi ajuns să fie plătiți cu 65 de lei pentru o zi și nici nu s-ar fi întimplat ca de mai mulți ani, grupuri de țărani din alte sate să vină aici pentru „schimburi de experiență”.

DUMITRU ELIADE

În defileul Mureșului, vechile gaterne acționate de cîderile mici de apă au fost puse din nou în funcțiune.

Fotografie de V. MOLDOVAN

despre mersul industriei mici în comunele al căror nume l-am citat mai sus, nu prea am fi avut ce scrie și, cum se vede, tot la Cetate am fi ajuns.

Drept care le mulțumim că sint aici țărani așa cum se cuvine să fie țaranul, în stare să iasă la tîrgul satului cu mărfuri de tot rostul și de tradiție.

TUDOR OCTAVIAN

La Buftea — multe și mărunte, dar rentabile

Buftea este singurul oraș aparținător de Capitală, mai bine zis, de sectorul agricol Ilfov. Este adevărat că la Buftea nu se fac numai filme, ci se face și mare și mică industrie, după cum vom vedea. Nivelul producției marfă realizată la nivelul anului trecut se poate exprima valoric la 1,4 miliarde de lei pe oraș. Dacă Centrala de filme aduce anual venituri de 250 milioane lei, să nu uităm nici că întreprinderea de ambalaje metalice pentru agricultură (IAPSAIA) realizează o producție marfă echivalentă cu 583 milioane lei anual. Timp în care, iată, și industria mică își aduce și ea partea la „zestrea” orașului, cu 58 milioane lei anual. Cînd spun industria mică mă gîndesc, deopotrivă, și la serviciile către populație, care au adus un cuantum valoric de 12,8 milioane lei în contul industriei mici, în anul trecut. Pe raza orașului există destule secții tradiționale în industria mică, dar există și altele noi, în continuă diversificare.

Patru sint unitățile care fac industrie mică pe raza orașului Buftea: cooperativa „Meșteșugarul”, cooperativa de producție, achiziții și desfacerea mărfurilor, C.A.P.-ul și, respectiv, centrala de filme. Micile secții anexe ale consiliului popular ori ale altor întreprinderi, fiind chiar la început, nu le punem încă la socoteală. Cu Marin Stoica, vicepreședinte al Consiliului orașenesc Buftea, am văzut cîteva secții ale industriei mici din oraș. Primul popas — la două unități de sticlărie ale cooperativei „Meșteșugarul” și ale C.A.P. Din maldăre de deșeuri de sticlă spartă, cumpărată la un preț de 0,15—0,20 lei, aici se produc candelabre cu 3 și 4 brațe, la un preț de 1.500—1.900 lei. Foarte aspectuoase. Circa 114.000 cercei și 6.000 coliere din mărgelă iau anual drumul pieței bucureștene. Totul parafat, Totul legife-

mit deja rezultate. Mai sint și destule resurse locale care-și așteaptă valorificarea: trestia, stuful, păpuriișul de pe marginile lacului „Colentina”, lăsat încă, din păcate, în voia „vînturilor, valurilor”.

În timp ce prețul unui bilet de autobuz din Capitală la Buftea este de doar 2,50 lei, iată că o casă bună depășește suma de 250.000 lei. Spune și asta ceva. Populația Buftei crește în continuare. (16.300 locuitori are acum.) Posibilități pentru a depista noi locuri de muncă există mai cu seamă în industria mică.

DORIN SALAJAN

Fuga de înmulțirea cu zero

De la învățătoarea lui, Ecaterina Marinăanu, Tudor Dănaș a învățat că înmulțirea cu zero a unui număr cu oricîte cifre tot zero dă. Apoi a descoperit singur că atunci cînd acest adevăr trece dincolo de aritmetică pentru a intra în viața oamenilor, el nu mai este doar interesant ci ajunge să fie dureros. În '68, cînd s-a întors ca inginer agronom în satul părinților lui, la Cezeneni, cooperativa agricolă plătea fiecărui țaran 9 lei pe zi.

Cit încă părea că n-o să aibă vreme vîntul să măture din vatră chiar și ultimul bob de jeratic din care s-ar mai fi putut înălța o flacăra, Tudor Dănaș a știut că spre deosebire de consătenii lui care băteau un singur drum, spre Caracal, unde intrau ca muncitori în fabricile orașului, el va trebui să pornească pe mai multe drumuri deodată. Că toate aveau să-și dea întîlnire undeva, s-a văzut mai tirziu. La început, a zis noul președinte al cooperativei, trebuie asigurată „o bază de materii prime”. Pe 40 hectare, dintre cele ce oricum nu erau de folos agriculturii, s-a plantat răchită. Pe alte 30, de data aceasta pămînturi bune, au fost puse cîpșuni, pe 133 piersici, pruni, cași, vișini și cireși iar pe încă 151 vită-de-vie. Și pină ce plantațiile acestea au început să intre pe rod, s-au întors acasă și cei vreo 70 de oameni pe care Tudor Dănaș îi trimisese la Caracal să se califice în tot felul de meserii: sudori, strungari, lăcătuși, constructori. „Oricum plecau singuri, zice, și m-am gîndit că e mai bine să-i trimt eu. Dacă plecau singuri, nu se mai întorceau. Pe cînd așa, i-am putut chema înapoi. Și nu numai pentru că țineam în mîna un contract pe care-l semnaseră. Chiar aveam nevoie de ei. Tot ce-am făcut aici e construit de oamenii noștri, cu proiecte gîndite de noi. Și nici materialele nu sint cumpărate, le-am ales

Nimeni nu pretinde că mica industrie n-ar da bătaie de cap

Medgidia poartă din plin — precum se știe — pecetea marii industrii. Cum stăm însă cu cea mică?

În ultimii doi ani a intervenit, dacă nu un reviriment, cel puțin o îmbunătățire treptată. Gospodării orașului, ca urmare a directivelor de partid, au impulsinat

ȘI CÎTEVA DIN MARILE EI PROBLEME

cooperativa meșteșugărească locală, care a început să producă pe scară mai largă mărfuri căutate de localnici, bunăoară sobe de gătit, cazane de rufe, țevi de cazonac — s-ar zice, niște fleacuri, dar cât de utile!; precum și aparate (citiți: sirme) de scos ardei din sticle. Dar vai, și în acest sector s-a făcut simțită burocrăția. Aflăm, astfel, cu câte dificultăți și târâgănări a fost obținut un preț pentru biete țavite din tablă care, pasămite, nu fuseseră „catalogate”.

Apoi producția micii industrii din Medgidia s-a extins și în alte sectoare: de la fulare, căciulite, costumase de copii și jucării, cornize sculptate, mășute de telefon și televizor, mic mobilier suspendat de bucătărie și mascatoare de chiuveță la plăpumi, saltele, perne-fantezi, șorturi, mănuși de protecție etc. De subliniat că această diversificare a avut un efect pozitiv și în sensul folosirii forței de muncă feminină, prin intermediul muncii la domiciliu. În cadrul sectorului de gospodărie comunală (atât citiți a mai rămas după ce fosta secție de bunuri de larg consum a trecut, cu mai mult timp în urmă, la industria republicană) se realizează produse fabricate din beton pentru gospodăriile (dale, borduri ornamentale) și, mai nou, macramé-uri. Toate aceste activități cumulate își fac simțită prezența.

— În ultimii doi ani, valoarea produselor obținute în cadrul micii industrii — ne spune vicepreședintele Comitetului executiv al consiliului popular, Nicolae Oneț — a crescut cu peste 30 milioane de lei. Așadar, numai sporul atinge această cifră, deci o creștere destul de importantă pentru un oraș ca Medgidia, deși mai rămân multe, foarte multe de făcut și în acest domeniu.

În adevăr, discernem o anumită timiditate în dezvoltarea micii industrii, care, după cum s-a văzut, continuă la Medgidia să meargă pe căi bătute și nu a reușit să depășească încă sfera destul de îngustă a producției meșteșugărești. Oare să nu existe și pe malul acestei dinamice așezări dunărene resurse locale care să poată fi rapid valorificate?

Este drept, plutește o idee, deocamdată vag conturată: „lansarea” ceramicii de Medgidia pe baza argilei care se extrage nu departe de oraș. În prezent, această argilă se transportă pentru prelucrare la fabrici departate, la Cluj-Napoca și în alte părți. „Măcar o secție dacă am avea aici — oftează Nicolae Oneț — ca să dăm în plus de lucru femeilor!”

Se pare însă că pentru moment nimeni nu s-a pus serios pe treabă ca să exploareze și această posibilitate și s-o fundamenteze economic. Este afit de greu cu procurarea de combustibil! — ni se argumentează. De acord. Nimeni nu a pretins că mica industrie nu ar da mari bătaii de cap pentru a o pune pe picioare. Dar merită.

LIONEL NIJESCU

**La Mizil, din această
muncă încă n-a ieșit
nimeni la pensie**

Înainte de a accepta o discuție despre industria mică, Dumitru Divoiu a făcut o precizare: „Dacă avem”. Da un telefon, semn că-mi pune răbdarea la încercare. Și eu care credeam că există industrie mică în fiecare localitate... Apoi, mă liniștește: „La noi, la Mizil, industria mică a ajuns înaintea industriei mari, ba așa putea spune, dacă ținem seama de tradiția locurilor, că a venit chiar înaintea legii din 1971”. Și ce altceva decât industrie mică ar fi putea fi micile meșteșuguri, prestările de servicii, secția de împletituri din răchită și mai ales secția locală a Cooperativei „Textila” Ploiești! Despre ultima aveam să aflăm că a depășit, în anul trecut, o producție de șase milioane lei. Materia primă este pinza topită ce-i duce-n ispită, golindu-le buzunarele, pe mulți cumpărători din țară și de peste hotare. Din ea se execută faimoasele bluze brodate sau croșetate „de Mizil”, ce se vind, în Italia, Franța, Grecia, Japonia, Statele Unite.

E greu și migălos lucrul de mină; să faci milioane de lei cu foarfece, acul și mașina de cusut e o treabă care, înainte de a se numi industrie mică, era făcută cu drag pentru nevoile fiecărei familii. Acum a apărut planul; forța de muncă și condițiile de lucru fiind noțiuni învățate ulterior. Actuala șefă a secției, Adriana Podeanu, în funcție numai de patru luni, este de meserie „brodează de mină” (nu e o glumă!). Ne spune că stau foarte bine cu planul. Pe luna februarie, de pildă, aveau 525 de mii plan și au realizat 570. Comenzile pentru Italia s-au expediat și, odată cu ele, exportul trimestriului unu a fost încheiat până la 1 martie. Industria aceasta mică, artizanală, are în Mizil și în comunele învecinate (Baba Ana, Fulga, Gura Vadului, Ciresanu și în multe alte locuri) o forță de muncă încă

insuficient folosită; despre talentul localnicilor nu credem că e cazul să mai vorbim aici. Condițiile de lucru sînt însă în mare suferință. 110 femei muncesc îngheșuite din pricina frigului și stau ciorchine precum albinele ce se încălzesc una pe alta. Iarna, spațiul e restrîns la doar patru încăperi ale unei case vechi, ce se înțelege că nu puteau fi patru sufragerii. Combustibilul, așa drămuț cum este el, se află la Ploiești și ajunge greu la Mizil; sau, cel mai adesea, nu ajunge deloc.

Dacă m-ar fi întrebat cineva ce-i acela „repansatul stofelor”, mărturisesc că n-aș fi știut ce să răspund, dezarmat în fața acestei operațiuni inventate de industria mică. Din '72, grație Postăvăriei Române din București, mizilencilor li s-a oferit șansa de a se familiariza cu meseria de „repansatoare”. Bucățile de stofă „crudă”, cum li se zice pe aici, au tot felul de defecțiuni ce se cer înlăturate. De exemplu, flămeurile se scot cu penseta, firele lipsă sînt introduse cu niște ace lungi de parcă ar fi cirlige. Îngrămădirile de fire dau mai multă bătaie de cap, chiar și unei lucrătoare experimentate cum e considerată Ana Corduneanu, la cei 57 de ani ai săi. Lucrează ca repansatoare de 10 ani, iar de cinci ani și-a pus ochelari de vedere, ale căror lentile au fost schimbate de trei ori pînă acum, dioptriile fiind în creștere precum cotele apei' Dunării primăvara la Drencova. Dealțul, ochelarii sînt din ce în ce mai răspindii.

Necazul pornește de la bucată de stofă, sau mai exact de la marcatorii Postăvăriei Române, niște oameni ce însemnează cu cretă defectele existente, scriindu-le pe o fișă ce însoțește stoffa. Dacă la marcat se mai trece cu vederea și se înțelege că motive sînt, ba neatentia, ba intenția de a plăti mai puțin repansatul sau mai știu eu ce. Cert este că la repansat trebuie reparat sau, cum să-i mai spunem, retușat orice defect, oricît de mic ar fi el. Așa înțeleg femeile de aici să-și facă datoria și normal este ca ele să completeze fișa cu defectele „nevăzute” la București, iar ulterior acestea să fie plătite cu tarifele legale. Dar, Postăvăria Română a recrutat două C.T.C.-iste, dintre femeile de aici, pe Niculina Neagu și Elena Voiculescu, foste repansatoare, care astăzi au un cîștig sigur de 1.940 de lei pe lună. Ce vor ele? Marcatorii de la București să fie mai corecți și poate vine șefa Serviciului marcaj, tovarăsa Sabina (nu mai stie nimeni cum o cheamă) să stea de vorbă cu cele 54 de lucrătoare conduse de șefa Violeta Vasile, femeie tinărară și care plînge ori de cite ori i se reproșează că n-a chemat Bucureștiul la Mizil. De chemat, a făcut-o, dar nici adresele n-au folosit la nimic.

ION PREDOȘANU

**O indeletnicire
înaintea căreia
țărănul nu se
mai scarpină în cap**

La Andrășești, în inima Bărăganului, 3.400 ha se împart la 2.500 de oameni, fiind vorba despre locuitori, numărați de la mic la mare. Altfel spus, grija acestor hectare multe stă doar pe truda a cîteva sute de țărani, și, cînd l-am întrebat pe vicepreședintele Vasile Aloman cum se laudă primăria din Andrășești cu industria mică, interlocutorul nostru mai, mai că a dat să se scarpine în creștetul capului cu aerul necăzului ajuns să ofteze: asta ne mai trebuia!?... Industria!... Căvintul nici nu-i mai sperie, dar nici nu le cade prea ușor în auz. Vrem, nu vrem, industria vîlăguit și satele Bărăganului de floarea brațelor lor de muncă și griji tot mai mari au ajuns și aici să cadă pe umeri din ce în ce mai firavi. Totuși, după șocul d'ntîi, vorba se mai dezleagă și la urma urmelor chiar se leagă. Nici pe cifre menite să sperie, dar nici pe nimic.

Din punctul acesta de vedere, al industriei mici, toate stau aici sub mîna lui Ion Trifu, președintele cooperativei de producție, achiziții și desfacere a mărfurilor din Andrășești. Omul nu este prea nou în branșă dar la Andrășești a descins abia cu doi ani în urmă, cite ceva a izbutit să pună pe roate și mai are și bunul obicei să poarte în buzunar, la orice oră din zi sau din noapte, o hirtie cu cele mai proaspete date ale înjghebărilor din subordinea lui. Din clipa cînd a scos hirtia, am știut pe ce stăm: plan anual, în 1982, 794.000 lei; realizat, tot în 1982, 1.258.000 lei. Nu este prea mult, dar nu este nici prea puțin și chiar merită să vedem ce este de fapt. La capitolul munci productive cu ținută industrială se practică în primul rînd croitoria de damă și bărbătească, indeletnicire în care Ecaterina Buzea a ajuns pînă la serii mici de produse cu mare căutare și dincolo de hotarele Andrășeștilor. Se mai practică tricotajul prin casele nevestelor de țărani. Apoi, timpăria, meserie în care Constantin Zaharia îl va schimba curînd pe Dumitru Bratu. În sfîrșit, între muncitorii industriali ai Andrășeștilor contează și Gheorghe Matei.

Taică-său a avut vreo nouă copii și, din toți, numai Gheorghe Matei l-a urmat în profesia de tot rară pe aceste meleaguri. Astfel, Gheorghe Matei a fost și a rămas, ca și taică-său, fîntinar. Cu strădanii lui a adus și el cîteva zeci de mii de lei în visteria cooperativei din Andrășești.

Dar și aici, ca și aiurea, planurile sînt mult mai ambițioase decît realizările. Și nu este vorba numai despre clasicul conflict dintre realitate și vis, indeobște tranșat prin armistiții incerte. La Andrășești chiar este în curs de înființare o secție de tîncigerie și confecții metalice. De asemenea, în primăvara aceasta se pornește și o cămădărie a cărei producție va umple un gol resmînt în viața de zi cu zi a comunei. O crescătorie de ciuperci se cheamă a fi tot agricultură, dar la Andrășești se nutrește speranța cultivării ciupercilor în cicluri industriale și cu metode industriale, locul s-a ales chiar în z'ua cînd am descins noi acolo și tot în ziua aceea s-au găsit și oamenii dispuși să parieze că vor izbuti: Ionită Matei și Dan Popa. Și cînd zbaterea de doi ani a președintelui Ion Trifu e așezată sub lupă, constatăm un adevăr menit să ne bucure: de fapt, acest Ion Trifu, dincolo de grija lui întoarsă la o hirtie din buzunar, nu a făcut decît să se zbată pentru a reinvia cîteva dintre meseriile practice odinioară la Andrășești. Mai cu seamă meseriile în absența cărora viața se poticnește. Și asta este ceva, în indeletnicirea lui Ion Trifu, ca să spunem lucrurilor pe nume, asta e totul. În jos nu răzbești fără un meșter priceput în fîntîni. În sus nu e chip să ajungi decît așezînd cărămizi peste alte cărămizi. Și așa mai departe.

Și de acum înainte singurul lucru care ne mai sicilia gîndurile era tot hirtia aceea d'n buzunarul lui Ion Trifu. Și intrucît ne-o incredințase, am răsucit-o cu răbdare pe toate fețele ei, refăcîndu-i meticulos socotelile. Nu pentru că nu am fi avut mare încredere în loialitatea adunărilor, dar așa vorba lui Parizianu, ca să știm pe ce ne bazăm. Deci, din croitorie afit, d'n timpărie afit, din teracote afit... Uite, teracotele le uitasem... Si parcă, totuși, parcă pînă la milion și un sfert mai era mult. Și abia la ultimul rînd am izbutit să venim de acasă: principala industrie mică a Andrășeștilor a fost și rămîne făcînd pîini. Brutăriile din Andrășești și mîna brutarilor Decebal și Ștefan Atanasii sînt cunoscute la mare distanță în jur. Unde 3.400 ha se împart pe brațe afit de puține, indeletnicirea aceasta a făcutului pîinii parcă se potrivește mai mult ca oriunde. E o industrie înaintea căreia țărănul nu se mai scarpină în cap....

MIHAI PELIN

IN LOC DE CONCLUZII

Despre mica industrie și importanța ei se știu, desigur, destule lucruri. Nu totuși — după cum ne-au relevat investigațiile ale căror roade le publicăm în aceste pagini — tot ceea ce se cuvine știut. În tabelele de valori ale economiei noastre, ea, această „industrie mică”, își are, altfel spus, pătratul său, distinct conturat, dar cu parametrii înăi în studiu, deși o Lege i-a fixat limpede cadrul desfășurării, prerogativele, drepturile și obligațiile.

Cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Conferință pe țară a președinților consiliilor populare — cuvîntare învederînd, ca pe un apel de acută însemnătate, faptul că „în toate localitățile consiliile populare trebuie să se preocupe de dezvoltarea bazei materiale, valorificînd toate substanțele utile care se găsesc pe teritoriul patriei noastre” — readece cu o nouă forță, în actualitatea cea mai fierbinte a demersului economic, problema fructificării resurselor naționale, ca problemă-cheie a înaintării noastre. Este vorba, în acest context, nu numai de marile avuții ale solului și subsolului, ci de toate substanțele utile, de tot ceea ce reprezintă sau poate reprezenta o valoare, o sursă de bogăție, un potențial dinamic, o promisiune de dezvoltare. Nu sîntem, se știe, o țară săracă, dar viața ne obligă, de la un timp, să revizum acele capitole de geografie scrisă, tributare legendelor romantice despre un pămînt pe care curg laptele și mierea, să le punem de acord cu geografia reală, cu adevărurile și somățiile ei. Nu sîntem o țară săracă, dar resursele noastre, materiile noastre prime, ca pretutindeni pe Terra, sînt limitate, drept care tot ceea ce înseamnă un bun material cu posibilități de fructificare se cuvine atent prospectat și evaluat, cîntărit și așezat grijuliu în zestrea țării, ca într-o mare cămară gospodărească. Rolul micii industrii, în aceste circumstanțe, nu mai are nevoie de sublinieri speciale.

Și totuși, după cum faptele ne-o arată, încă se simte nevoia unor clarificări pe acest plan. În unele părți, de pildă, micii industrii nu i se dă importanță pe care o merită. Se pare că, prin aceste părți, ochiul celor în drept s-a cam blazat, s-a obișnuit prea mult cu prefacerile de anvergură, marcate prin uzine și combinăte, prin uriașii industriali ai locurilor, ca să le mai înregistreze și pe cele de nuanță, acele nuanțe care, într-un registru savant, dau tonus și vibrație aparte unui tablou, inclusiv unuia economic, întregindu-i culoarea și forța. În alte părți, în special în cele în care marea industrie n-a covîrșit peisajul, lucrurile se întîmplă invers. Adică factorii locali investesc mica industrie cu ambiții mari, chiar foarte mari, cu pretenții ce-i depășesc și puterile, și resturile stabilite prin lege, supradimensionînd-o, umflînd-o, dilatănd-o în chip artificial, ridicînd-o pe un fel de pirghie de aer pînă acolo unde, fără nici un rezim pe sol, întregul edificiu apare, brusc, nelegitim, dacă nu chiar absurd. Asistăm, în astfel de locuri, la „industrii mici” care se trezesc că și-au înscris în planurile de producție mărfuri (de regulă, complexe!) pentru care n-au, în respectivele locuri, materia primă, în ast-

fel de cazuri, înseamnă fier, oțel sau alte resurse care sînt hrana de bază a marii industrii, absurdul situației e cu afit mai limpede!)

Or, legea e clară: mica industrie trebuie să valorifice cu procedere acele resurse locale ce nu pot fi, prin puțină muncă sau prin natura lor economică, obiect de exploatare a marii industrii. Nu putem crea un combinat pentru, să zicem, capătarea surselor de var din Nerejul Vrancei, nici o uzină pentru laminarea papurei din Puranii Teleormanului. Asta, pe de o parte. Pe de alta, industria mică nu trebuie să-și propună să concureze marea industrie, asumîndu-și produse ce-i depășesc înzestrarea și forțele, ci, dimpotrivă, rostul ei este să degajeze economia națională de povara acelor mărfuri de serie mică, lesne de fabricat, ce, valorificînd materia primă și vrednicia muncitore locale, să vină în întîmpinarea unor nevoi ale populației. Nu demult, ciobanii din Runcul Gorjului ni s-au plîns că lipsesc din comerț acele afit de trebuitoare lor furci de lemn pentru clădiul finului în căpîte. Dacă se va accepta ca respectivele furci să le fabricheze Uzinele „Republica” din Capitală, ne temem că finul din Runcu va zbura mereu în cele patru vînturi.

Desigur, nu trebuie absolutizat, mica industrie nu trebuie să fie, obligatoriu, o insulă în economia noastră, dimpotrivă. Leacăturile ei cu marile fabrici pot fi fertile și profitabile, în condiția în care tehnica și capacitatea tehnică a celor ce o slujesc îngăduie acest lucru.

Încheind aici aceste succinte considerații (cîteva din multe! ce se pot face pe marea temă a micii industrii!), adresăm cititorilor invitația de a continua și largi investigația reporeiilor noastre, semnăndu-ne și alte aspecte convergente teme. De pildă: ce resurse, valori, substanțe utile, puțînd sta la baza creării de mici industrii în locurile în care trăim, ne-ăți putea indica? Care sînt, în aceste locuri, resursele încă necunoscute, scăpate din raza prospecției? Și care sînt cele ce, în loc să fie valorificate la fața locului, cu oamenii locului, sînt cărate la mari distanțe, operația prelucrării lor încărcîndu-se astfel cu costisitoare cheltuieli de transport? Ce vechi tradiții de meșterug, de har și de hărnicie ale locurilor dv., astăzi pierdute, ar putea fi reinvia, ce condiții s-ar cere pentru ca memoria unor produse artizanale cîndva de famă să fie redevăstată și stimulată, ajutată să redevină activă?

„O atenție deosebită — spune secretarul general al partidului în cuvîntarea citată — trebuie acordată de consiliile populare dezvoltării mai puternice a micii industrii, a artizanatului, precum și a serviciilor, pe baza valorificării superioare a materiilor prime locale, în vederea satisfacerii din plin a cerințelor tuturor cetățenilor”.

Este și datoria noastră, a cetățenilor, acordarea acestei necesare atenții!

ILIE PURCARU

„Metoda dr. Angelescu“

O investiție de pasiune și umanism militant

Acum 42 de ani pășea pentru prima oară pe porțile spitalului un copilăndru timid, care renunțase la mingea de pe maidan pentru a-și însoți, zi de zi, mama la spital în munca ei de soră medicală. Acum, spitalul în ochii copilului căpăta proporții mult mai mari, pentru că ne aflăm în plin război, iar acesta gemea sub povara durerilor pe care le adăpstea. Micul voluntar a început să fie o prezență mai mult decît utilă, alergînd, cit era ziua de mare, de la un pat la altul. Încet-încet a pătruns în sala de operații, dovedindu-și foarte curînd și acolo utilitatea, lucru perfect de înțeles dacă acceptăm ideea că, pe vremea aceea, mulți chirurghi adormeau cu bisturiul în mină. În acele zile, Horațiu Angelescu și-a zis în sine sa: mă fac medic. Și medic s-a făcut!

Anii au trecut, copilul de altădată și-a respectat hotărîrea, iar astăzi, doctorul Horațiu Angelescu este un nume care face cinste nu numai instituției care l-a adăpostit, ci și medicinei românești, deoarece este inițiatorul unui sistem de operații în bolile venelor varicoase, sistem care, dealtfel, îi poartă numele.

Acestea au fost și motivele care ne-au determinat să-l căutăm pe doctorul Angelescu la Spi'a'ul Witting, căruia i-a rămas credincios în ciuda unor necazuri. Cu un ușor rictus, doctorul Angelescu ne spune că a făcut medicina în 14 ani din motive pe care renunță să le mai amintească și că perioada de intrerupere a studiilor și-a petrecut-o tot la capătul bolnavilor și tot la Spitalul Witting, cînd asistent, cînd student.

Tovarășe doctor, la ora actuală sînteți cunoscut în întreaga țară dat fiind reușitele operații pe care le faceți celor suferinzi de varice. Sînteți deci flebolog. Cum în manuale de specialitate termenul nu este prea vehiculat, urmează clasică întrebare...

— Practic o specialitate relativ tînră, cu toate că operații prin smulgerea venelor (stripping) se practica încă de pe vremea romanilor. Flebologii sînt acei specialiști care — cel puțin teoretic — ar trebui să știe totul despre vene. Mai corect, aproape totul, căci în ciuda faptului că marii flebologi sînt înaintea de toate buni anatomici, o hartă exactă a venelor nu există pentru că, trebuie să știți, venele diferă de la om la om și chiar de la picior la picior.

— Ii spuneați dumneavoastră nouă specialitate, dar, iată, noi am aflat că flebologii în periodic congrese și conferințe internaționale și, dacă sîntem bine informați, sînteți membru al Societății franceze de flebologie și al Societății internaționale de flebologie.

— Trebuie să menționez că am participat la toate manifestările internaționale și datorită lor am putut să ne afirmăm peste hotare. Mai mult, era să-mi fie frustrată paternitatea unor invenții și proceduri chirurgicale importante, cu toate că acestea au fost comunicate tuturor forurilor implicate, la timpul potrivit. Noroc că am fost prezent.

— Interesant, dar înainte de a le no-vesti, de unde interesul pentru flebologie?

— Interesul pentru flebologie mi-a fost insuflat de regretatul doctor Ion Florian, un mare pasionat, care, din păcate, nu a putut finaliza spectaculoasele acumulări de o viață, lipsindu-i bisturiul. Intuia perfect ce trebuie făcut, dar nu putea merge mai departe lipsindu-i experiența chirurgicală. Descoperind în mine un viitor flebolog, a insistat să-mi îndrept pașii pe calea sinoasă, dar plină de satisfacție, a chirurgului.

În perioada mea de studenție sau de

felcerat (pe care am practicat-o — de nevoie — o bună bucată de vreme) făceam pansamente bolnavilor cu ulceratii varicoase, ceea ce — fără discuție — a dus la multe observații, la multe acumulări.

— Și ce a urmat?

— Făceam chirurgie generală, dar eram din ce în ce mai obsedat de boala varicoasă. Simțeam că se poate face mai mult, clasicele tratamente mi se păreau depășite. Încercam vinderea pe cale terapeutică. Tot făcînd pansamente, am observat că, dacă în locul bandajelor elastice folosesc o simplă față, dar uniform și egal aplicată, circulația sîngelui se accelerează, singele se oxigenează normal, iar drumul spre vindere este deschis. A fost primul meu succes, care m-a „ingenuncheat“ definitiv la picioarele bolnavilor.

— Dacă sînt bine informat, această descoperire v-a adus titlul de inovator încă din anul 1953.

— Așa este. Bine am făcut că am înregistrat inovația pe care am și comunicat-o colegilor de peste hotare, cu care am început să port corespondență. Devenind cunoscut am fost invitat la toate manifestările flebologice internaționale. Cu aceste prilejuri am constatat, fără falsă modestie, că în materie de flebologie noi, românii, sîntem mai avansați. Făceam de mulți ani operații după metoda mea, dar nu am comunicat-o nici unui for internațional.

— În ce constă metoda doctorului Horațiu Angelescu?

— După cum se știe, venele de la picior duc singele spre inimă, deci de jos în sus. Din multiple motive, venele se îmbolnăvesc, își schimbă traiectoria, fac meandre, se umflă, se formează minicheaguri care opresc buna circulație a sîngelui. În ultimă instanță, aceste vene sînt depozitate de sine neoxigenat, deci bolnav. Pe timpul romanilor, ca și azi, venele bolnave se operau prin smulgere, adică se făcea o incizie sus, la baza coapsei, apoi alta jos, lingă laba piciorului. Pe canalul venei se introducea o sîrmă, da, o simplă sîrmă, cu un cap bont. Cînd sîrma, străbătînd canalul venei, ajungea la capul opus, se înnoada venă și se smulgea pur și simplu. Operație simplă dar chinuotoare, căci vinișoarele care purtau singele spre marele canal colector nu mai aveau unde să verse singele, iar pină la coagulare acesta curgea în șuvoaie. Să nu mai amintesc că durerile erau aproape insuportabile.

— Ce și-a zis doctorul Angelescu?

— De ce să supun bolnavul la chinuri mari, de ce să smulg vena și să nu caut să opresc canalele mici adiacente, care o alimentează. Am început, prin palpare, să caut punctul de întîlnire al micilor vase aducătoare de sine. Lucru ușor de făcut dacă bolnavul se află în poziție ortostatică, cînd palparea venei bolnave se face cu multă precizie și ușurință. Am constatat că, dacă intrerup circuitul acestor mici vene, pur și simplu tăindu-le și legîndu-le, singele în loc să mai alimenteze vena bolnavă, varicoasă, este redat circulației prin sistemul venos profund. Descrîm să precizez că un bun flebolog nu poate fi decît acel doctor care are profunde și temeinice cunoștințe de anatomie.

— Dacă am înțeles bine, vena bolnavă nu mai primește sine, deci într-un fel este scoasă din circulație, dar rămîne la locul ei. Iertați-mi întrebarea de profan, nu riscă să se cangreneze?

— Nu rid, pentru că întrebarea asta mi-a mai fost pusă chiar și de unii colegi. Rețineți un lucru: corpul omnesc

este cel mai bun conservant al propriilor sale organe. De exemplu, dacă cineva suferă un grav accident la mină și nu i se poate face pe loc plastia necesară, osul sau oasele imprincinate se păstrează făcîndu-se un „buzunar“ pe mîna sau pe piciorul omului bolnav. Se păstrează acolo, perfect.

— Am asistat la cîteva operații pe care le-ați efectuat și am rămas puțin mirat: modestia sălii de operații își lasă impresia că te afli într-o simplă sală de pansamente. Nici un fel de aparat de tehnică, nici un fel de manometre și ace, nici o mașină, nimic-nimic care să te facă pe tine, profan în ale materiei, să îngheți cînd intri într-o sală de operații chiar cu carnetul și erelonul în mînă. Bolnavii dumneavoastră nu sînt supuși nici unui fel de tratament prealabil. Atunci cînd operații nu aveți alături decît un singur ajutor.

— Observația este justă. Procedul meu este simplu. Și fără nici un fel de ostentație. În afara analizelor (care sînt absolut necesare), pregătesc bolnavul numai din punct de vedere psihic. Sînt împotriva excesului de medicamente, cu atît mai mult cu cît m-am convins că operațiile după „metoda doctor Angelescu“ nu sînt dureroase.

— Adică, cum? Faceți omului cel puțin zecă incizii profunde la un picior, tai, coși, legi frumuseț și nailon, îi aplicați apoi o capsă metalică și nu-l doare? E greu să mă convingeți.

Doctorul Angelescu continuă să opereze, dar mă privește întrebător și ironic pe deasupra ochelariilor. Apoi începe să fredoneze o romanță. Ope-rează în continuare. Tac și îl urmăresc. De ce o fi cîntînd doctorul? Ope-rează, taie, coase, cîntă.

Înainte de a ne despărți, m-a invitat după-amiază la contravizită. Fără această participare, avea să mă ameninț doctorul, interviul nu poate fi publicat. De ce m-o fi chemat?

La orele 17 sînt alături de dînsul. Facem împreună contravizita. Facem împreună e un fel de a mă exprima, pentru că eu nu fac altceva decît să notez că bolnavii nu sînt supuși nici unui fel de tratament medicamentos; operația nu doare; iar externarea se face exact la două zile după intervenția chirurgicală.

— Stimat tovarășe doctor, personal, sînt convins de extraordinarele rezultate pe care le obțineți. Dar lertați-mi întrebarea: oare faptul că sînteți chirurg, nu vă tentează să recomandați operația înainte de-a încerca alte metode terapeutice?

— Vă spunea la început că dascălul meu, căruia îi port respect și recunoștință, m-a îndemnat spre bisturiu, după ce o viață întreagă a căutat să trateze venele bolnave pe „căi pașnice“, dar a ajuns la concluzia că singurul remediu este bisturiul. Vă rog să notați și să subliniați că nici un unguent nu poate vindeca venele bolnave, varicoase, și că toate aceste tratamente nu duc decît la agravarea bolilor. Spun „bolilor“ pentru că flebologia a ajuns la concluzia că un ulcer varicos duc la îmbolnăvirea inimii, ficatului sau a pancreasului. Și iată de ce: venele bolnave opresc singele să se oxigeneze normal atîta vreme cît omul este în poziție ortostatică. Seara, cînd bolnavul se odihnește, firesc este ca și inima să fie supusă unui respiro. Ei bine, tocmai acum singele din membrele inferioare, care a stat depozitat în marele canal colector, caută să migreze spre ini-

mă într-un proces biologic perfect justificat, supunînd-o unui regim anormal, care, în ultimă instanță, nu face decît s-o îmbolnăvească. Același lucru este valabil și pentru ficat sau pancreas.

— Mulți bolnavi de varice sau arterite găsesc un panaceu în alcool. Vreau să...

— Nu mai continuați, cunosc teoria. Consumarea de alcool are un rol nefast, fiind pur și simplu un distrugător al venelor.

— Ca să fiu sincer cu dumneavoastră, vă spun că, după părerea mea umilă, nu sînteți cunoscut pe măsura rezultatelor pe care le aveți. Dacă sînteți modest cu dumneavoastră, și asta vă privește personal, cu ceea ce faceți nu trebuie și nu aveți dreptul să treceți sub o așa-zisă tăcere.

— Nu am nici o vină, nu pot țesu cu toba în piața mare și să-mi strig numele, prenumele și profesia. Prefer modestia, prefer să-mi exprim atașamentul pentru socialism cu bisturiul în mînă. Foarte mulți colegi, și nu o spun cu răutate, mă ocolesc, adică nu-mi trimit pacienții pentru că un varicos îl porți după tine o viață de om. Din acest punct de vedere îl înțeleg. Dar ceea ce mi se pare mai grav este că revista „Flacăra“...

— De ce v-ați intrerupt, tovarășe doctor?

— Mi-e teamă să nu vă supăr.

— Vă rog, îndrăzniți.

— În urmă cu ani ați publicat despre metoda de tratament a unui doctor care pretindea că vindecă ulcerale varicoase prin sclerozare, adică injectînd în vena bolnavă o substanță chimică distrugătoare. Nu vreau să intru în polemică, dar prin intermediul dumneavoastră îl invit pe colegul meu la Spitalul Witting pentru a-i arăta de ce socot că sclerozarea venoasă nu este un remediu.

— Reveniți, vă rog, la prezența dv. peste hotare.

— Congresele la care am luat parte au fost determinante în procesul meu de formare, dar mi-au dat posibilitatea să arăt cit de bine stăm noi la acest capitol. Am fost prompt și categoric atunci cînd am văzut că inteligența românească este pe punctul de a fi frustrată.

— Cum adică?

— Vă explic. Deci, în 1953 brevetez bandajul neelastice, iar în 1969, după îndelungi cercetări, comunic forului internațional, care publică în buletinul de flebologie rezultatele obținute cu acest bandaj. Cu toate acestea, în 1977, la Buenos Aires, doctorul Vander Mollen a susținut că bandajul cu feși neelastice, superior celui cu feși elastice, îi aparține. În anul 1980, la Copenhaga, profesorul I. Fontany a comunicat drept nouate metoda mea, de examen preoperator.

— De necrezut! Cum ați procedat?

— Cu tact și diplomație. În ambele cazuri am cerut cuvîntul, am arătat adevărul, acreditînd ideea că este vorba de o lipsă de informare și nu de altceva. A urmat puțină rumoare, scuzele de rigoare și viața și-a derulat mersul.

— Iată, trebuie să pun punct final discuției noastre, care mi s-a părut mai mult decît interesantă, și pe care o ținem deschisă tuturor celor care vor să afle mai multe lucruri. Plec de la dumneavoastră cu ideea că sînteți un flebolog împătimit, dar și cu impresia certă că în materie de chirurgie mai aveți un cuvînt de spus. Deci, care este pasul următor al inovatorului doctor Horațiu Angelescu?

— V-am mai spus la început că orice premieră chirurgicală cere timp. Dacă ne vom reîntîlni peste 2-3 ani, poate voi avea lucruri noi să vă spun. Pină atunci un sfat: lăsați-vă de tutun. V-o spun asta din punctul de vedere al flebologiei!

DAN BĂRLĂDEANU ■

Din nou despre promovarea Covalitinului

Din partea Centralei industriale de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri primim următorul răspuns:

Oamenii muncii din cadrul Centralei industriale de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri urmăresc cu interes și apreciază strădania permanentă a revistei „Flacăra“ pentru promovarea și valorificarea inteligenței românești, îndeosebi în domeniul medicamentelor originale.

Cunoscînd obiectivitatea de care a dat dovadă revista Flacăra, dorim să publicăm răspunsul nostru referitor la articolul intitulat „COVALITIN: Prea multe semne de întrebare“, publicat în numărul 1446/25.II.a.c., fapt pentru care vă mulțumim anticipat.

Oamenii muncii din Centrala industrială de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri, prin activitatea profesională pe care o desfășoară, urmăresc introducerea în arsenalul terapeutic a unor medicamente originale românești, care contribuie la menținerea stării de sănătate a poporului nostru.

Avînd în vedere acest obiectiv major, au fost industrializate și distribuite în rețeaua farmaceutică o serie de medicamente originale cum ar fi: Covalitin, Ulcosilvanil, Boicil, Trofopar, Apilarnil și altele, valorificînd superior inteligența românească, baza de materii prime indigene, reducînd totodată importurile unor specialități similare.

Introducerea acestor medicamente originale în terapeutică presupune o vastă activitate științifică specifică pentru par-

curgerea unor etape obligatorii. În acest sens, pe lingă studiile necesare punerii în evidență a activității farmacoterapeutice (farmacodinamie, farmacocinetică, farmacotoxicologie și altele) sînt necesare studii specifice pentru stabilirea efectelor secundare, incompatibilităților și interacțiunilor, teratogenității și mutagenității ca și studii de cancerogenează care să asigure că la o aplicare terapeutică largă, pacientul să beneficieze de medicament fără a suferi consecințele neprevăzute, atît el cît și generațiile următoare. Precizăm că neparcurgerea integrală a acestor etape a creat în lume cazuri ca cel binecunoscut al Thalidomidei, care a dat naștere la multiple malformații.

În țara noastră și în străinătate, pentru a se evita apariția unor accidente ca cel menționat anterior, au fost create legislații severe pentru acceptarea ca medicament a unei noi substanțe cu acțiune farmacologică dovedită.

Mai mult, legislațiile sanitare diferă de la țară la țară, fapt ce obligă la elaborarea unor studii specifice care necesită nu numai un mare volum de muncă științifică, ci și un timp îndelungat.

Centrala industrială de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri, împreună cu autorul medicamentului Covalitin, dr. chim. Tina Covaliu, a parcurs toate etapele necesare acceptării ca medicament a Covalitinului în țara noastră. Totodată,

Centrala industrială de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri a transpus în condiții industriale medicamentul și a creat condițiile necesare pentru a se putea livra oricînd cantitățile solicitate.

În scopul valorificării peste hotare a medicamentului, Centrala industrială de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri, prin întreprinderea de Comerț Exterior Chimimportexport, a inițiat acțiuni de prezentare, în vederea omologării și înregistrării Covalitinului în mai multe țări. Pină în prezent acesta a fost omologat în U.R.S.S., după 5 ani de teste preclinice și clinice unde, în mod excepțional, am beneficiat de contribuția unui colectiv de oameni de știință condus de refulatul acad. prof. dr. N.A. Lopatkin. Dorim să precizăm, că medicamentul este în curs de omologare într-un număr de 10 țări, printre care și Italia, Spania, Bulgaria etc.

În această activitate, s-au întimpinat unele greutăți datorită faptului că documentația științifică de care dispunem nu răspunde integral la condițiile impuse de legislația sanitară din diferite țări, iar completarea sa cu studiile solicitate implică, așa cum s-a arătat mai sus, un timp îndelungat. Un exemplu în acest sens îl constituie introducerea medicamentului în Elveția, unde documentația întocmită și prezentată de autor cu sprijinul tehnoredacțional al Centralei industriale de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri nu a fost acceptată ca atare.

Deoarece completările documentației în conformitate cu cerințele legislației elvețiene, sarcină pe care autorul și-a asumat-o în mod expres, nu au fost încă finalizate, am fost obligați să ne adresăm și altor institute specializate în

scopul obținerii datelor necesare în dorința de a urgenta definitivarea dosarului de omologare. Documentația existentă nu corespunde nici legislației sanitare din Olanda și Pakistan.

În mod deosebit medicamentul Covalitin prin concepția sa constituie o nouate în terapia litiazelor reno-urterale, aplicarea lui necesitînd o instruire prealabilă a medicilor specialiști. Atît pentru Covalitin cît și pentru celelalte medicamente originale românești, Centrala industrială de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri, împreună cu I.C.E. Chimimport-export, a întocmit pentru anul în curs un vast program de prezentare științifică în vederea valorificării economice.

Cunoscînd misiunea social-politică pe care revista Flacăra o are în slujirea intereselor poporului, de promovare neabătută a înaltelor principii ale eticii și echității socialiste, a progresului și a idealurilor înaintate în toate domeniile vieții și activității sociale, apreciem că ar fi fost mai bine ca autorul articolului „COVALITIN: Prea multe semne de întrebare“ să se fi adresat C.I.M.C.C.L. — proprietara de drept a brevetului, care ar fi fost în măsură să pună la dispoziția cititorilor date complete referitoare la acțiunile de promovare a medicamentului Covalitin.

De asemenea, în viitor, pentru publicarea oricărui date, aprecieri și calificative referitoare la activitatea industriei de medicamente, vă rugăm ca în interesul medicamentului, al prestigiului revistei, al unei informări corecte a cititorilor și în scopul evitării erorilor să fie folosite numai informații obținute în mod direct de la Centrala industrială de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri.

Director general,
ing. ELENA DUMITRESCU

Un nume de referință într-o restrînsă constelație

Am spus și cu alt prilej că geografia medicală a țării s-a diversificat, că orașele, alădată „anonime” din acest punct de vedere, au început să devină generatoare de autentice speranțe, să însemne mult în lupta pentru sănătate și viață. Localități ca Simleu Silvaniei, Baia Mare, Călan, Constanța atrag astăzi atenția, sint căutate, respectate și pentru medicii lor. Această nouă geografie sanitară dovedește un adevăr ce merită reținut, și anume că în orice parte a țării te-ai afla, dacă vrei într-adevăr să faci medicină de performanță, să-ți respecti vocația — poți, iar dificultățile întâlnite nu sint insurmontabile. Au dovedit-o Ion Pușcaș în Simleu Silvaniei, neurochirurgul din Baia Mare și, la Constanța, doctorul Fane Boeraș, unul din marii chirurghi pe ochi ai acestui moment. Cînd a plecat la Spitalul Militar din Constanța, secția de oftalmologie era cu ceva mai mult decît un punct sanitar, o secție oarecare, unde se făceau tratamentele obișnuite. Astăzi intervențiile de înaltă tehnicitate ce se practică acolo umbresc performanțele unor clinici cu vechi și prestigioasă tradiție. Dar iată două din numeroasele cazuri rezolvate cu succes de către doctorul Fane Boeraș. Brumă Ostace, un miner din Ilva Mică, este unul din cei cărora nu li se dăduse nici o șansă... Un ochi

complet distrus în urma unei explozii de mină, iar celălalt prezenta sechele masive, leucom cornean (opacifierea corneii, cataractă corneană, corpi străini intraoculari). După un lung colind, fără speranțe, a ajuns la Constanța unde i s-a aplicat o kerato-proteză (corneea și cristalin artificial) deoarece transplantul de cornee efectuat anterior a fost respins. Astfel, după patru, cinci intervenții extrem de complicate, Brumă Ostace vede, muncește, trăiește normal. Într-o situație relativ asemănătoare a fost și Derzsi Ilonka din Hunedoara. În urma unei arsuri foarte grave cu sodă caustică, un ochi îi era perforat și scurs, iar celălalt prezenta grave sechele: opacifierea corneii și cristalinului, organizarea fibroasă a vitrosului. După ce două transplantate de cornee sint respinse i se aplică și ei keratoproteza, corneea și cristalin artificiale, se extrage cristalinul opacifiat și vitrosul organizat iar astăzi, după ce a reușit să depășească dificultățile de acomodare cu „noi” ochi, Derzsi Ilonka vede, chiar citește, se bucură de acest simț — vederea — atît de greu redobîndit. Un miner din Dobrogea în urma unei explozii în mină a colindat, ca atîția alții, spitale, clinici pentru a-și vindeca o foarte gravă arsură la ochi, ca pînă la urmă să descopere că drumul său ar fi putut fi mult mai scurt... Iată, așadar, trei din numeroasele cazuri disperate, circulate prin spitale și clinici și rezolvate cu succes de către doctorul Fane Boeraș. Astăzi, la Constanța, capitole extrem de complicate ale chirurgiei pe ochi au acoperire în aurul faptelor: transplantul de cornee, implantul de cristalin artificial în cataractă, implantul de corneea și cristalin artificial în arsurile grave

oculare; și tot aici, de la „obișnuita” recomandare de ochelari, scoaterea diversilor corpi străini și tratarea afecțiunilor „curente” ale ochiului, s-a ajuns să se practice, de asemenea în mod curent, chirurgia deslipirii de retină, a vitrosului, a cataractei congenitale și a glaucomului congenital la copii, chirurgia curativă și preventivă a miopiei și a strabismului. Astăzi Secția de oftalmologie a Spitalului Militar din Constanța dispune de aparatură modernă (inclusiv aparat cu laser pentru tratarea tumorilor de iris, a retinopatiilor diabetice etc.), semnal interesului deosebit al ministerului de resort. Sigur că o sală de operații pe măsura performanțelor și a importanței deosebite a obiectului chirurgiei este foarte necesară; vecinătatea cu O.R.L.-ul nu pare dintre cele mai fericite, dar grija cu care a fost dotată secția ne face să credem că și această cerință se va rezolva.

Vorbisem însă de noua geografie medicală, de noile centre ale speranței. Ea se datorește în primul rînd unor oameni care nu acceptă spațiul cald, neutru al celor ce nu vor să se complice; ei luptă, se confruntă cu greutățile și rutina, cu invidia și reaua credință a medicilor, vor să fie în pas cu cerințele vremii; or, pentru asta, pe lîngă informație diversă, la zi — treabă deloc simplă — și voință de a face, mai este nevoie și de talent, de o dotare deosebită. Aparatele au rolul lor extrem de important, la fel și manualele etc., însă chirurgia se învață mai ales din practică, din contactul direct cu bolnavul și, în mod deosebit, de la cei ce pot și știu să-și comunice experiența. Într-un moment cînd unele clinici universitare cu tradiții nu dispun de ase-

menea specialiști, oare n-ar trebui ca un cerc mult mai larg de viitori chirurghi pe ochi să poată beneficia de o experiență atît de bogată ca aceea a doctorului Fane Boeraș? Dar doctorul Boeraș nu este numai un chirurg și un pedagog de excepție, un om de aleasă cultură, ci și un cercetător consecvent, mereu obsedat să-și perfecționeze metodele, să le aducă modificări originale, cum dovedesc comunicările făcute la diversele simpozioane și consfătuiri sau lucrările tipărite în diferite reviste de specialitate din țară și străinătate. Sigur, există specialiști care fac mult, dar vorbesc și mai mult despre performanțele lor. Doctorul Fane Boeraș se situează exact la polul opus. Satisfacțiile lui: munca intensă, continuă și bucuria renăscută în privirile bolnavilor i se par mai mult decît suficiente. Intimplarea m-a ajutat să-l cunosc la timpul potrivit însă interesul meu pentru ceea ce a înfăptuit l-a făcut susceptibil. „Să nu cumva... că și așa de-abia fac față numărului bolnavilor. Plus că ar aduce a reclamă, iar mie...” Într-o lume suprasaturată de adjective mulți preferă liniștea generată de conștiința datoriei împlinite. Un mare profesor, Octavian Fodor, spune că „a fi medic nu-i un privilegiu, ci o dureros de plăcută datorie”. Înainte de toate însă m-am gîndit la drumul lung, chinuitor al minerului din județul Bistrița-Năsăud, la speranțele diminuate cu fiecare spital străbătut. I-am înțeles apoi bucuria de a vedea, de a putea citi, de a se simți om întreg. Și m-am gîndit că în restrînsa constelație a celor ce redau vederea, ce practică intervenții de înaltă tehnicitate, doctorul Fane Boeraș este unul dintre numele de referință. Or, e bine ca oamenii să știe că întotdeauna mai există o speranță, o speranță spre care să găsească drumul cel mai scurt.

AUGUSTIN BUZURA

ACUPUNCTURA — concepție medicală integralistă

Fizica modernă are o influență profundă asupra cunoașterii în general și științelor biologice în particular. O serie de observații atente au scos în evidență un raport strîns între perioadele specifice de dezvoltare a fizicii și modul de a gîndi al celor aplecați asupra studiului despre viu. Mai concret — fizica newtoniană, un discurs despre masse, corpuri separate, are corespondentul său în medicină și biologie. Organismul uman a fost disecat organ cu organ, țesut cu țesut, celulă cu celulă, pînă în domeniul molecular și submolecular.

Pătrunderea în domeniul submicroscopic a permis constatarea unui fapt surprinzător și anume că, pentru categoria numită materie nu este valabil un singur adevăr, ci două: adevărul unei și corpului. Este propusă noțiunea de cîmp, care poate satisfacе mulțumitor înțelegerea despre acest „paradox”. Cuvîntul materie începe să fie aplicat unei manifestări care definește în special massa, iar energia poate fi intuită ca și manifestare ondulatorie. Se constată un aspect fundamental: interrelațiile complexe dintre fenomene.

În lumea viului, adevărurile stabilite de fizica cuantică au permis să se înțeleagă cum că „hartă” nu este una și aceeași cu teritoriul, adică este falsificatoare tendința noastră de a împărți, clasifica, cataloga... Realitatea despre un fenomen, despre un sistem, este aceea că „părțile” lui sint aparente, și numai întregul este real. Această interacțiune permanentă nu poate fi explicată decît prin noțiunea de cîmp. Corespondentul cîmpului din filosofia și medicina tradițională chineză este Qi. Ca și în teoria cîmpului cuantic, Qi este nu numai esența fundamentală a tuturor corpurilor zise materiale, ci reprezintă în același timp și interacțiunile lor

reciproce sub formă de unde. În corpul uman, drumurile Qi-ului sint baza medicinei tradiționale chineze. Scopul acupuncturii este de a stimula circulația Qi-ului, adică de a permite manifestarea cîmpului energetic propriu organismului uman, în conformitate cu alternanța forțelor fundamentale Yin-Yang.

Forțele Yin-Yang decurg, pentru fiecare entitate spațio-temporală din INTERFERENȚA cîmpului propriu unui fenomen oarecare cu cîmpul energetic fundamental, conținător. În acest sens acceptăm ideea că „manifestarea corpusculară reprezintă o perturbare a cîmpului energetic fundamental” și înțelegem sistemul ca fiind rezultatul produs de interacțiunea dintre acest cîmp fundamental, cu toate perturbările sale (care la rîndul lor sint posesoare ale unor cîmpuri proprii) în urma cărora apare o fenomenologie cu o mișcare spațio-temporală.

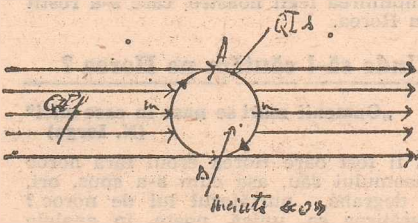
Fie un model de sistem acela marcat de perimetrul circular „O”, perimetrul care reprezintă locul geometric al punctelor de-a lungul cărora, în mod unidirecțional, se deplasează forța cîmpului sistemului cu o viteză oarecare, specifică sieși. Toate mărimile din model sint vectoriale. Din interacțiunea forțelor celor două cîmpuri (fundamental și sistemic) în urma compunerii vectoriale apar două zone mari de interrelație. Una notată AmB, zona în care Qi al cîmpului fundamental (Qi f) suferă relația de întîlnire cu cîmpul sistemului (Qi s), iar cealaltă AnB, în care se manifestă relația de despărțire. Această situație duală explici-

tează modul în care aceeași forță unică a sistemului „O” poate și devine alternativ cînd de esență negativă — Yin —, cînd de esență pozitivă — Yang.

Faptul este posibil tocmai datorită fenomenului de interrelație care caracterizează întreaga realitate a lumii.

Dar un sistem, oricît de simplu ar fi, etalează în cadrul acestor două manifestări fundamentale încă cinci aspecte care la rîndul lor decurg din poziția relativă a sistemului față de cîmpul fundamental. Așadar în punctul A, liniile de forță ale cîmpului Qi f au același sens de deplasare cu cele proprii sistemului „O”. După această situație liniile de forță ale sistemului deviază progresiv pînă în punctul B unde se constată o opoziție maximă. La nivelul ecuatorului figurii punctele m și n ilustrează o relație de perpendicularitate, de egalitate, dar de semn contrar.

Simbolistica orientală afirmă că în cadrul jocului forțelor fundamentale Yin-Yang, orice sistem parcurge cinci etape care decurg una din cealaltă, aidoma ci-

clului anotimpurilor: primăvara, vara, sfîrșitul verii, toamna și iarna. De asemenea, ei mai afirmă că la baza tuturor lucrurilor din lume, în corespondență cu ciclurile de evoluție, există cinci elemente fundamentale, lemnul, focul, pămîntul, metalul și apa. Viul, spun ei, funcționează după aceleași criterii, iar organele interne au o corespondență asemănătoare. Ele își transmit energia Qi, unul altuia după un ritm (ciclu) bine determinat, permițînd astfel menținerea vieții. În modelul propus de noi, am văzut că se mai pot distinge încă patru categorii de relații care decurg din cele două fundamentale Yin-Yang. Din acestea rezultă și cea de a cincea, după concepția antică. Astfel, circulația energiei Qi de-a lungul perimetrului indicat delimitează, față de cîmpul energetic fundamental, o incintă, care desigur are proprietăți diferite față de exterior. Prin similitudine cu datele cunoscute despre manifestările unui corp introdus într-un cîmp electromagnetic corp ai căror dipoli interni se orientează împotriva liniilor de forță a cîmpului exterior, și tinzînd să îl anuleze, în incinta descrisă de noi se poate petrece același lucru. În modelul chinez, în centru, este plasat elementul pămînt, ca și derivat al celorlalte patru (foc, metal, lemn, apă). Acest al cincilea element, pămîntul, contribuie la rîndul său la existența sistemului, constituind veriga ce închide orice ciclu de manifestare.

(va urma)

Dr. DAN VLAD FILIMON

Omule, fii primul tău medic!

INSOMNIILE

Insomnia este o stare de suferință a organismului, caracterizată prin lipsa cronică sau periodică a somnului. Ea poate avea numeroase cauze, dar de cele mai multe ori ea este consecința epuizării sistemului nervos central (a centrului somnului) sau a unei hiperexcitabilități a scoarței cerebrale. Pentru combaterea insomniei, medicina naturistă vă propune cîteva rețete și proceduri extrem de simple.

Pentru instalarea somnului, medicina populară recomandă folosirea următoarelor licori soporifice și calmante:

Infuzie din hamel, odolean, tei, urzică moartă, flori de mac. O altă rețetă: decoct din salcie, 10 g, fiartă 30 minute în 200 g apă. Se iau 3-4 linguri pe zi. Se mai pot încerca și următoarele rețete de infuzie: se fierb în 400 g de apă, două linguri dintr-un amestec de plante medicinale, alcătuit din 2 lingurițe flori de lavandă, 2 lingurițe frunze de păducel și 2 lingurițe flori de odolean. Amestecul se fierbe 30 minute și se iau 3-4 linguri pe zi. Alte recomandări: tinctură de odolean (obținută în timp de 8 zile din 20 g odolean în 100 g alcool). Se dau 15-20 picături zilnic.

Autorul acestor rețete, Viorel Pașeanu, mai recomandă ca în timpul stărilor de insomnie să se adopte următoarea poziție: culcat dar cu capul ușor aplecat

într-o parte și cu ochii închiși „privînd” însă în sus.

În scop preventiv, prin folosirea procedurilor de presopunctură, doctorul Miron Matei recomandă masarea părții dorsale a miinii stîngi, plecînd de la comisura și pînă la baza degetelor. În cazul insomniei instalate, se masează prin dispersie (se apasă succesiv locul respectiv la fel ca un buton de sonerie) un punct aflat în podul palmei, care se identifică în felul următor: se string degetele în palmă (toate în afara celui gros, punctul respectiv fiind în spațiul dintre inelar și mediu). Același masaj se poate aplica pe partea dorsală a label piciorului, la două laturi de deget de la comisura aflată între primul și al doilea deget al piciorului.

Exerciții de respirație: se inspiră și se expiră adînc pe nas, apoi se reține respi-

Directiile masajului numai a miinii stîngi. Punctul din mijlocul podului palmei bilateral

rația 5-10 secunde. Exercițiul se repetă de mai multe ori.

Colaboratorul nostru, inginerul Valeriu Popa, ne indică aceste rețete de sucuri de legume, destinate și ele combaterii insomniei: 1. Morcovi 233 g, sfeclă 85 g, castraveți proaspeți 85 g, 2. Morcovi 235 g, țelină 158 g, 3. Morcovi 283 g, spanac 170 g (sucurile indicate se obțin prin centrifugare din cantități duble de legume).

În timpul crizelor de insomnie, colaboratorul nostru recomandă deopotrivă băile de șezut. Apa va avea temperatura camerei, pacientul va intra în ea pînă la ombilic, dar nu mai mult de 1-2 minute. În locul băilor se poate folosi în același scop masarea zonei respective cu un prosop ud. Se poate încerca și masarea întregului corp cu un prosop mușat în apă, după care pacientul va intra imediat într-un așternut încălzit în prealabil.

Se mai propune totodată experimentarea unei metode de presopunctură: masarea unui punct aflat în virful degetului mare al piciorului.

Cauzele insomniei, remarcă inginerul Valeriu Popa, sint multe și diverse: anxietatea, abuzul de alcool și tutun, psihostimulatoarele, gazele în intestine și stomac, toxicomaniile medicamentoase, anemiile, bolile cardiovasculare etc. În această situație se impune rezolvarea cu precădere a acestor dereglări și stări patologice ale organismului. Un alt dușman este sedentarismul, împotriva cărui există însă o armă sigură: plimbările în aer liber și exercițiile fizice.

LIVIU MAIOR

MANUSCRIPTUM — 50

În 14 ani, revista Manuscriptum, editată de Muzeul literaturii române, a scos 50 de numere. Misiunea publicației — creată în 1970 — de a descoperi și tipări opere rămase necunoscute care întregesc patrimoniul culturii noastre naționale, este cu pastune și cu folos îndeplinită de colectivul editorial condus de directorul Al. Oprea. Iată care sint faptele celor 50 de numere: 10 000 pagini de literatură inedită; 500 ipostaze fotografice ale scriitorilor; 300 autografe și facsimile; 200 imagini din atelierele de lucru ale scriitorilor; 1 000 desene color și alb-negru; 200 microalbume din viața literară. Cum pe bună dreptate se mindrește să spuă colectivul redacțional, „un tezaur documentar restituit literaturii române”. Și o informație pentru cititorii: se primesc înscriseri la redacție pentru Sumarul sumarelor revistei Manuscriptum, o bibliografie generală a celor 50 de numere ale revistei, prețios instrument de lucru pentru cercetători, editori, profesori, studenți și elevi. (Reghina Vărvici).

În acest număr ilustrații de Horațiu Mălăele

flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

NICOLAE VELEA:

„În tabla de valori
a neamului nostru,
prezența țăranului
a fost exemplară“

Mă îngrijorează mai mult faptul că n-o să iasă nimic din discuția noastră ● Intre cititori și scriitori trebuie să existe o adversitate afectuoasă ● Nu mă las stăpinit de personaje și de situații decât rareori ● Am vreo două geamantane de manuscrise la care nici nu mă uit ● Umorul vindecă ● Aveam sute de porecle : ciutură, buturugă ● Părinții au dat declarații că renunță la mine pentru a salva mama ● Am vrut să mă răzbun pe cei care m-au batjocorit și am dorit să ajung cineva ● Lectura este ca un balsam ● N-aveam locuință și dormeam cu Nichita Stănescu în redacție pe două mese ● Satul românesc asigură o stabilitate a valorilor etice ● Îmi plăcea foarte mult să fac reportaj ● Am rămas probabil cu un soi de „blocaj” în fața urbanismului ● Ca să nu mai fac greșeli multe, m-am gândit să nu mai fiu aspru cu mine ● Îmi pare rău că satele sînt cam lipsite de tineri ● Spaima mea e să mă recitesc ● O frază frumoasă mă face fericit multă vreme ● N-am vrut să studiez scoarța copacilor.

— Haideți să-nchidem fereastra, Nicolae Velea. Vine prea mult zgomot de afară.

— De ce să o-nchidem? Doar nu bagă zgomotele în interviu. Pe mine nu mă deranjează. Mă îngrijorează mai mult faptul că n-o să iasă nimic din discuția noastră.

— Încă n-ați rostit decât câteva cuvinte și deja vă e teamă că ele n-or să vă reprezinte. E dealtfel legendară spaima dumneavoastră în fața hirtiei albe. Se spune chiar că Nicolae Velea începe o frază într-o zi și o termină peste o lună. Chiar așa e?

— Legenda asta mi se trage de la navela Transferul. Incepusem prima frază: „Pe învățătorul Dandu Panțurescu îl implini o mulțumire mijlocie...” și nu mai știam ce să scriu mai departe. De-abia după mult timp am găsit continuarea. Mai tirziu totul a mers ușor. După mine, frazele trebuie dăltuite, expresia trebuie să acopere exact gândul, emoția, sensul... Ceea ce e foarte greu. Îmi este totdeauna frică să nu-mi dezamăgesc cititorul. Am mai spus asta: între cititori și scriitori trebuie să existe o adversitate afectuoasă. Cititorii trebuie să se și regăsească în cele citite și totodată să nu se regăsească. Ei trebuie biciați cu trăiri noi, cu emoții noi, care să fie și ale lor, dar și ale altora.

— Opera dumneavoastră însumează puține pagini. Dar, așa cum afirmă criticul Eugen Simion, „Atita cit este, proza lui Nicolae Velea este, prin subtilitatea limbajului și a observației, excepțională.”

— De obicei transcriu fiecare pagină de două-trei ori. Nu m-apuc să scriu decât atunci când sînt „condamnați” la un subiect care s-acopere o arie mai largă de înțelesuri. Când o intimplare s-a rotunjit în mine, când s-a rostogolit prin sensibilitatea mea, o retrăiesc prin fibrele mele — cite sînt — mă așez la masa de lucru. De multe ori, dacă n-am sfîrșitul bine conturat, abandonez sau zăbovesc mult.

— Nu vă place să vă lăsați în voia cuvintelor, să vedeți unde vă poartă, ce personaje și în ce situații vă pot dezvălui? Trebuie să știți dinainte totul, nu vă oferiți niciodată bucuria unei surprize?

— Vreau să cred că eu construiesc geometric și rotund și mișalos. Nu mă las stăpinit de personaje și de situații decât rareori. De aceea am și scris atît de puțin. Sau, mai bine zis, am publicat atît de puțin. Fiindcă am vreo două geamantane de manuscrise la care nici nu mă uit. Într-o vreme, spuneam împreună cu prietenul meu Cezar Baltag, că noi vrem să scriem direct în istoria literaturii, adică să săpăm definitiv în carte și în timp. Evident, eram foarte tineri când susțineam cu orgoliu astfel de lucruri. Însă țin să-ți atrag atenția că nu-mi place pînă acum nimic din ceea ce ț-am spus. Nu m-al prins într-o formă bună. N-a căzut pînă acum nici un trăsnet.

— Mai e vreme. Mai bine spuneți-mi de ce credeți că umorul poate fi o formă de rezistență la vicisitudini? În opera dumneavoastră lumea satului este prezentată într-un fel particular. Mari evenimente — război, foamete etc. — se abată asupra unei mici comunități care reacționează în așa fel încît să poată supraviețui tuturor încercărilor. Una din aceste forme este umorul.

— Umorul vindecă. Personajele trăiesc cu acuitate momentele dramatice sau sociale dureroase însă găsesc și resurse intime de refugiu în replici răsucite, care sînt forme de apărare, de protecție a unor zone sufletești de candoare.

— Vă place foarte mult să scrieți despre candoarea oamenilor. O candoare care, paradoxal, îi face puternicii să îi ajută pînă la urmă să învingă. Bineînțeles că descoperiți această puritate în special la copii. S-ar putea spune că vă obsedează tema copilăriei.

— Cred că orice scriitor are în atenție teritoriul acesta mirific al copilăriei. Eu, din păcate, am avut o copilărie destul de bintuită de cosmare — secetă, foamete, umilințe de tot felul. De pildă, încă de atunci aveam capul mare. Ținînd cont de faptul că eram îngrozitor de slab, îți închipui cam cum arătam... Aveam sute de porecle: ciutură, buturugă... Copiii au rețina curată, dar uneori pot fi și nemiloși, de o cruzime sălbatică. Apoi, la 11 ani, am fost dat la Colegiul militar din Cîmpulung de Argeș. Să faci militărie la vîrsta aceea e cumplit. Eram treziți la ora patru dimineața, să scuturăm cazarmamentul, făceam de nu știu cite ori de planton pe săptămînă, înduram tot soiul de ofense, eram pus la munci înjositoare. Dealtfel, puțini din generația mea au dus-o mai bine în perioada aceea. Am avut o copilărie călcată de diverse cizme.

— Poate că de aceea unii dintre copiii care apar în povestirile dumneavoastră încearcă să se mintă, punîndu-și, de pildă, ochelari cu lentile colorate, pentru a vedea realitatea într-un mod feeric.

(Continuare în pag. 15)

GEORGE ARION ■

Noua frontieră a sufletului uman

Nicolae Prelipceanu

Întotdeauna m-a tulburat lectura versurilor lui Nicolae Prelipceanu. Niciodată n-am putut să le plasez într-o categorie posibilă sau într-unul din nenumăratele genuri pe care le are poezia. Ceea ce m-a frapat atît la el cit și la colegii și prietenii lui apropiați și de serie a fost ironia predominantă a versului, ascuțimea inteligenței, schimbînd noțiunea în metaforă. În cazul poeziei lui Prelipceanu, ideea se schimbă în viziune și ciocnirea neașteptată a cuvintelor, în revelație. Și totuși, ceva mi-a scăpat tot timpul din poezia lui. Un „nu știu ce” inefabil, care-l diferențiază nu numai de seria strictă pe care am putea-o numi „școala ironiilor”, care pleacă din Dragănoiu și Prelipceanu, a făcut și prozele literari din cea mai tinără generație, deduși poate undeva teoretic dintr-un studiu filozofic serios asupra ironiei, al lui Jankelevitch, dar și dintr-o mutare a psihologiei poeziei, în replică poate cu seriile anterioare. Acest fenomen, profund pozitiv, denotă reînnoirea poeziei noastre, care nu a avut clasici pe măsura poeziei de tip constructiv, ca s-o numim așa. Dacă poezia de tip metafizic (în sens poetic, iar nu filozofic) a avut o serie de stilpi înaintea ei, la noi, tipul ironist și-a găsit cu foarte mare greutate vadul său propriu. Descins din îndepărtatul Urmuz, frînt prematur, sau din Tonegaru, de asemeni frînt prematur, ironismul la noi abia acum își găsește o albie proprie.

Și totuși, ceva mi-a scăpat foarte multă vreme din poezia lui Prelipceanu. Acum știu ce mi-a scăpat, ce nu sesizasem, deși aflînd, sînt departe de a elucida fenomenul lui poetic. Poezia adevărată nu se supune elucidării.

Anul trecut, fiind în Macedonia, la o minăstire medievală — Prilep — cătărată-n munți și devenită loc de gîzduire a artiștilor plastici, de sus, dintr-un turn, am contemplat peisajul cu totul și cu totul unic. Avea în el o nostalgie aparte. Acolo, la Prilep, am sesizat brusc că poetul nostru Prelipceanu își are un fir de rădăcină întinsă pînă-n Macedonia, prin care l s-a comunicat acea nostalgie indicibilă. Într-adevăr, poezia lui Nicolae Prelipceanu, deși ironică, are un timbru nostalgic. În acest sens, el este primul ironist nostalgic, cel puțin al literaturii noastre. Poezia lui nu este crudă, aspră, dură. Ea este ascuțită, inteligentă, plină de fantezie neprevăzută și totodată nostalgică. Stau la indoială ce să fac: să mă mai duc încă o dată la Prilep sau să fac bine să recitesc cărțile prietenului meu Prelipceanu?

Închei cu drag.

NICHITA STĂNESCU ■

Vorbii și scrieți românește

Abecedarul străzii (II)

M-am referit, într-o intervenție anterioară, la ceea ce numeam capitoul „firme” din abecedarul străzii — o noțiune în care am înglobat toate inscripțiile ce ne înconjoară (atenție! varianta înconjoară este admisă, alături de înconjură, în noul Dicționar ortopic, ortografie și morfologie), pe stradă, în magazine, în instituții, pe scurt în viața publică.

Să vedem astăzi ce ne învață capitoul „anunțuri”.

Acesta pare profilat mai ales pe gramatică și este, de asemenea, foarte surprinzător.

De exemplu, anunțurile ne învață că în limba română ar fi dispărut acordul în gen al adjectivului cu substantivul determinat. Astfel, dacă „Fumatul (este) interzis”, „Scuturatul covoarelor (este) interzis între orele X—Y”, aflăm și că „Staționarea în hol este interzis” sau „Parcarea este interzis”. Ca să fiu sincer, de fapt, scrie: „Interzis staționarea” și „Interzis parcarea” și poate că tocmai aici s-ar putea găsi explicația acestei reguli sui generis. (Oh, de cite ori s-a scris desore acest dezacord în lucrările de cultivarea limbii adresate publicului larg!...)

Se pare că vorbitorul contemporan „simte” din ce în ce mai precis transformarea acestui adjectiv, provenit dintr-un participiu verbal, într-o interjecție sau, poate, adverb, ceea ce n-ar mai pune problema acordului. Cred că este așa deoarece dacă pînă nu demult vedeam scris corect: „După începerea spectacolului intrarea publicului spectator este permisă numai în pauză”, în ultima vreme am văzut undeva „Permis intrarea numai în pauză”. Graba? Atracția creată de acordul greșit al lui „interzis”? Cine știe?

Un lucru trebuie să fie clar: atît permis cit și interzis sînt, deocamdată, adjective (desigur, dumneavoastră v-ați dat seama că nu e vorba de substantivul (un) permis — (două) permise), formate din participiile verbelor frecvent utilizate în limbajul administrativ: a permite și a interzice. Ca adjective, ele trebuie să fie acordate în gen, număr și caz cu substantivele determinate. Este deci, dacă-mi dați voie, interzisă omiterea desinenței specifice atunci cînd acordul se face cu un substantiv de genul feminin!

Dacă m-am oprit prea pe larg asupra acestei greșeli, am făcut-o și pentru că de curînd l-am constatat extînderea primejdioasă: un anunț (scris de mină, ce-i drept) ne înștiința: „Căsieria deschis (!) după ora 12”.

CEZAR TABARCEA ■

PUEZIE

Sub sabia timpului

Elegiile de curind apărute, ale lui Radu Cârneli, din *Timpul judecător*, 1932, m-au făcut să mă întreb dacă poetul este același, pe care îl știu și îl știm: fugos, dar cu versul șlefuit ca diamantele, un romantic îndrăgostit de tumultul sentimentelor, dar neclasicist proiectându-le în poeme de o disciplină riguroasă; dacă mai este cântărețul păgîn al iubirii, acea descărcare de energie inepuizabilă, strunită totuși în sonori ce ne incită estetic și ne copleșesc nostalgic.

Cum să spun? Radu Cârneli rămîne în substanță poetul pe care îl cunoaștem, dar în cartea de față îl receptăm în alte nuanțe cromatice și reflexive, mai ales reflexive. Dacă așa face o transpoziție de planuri, așa zice bunăoară că Napoleon de după Waterloo, și mai cu seamă cel de pe insula Sfînta Elena este tot Napoleon, în esență, dar în altă nuanță dominantă, și anume — la ceasul bilanțului profund uman, cînd *gloria mundi* a trecut, și ne înțadim, de fapt ni se impune, o clipă a reflecției dezertorizante. Gîndul m-a dus, citind culegerea poetului, și la o peliculă cu Henry Fonda, vizionată în vremea din urmă pe micul ecran, acel sfîșietor poem al senectutii, pus în cumpănă cu altă vîrstă a eroilor, a expansivei tîneriei...

Reflecții sub sabia timpului, așadar, aș defini poemele autorului de aici, din cartea sa din urmă. În care ne întîmpină un Radu Cârneli nu al superbiei lirice și existențiale deci, ci unul al perspectivelor fatal și incredibil închizîndu-se, estomîndu-se ca elanuri vitaliste, sub puterea gîndului că crușul vieții nu e un arc fără sfîrșit, ci o „istorie” care, ineluctabil, își are și epilogul ei amar:

„În urmă-au rămas: iarba de foc, / tîrtoarele ascunzîndu-se-n smircuri, / miamele iadului otrăvindu-și carnea, / pașii singerind / în dușmănoasele pietre de timp, iar acum, / la marginea întinericului destrămat, / sufletul tău hohotînd.”

Am citat din poemul „Chipul poetului”, închinat, semnificativ, memoriei lui Alexandru Philippide, acest mag al insatietății cosmice, călător în timp și în gînd și în esența lucrurilor deshotărnicite, dar descinse totuși în hotărele prin destin limitate ale umanității...

„Vinător singur” — așa se simte poetul după ce a explorat *grădînile în formă de vis* ale lumii, universul sentimentelor pline, pe cont propriu; după ce s-a aflat în miezul, aparent inepuizabil, al cîntecului vieții, al aspirațiilor neobosite spre întîlnirea — de atîtea ori copleșitoare — cu frumosul, pleitudinea, cu iubirea mai întîi de toate, cu amietoarele victorii, vai! trecătoare, efemere din perspectiva eternității ce ne subsumează:

„Eu plec la Muntele de ceață, / la muntele cu chipul sfînt: / acolo sufletu' nu-ngheață, / acolo-s tainele-n orînd... / Eu plec la Muntele de ceață: / un drum pe care-l știu din dor, / s-aude-un corn de peste viață / chemîndu-mă-ademenitor...”

Poetul, poetul devenit filozof, față în față cu sinele său, numai cu sinele său, sub sabia timpului, în puterea *timpului judecător*, într-un decor de-acum existențial alterat în toate culorile și sonurile lui, ce nu au fost himerice, dar par a fi ajuns, totuși, de nu au și ajuns, cumva, o himeră...

De la zenit la nadir, de la eflorescența primelor vîrste, de la cotropitoare explozii vitale — la imoufinarea orizonturilor și a gamelor de culori, iată semnificația infioratelor elegii din această carte de poeme, de azi, a lui Radu Cârneli, Drum fără întoarcere, pe care autorul îl melancolizează îndurerat, eclesiastic copleșit, oricît ar înțelege rosturile firii, refuzînd să-și ascundă tristețile, ceea ce face din discursul lui liric o dramatică mărturie umană.

Radu Cârneli melancolizează, melancolizează, răscolitor elegiac...

„Ah, această vară care se sfîrșește, / aceste păsări care pleacă, acești / copaci melancolici! Tu ești asemenea focului, / mistuitoare! și singele invins / ingenuncheră...” („Locul de taină”). Tălmăcirile din fondul de aur al poeziei negre, ce încheie culegerea autorului, deconsolă afinități electice care îi completează, lui Radu Cârneli, profilul liric: acela de îndrăgostit de viață, dar nu mai puțin dezolat pentru ștergerea contururilor ei vii, inimitabile, oricît ar fi de în firea lucrurilor această dramatică realitate.

HRISTU CÂNDROVEANU

PROZA

Parabolă și utopic

Implinind previziuni mai vechi ale lui Laureția Udici (*Prima verba*, vol. I), care îi socotea inezestrat pentru construcția epică amplă, românească încă de la apariția prozelor scurte cu care a debutat (*Mezareea*, 1974), Marius Tupan s-a aflat, cu *Coroana Izabelei* (Editura Cartea Românească, 1982), la al doilea roman al său (după *Crisalide*, 1977, și alături de alte două volume de nuvele) construind și aici, ca și în *Mezareea* sau în *Noaptea muzicanților*, o geografie convulsională și bizară, în egală măsură fabuloasă, mustind de viața oscură a pașilor și surzărișurilor din preajma Dunării, dar și reală, de un naturism marcat.

Ca și *Metropolis-ul* lui Banulescu, *Vladia* (Eugen Uricaru) sau *Doruna* (Platon Pardau, cu proza căruia Marius Tupan are dealtfel multe afinități), *Ursa Mică* — utopos-ul din *Coroana Izabelei* — este un spațiu-rezervație, o lume ce se închide obstinat în sine, închizînd totodată, la nivelul lecturii, o multitudinea de semnificații, de la implicațiile motivului puterii la parabola vîrstei de aur, de la mișajul construcției utopice și pînă la proiecția unui univers real. În cele trei părți ale sale (*Seceta*, *Biliul cel mare*, *Clopotul*) romanul urmărește destinul Ursei Mici, aflată în plin moment de criză prin dispariția bătrînei căpetenii a satului (Petronel Cremene). Deruta, capitulările treptate ale ursenilor în fața presiunilor din afară (Ioanid, Țîțirigii, subteranele, Ochiros) și, în sfîrșit, degingolada finală, marcată de căutarea bezmetică, haotică a clopotului (altfel spus, a credinței, a axului justițiar) reprezintă trei trepte ale destrămării unui echilibru colectiv. Între teama de semnele rele (o femeie găsește un copil lepădat, un băiețandru se însoțește cu o cățea, un prunc investit cu puteri mintuitoare este ulsat pradă sălbăticiunilor din Balta Neagră etc.) și credința în puterile benefice ale magiei (farmecele știute de Izabela, sădirea puului de salcie echivalînd cu o întreagă soteriologie, o procesiune de măști închipuînd un balaur care trebuia să alunge seceta ș.a.), ursenii consumă rînd pe rînd experiența solidarității (pactul cu Țîțirigii), a mintuirii de blestem prin dragoste (Mihai și Fiodora), a cruzimii (scena teribilă, excelent realizată dealtfel, a nunții ciinilor, zidirea lui Nicolina și a nevastei lui în propria lor casă), a furității aproape ofelene (Virginia) sau statuare (Izabela), a erotismului primar, animalic (Fiodora) ș.a.m.d. Personajele nu sînt altceva decît nume — stranii, rezonînd brutal: Broștica, Bleaju, Pilca Rozar, dar și Virginia, Arghir, Fănuș —, stări (Arghir, copil, are cosmaruri, Virginia trăiește într-o semitreză vizionară) și porniri neînfrînate (Licarie Cremene, Fiodora). În romanul lui Marius Tupan nu se poate vorbi de *caractere*, ci mai degrabă de *portrete*. Personajele sale nu susțin o înlănțuire epică, ci o aglutinare de gesturi, impulsuri, viziuni, o pendulare permanentă între planul real și cel fabulos.

Coroana Izabelei are în general atît calitățile cît și defectele celorlalte cărți ale autorului: pe de o parte, avantajul unei scriituri percutante, de remarcabilă forță a viziunii, avantajul puterii de a construi o atmosferă tensionată, dar, pe de altă parte, dezavantajul unei încă insuficiente stăpîniri a materiei epice. Dacă *Seceta* este de departe și sub toate aspectele cea mai realizată parte a cărții — și, poate, tot ce a scris mai bun Marius Tupan pînă la ora de față —, *Biliul cel mare* nu mai reușește aceeași elegantă vîlătușă tensională, fărîmițîndu-se în fragmente inegale ca valoare (așa de pildă efectul unei scene cum este cea cu caravana cinematografică este ratat, prin supralicitarea în tenă grotescă). Ultima parte (*Clopotul*) pare de-a dreptul „lioidă” — intervenția bruscă a unor elemente determinabile sub raport temporal (polițaiul Vidrighin obsedat de culoarea verde, starea de ocupație, navetiștii...) risipește aproape în întregime atmosfera construită cu atîta migală în prima parte și lasă impresia de decriptare forțată și artificială a sensurilor parabolice ale cărții. Cu toate aceste scăderi, ultima carte a lui Marius Tupan pune în valoare cu pregnanță calitățile unui prozator care se înscrie cu fermitate în generoasa formulă a epicii de tip parabolic.

TANIA RADU

ESEU

Cultivarea limbii

Printre ultimele aforisme memorabile tipărite de Blaga, stă parcă drept îndemn perpetuu la cultivarea limbii acesta: „Limba cea de toate zilele e o ucealtă și o formă a spiritului”, stabilind legătura strînsă dintre capacitatea personală de a ști și de a acționa și expresia directă a ființei noastre. Idee și expresie formează de fapt imaginea personalității, cum tezaurul național al limbii e imaginea culturii și „măsurariul civilizației unui popor”, cum spunea Eminescu.

Deoarece cultura implică și cultivarea limbii, există o acțiune susținută în vremea noastră față de această acțiune, limbajul fiind mijlocul cel mai larg și mai eficient de comunicare; stăpînirea cunoștințelor reclamă mijloace adecvate de sinteză și de expresie. Claritatea, precizia și bogăția expresiei vin din studiu și sensibilitatea fiecărui om față de cuvînt, dornic să minuiască cît mai eficace tezaurul limbii. Cunoașterii și sensibilizării vorbitorilor li se adresează numeroasele cărți apărute în ultimul timp despre structura, bogăția și expresivitatea limbii române.

Acad. Ion Coteanu a publicat o *Gramatică de bază a limbii române*, cu preocuparea de a da un ghid practic pentru însușirea normelor, evidențînd structura specifică a limbii, specificul sistemului; deosebi trei capitole se impun atenției cititorului: articolul, pronumele, cu o sistematizare nouă a funcției formelor neaccentuate atît de complexe în limba noastră, și verbul (ocupînd cel mai mare spațiu: 100 pag.). Dacă bogăția structurilor frazei se prezintă condensat, enunțiativ aproape, autorul inovează prin atenția acordată *stilului*, chiar dacă titlul cărții este „Gramatica de bază”. Un instrument practic de studiu și cultivare a limbii căruia i se poate adăuga *Gramatica explicată — sintaxa* —, al doilea volum semnat de cercetătorul ieșean C. Dumitriu, cu sinteza celor mai noi rezultate și aplicații în sfera largă a construcțiilor propoziției și frazei românești, completînd precedentul volum consacrat morfologiei.

Dar cum sînt încă unele probleme controversate în studiul limbii noastre, prof. Gh. Trandafir, erudit cercetător al gramaticii acestei limbi, a publicat recent un volum de studii la Editura Scrisul românesc în care mai bine jumătatea celor 12 capitole e consacrată tot sintaxei (cap. IV—XII), privită în relația complexă dintre „conținut și formă” (p. 78). E o problemă în care se reflectă infinitele nuanțe ale gîndirii și expresiei, de unde și prezența frecventă a aspectelor afective, deci stilistice ale sintaxei, cum am încercat să arătăm în volumul *Sintaxă și stilistică* (1968). Viitoarea ediție a *Gramaticii Academiei* va ține desigur seama și de analizele competente ale lui Gh. Trandafir.

O activitate dinamică în domeniul cultivării limbii literare desfășoară de mulți ani M. Mihaescu, filolog și literat, cercetător și publicist, prezent mereu în presă, la radio și TV, autor de cărți consacrate cunoașterii și cultivării limbii noastre. Ultima (col. Lyceum, Ed. Albatros) adună într-o sistematizare logică și instructivă comentariile sale asupra unor „norme, abateri și inovații în limba română contemporană”. Un ochi atent urmărește procesul înnoirii lexicului prin progresul civilizației și prin inspirația autorilor, uneori creatori de termeni, cînd izbutiți, cînd bizari sau echivoci ca: a sumariza; a anonimiza; a adjectiva; propensiitate: popularesconfiativ etc. Chiar și gramatica este supusă tendințelor inovatoare, deși normele, structura, tiparele ei nu sînt contestabile, ci obligatorii. Ibrăileanu la începutul acestui secol și Lombard (Suedia) în anii noștri au scris despre limba română literară „mai puțin fixată ca celelalte limbi romane de vechi tradiție literară”. Cărți ca cea a lui N. Mihaescu pot contribui realmente la elucidarea multor nedumeriri normative, continuînd și îmbogățînd preocupări ca cele ilustrate acum aproape două decenii în antologia *Cultivarea limbii* îngrijită de noi în 1964.

În sprijinul cunoașterii și difuzării în lume a limbii noastre stau și recente studiile ale lui Gh. Doca asupra domeniului particularităților acestei limbi cînd este predată străinilor (teza lui de doctorat a apărut în franceză, concomitent la noi și la Paris, iar „o abordare psiholingvistică” a acestei probleme se află într-un volum apărut la Tipografia Universității București, 1982), precum și seria instructivă de dicționare recente: cei de *sinonime* publicat de Luiza și Mircea Seche, cel *morfologic*, în franceză, de Alf Lombard (Suedia) și C. Gădei, cel de *cuvinte recente* de Florica Dumitrescu. Toate sînt menite să promoveze sensibilitatea noastră față de cuvînt, față de limbajul-imagine concretă a gîndirii, a ființei noastre.

GH. BULGAR

BIBLIOTECA IN AER LIBER

DEFINIȚIE

În ultimele săptămîni mi-am venit adesea în minte o replică vestită. Pavlov, autorul studiilor fundamentale asupra reflexelor condiționate care i-au adus Premiul Nobel, se afla, la 87 ani, pe patul de moarte. Înconjurat de asistență, le dicta observații asupra propriului său organism ale cărui funcții slăbeau și încetau pe rînd. La un moment dat a sunat telefonul și cineva a vrut să ia legătura cu marele fiziolog. Acesta a refuzat: „Spuneți-i că Pavlov nu are timp. Moare”.

Și iată moartea, propria moarte, devenind obiect de studiu, o ultimă înfățișare, o ultimă muncă în folosul umanității — pentru că există și muncile mortii, așa cum există și muncile fierării... Nu o dată ne plîngem de nepăsare, de negli-

jența ori chiar de nepriceperea unor membri ai corpului sanitar — și avem tot dreptul să ne plîngem, pentru că și medicii sînt oameni ca toți oamenii, au nu numai calitățile ci și defectele pe care le au reprezentanții celorlalte profesii. Dar cum să nu te gîndești că prestigiul extraordinar al școlii de medicină românești, sportit cu strălucire în ultimii douăzeci de ani, se realizează pe prestigiu real pe care izbuteste să și-l dobîndească fiecare medic, oricît de modest! Cum să nu-l admiri pe internistul pensionar care, deși nu mai lucrează ca încadrat al spitalului său de peste zece ani, vine în fiecare zi — și dimineața, și după-amiaza, inclusiv duminicile — fără nici o plată, din dragoste de meserie, și le dă o mină de ajutor colegilor mai

tineri, uneori copleșiți de numărul bolnavilor pe care-i tratează, alții dornici de o sugestie într-un caz peste măsură de complicat! Cum să nu-ți scoți palaria în fața tinărului medic, înalt și frumos ca un viking, care, încercînd să salveze un bolnav de hepatită, aflat în comă, îi face respirație „gură la gură”? Și nu reușește să-l salveze, și se îmbolnăvește el însuși, și primește (poate pe drept cuvînt) muștrările colegilor pentru riscul ce și l-a asumat... Ei da, dar medicul acesta e cineva! Și acum, privind tabelul de marmură aflat la intrarea unui spital din București, tabel pe care sînt scrise numele medicilor importanți ce au lucrat acolo, cu data nașterii și a morții, să nu faci o socoteală simplă și să nu observi că, din șapte sau opt medici, numai unul a apucat să implinească șalzece de ani...

Ce sînt, la urma urmei, medicii? Niște țărani, vorba romancierului.

Spre deosebire de muncitor — sau de poet — nici țăranel și nici medicul nu fac cu minile lor obiecte noi. El nu „crează”, ci îi ajută pe ceilalți s-o facă. Medicii asistă la nașteri și au grijă de sănătatea celor care li se încredințează, țărani ocrotesc nașterea și creșterea grîului, a porumbului, a animalelor. Examinînd prin palpări și cu ajutorul analizelor chimice trupul celor ce trebuie să rămîna valizi, medicul lucrează tărăneste: tot cu ajutorul pipăitului și tot cu scrijina analizelor chimice e pregătită și vîltoarea recoltă. Sînd pe gînduri lângă patul unei femei gravide, medicul are pe față o lumină calmă de țărăn bătrîn care a trecut prin multe și care știe că pentru toate problemele sau pentru aproape toate, există soluții ferice.

FLORIN MUGUR

Din nou Rigoletto

Luni, 21 martie 1983, la ora 18, la Sala Palatului Republicii Socialiste România, publicul meloman va avea prilejul să asiste la un spectacol extraordinar cu opera *Rigoletto* de Giuseppe Verdi, cu o distribuție prestigioasă. În rolul Gildei va apărea soprana RHEA JACKSON din R.F. Germania. Rigoletto va fi artistul poporului NICOLAE HERLEA, iar Ducele de Mantua va fi interpretat de tenorul OCTAVIAN NAGHIU. La pupitrul dirijoral, o veche cunoștință din Grecia, maestrul BYRON COLLASIS. În alte roluri, Rodica Mitrică-Bădircea, Pompei Hărășteanu și Dan Zancu.

Stelele Operei și Operei

Opera Română vă invită duminică, 13 martie, ora 11, la un concert cu un program extrem de atractiv, cuprînzînd lucrări semnate de compozitori de renume: Wolfgang Amadeus Mozart, Gioacchino Rossini, Giuseppe Verdi, Richard Wagner, Georges Bizet, Jacques Offenbach, Emerich Kalman, George Gershwin, Francis Lopez, Eduard Caudella, Tiberiu Brediceanu, Sabin Drăgoi, Paul Constantinescu, Gherase Dendrino, Gheorghe Dumitrescu, Cornel Trăilescu.

Își dau concursul: Magda Ianculescu, artistă emerită, Nicolae Herlea, artist al poporului, laureat al Premiului de Stat, David Ohanesian, artist emerit, laureat al Premiului de Stat, și Daniela Diaconescu, Veronica Girbu, Rodica Mitrică-Bădircea, Sada Șandru, Lucia Țibuleac, Silvia Voinea, Florin Farcaș, Eugon Fănușeanu, Constantin Gabor, Pompei Hărășteanu, Vasile Martinoiu, Eduard Tumegeanlian, Nicolae Urziceanu, Ionel Voinea, Dan Zancu. La pupitrul orchestrei vor apărea dirijorii Lucian Anca și Constantin Petrovici.

PLASTICA

Peisajul, ca stare de suflet

Sarcina de a edita un album selectiv din opera pictorului Viorel Mărginean și-a asumat-o, iată, Editura Sport-Turism, dispusă a valorifica din ce în ce mai mult aspectele „publicitar-turistice” identificate în creația unor pictori contemporani. În astfel de condiții, editorii optează, în selecția întreprinsă, pentru peisaj, cel românesc îndeosebi. Și lucrurile sfîrșesc bine atunci cînd autorul este, la rîndu-i, atras de problemele peisajului. Cu alte cuvinte, în operă este prevalent aspectul de natură interpretat mai mult sau mai puțin într-o manieră subiectiv personală.

Așa s-a întîmplat cu Ion Grigore, monograful Țării de Sus, cu Dragoș Morărescu și Constantin Calafateanu, cu Mimi Podeanu ș.a., deși numele par alese cu o motivație obscură iar nu prin aplicarea unor riguroase criterii estetice, diferențierile tipologice și valorice dintre aceștia fiind uneori extrem de pronunțate.

Prin Viorel Mărginean editura înscrie în circuit nu numai un nume de notorietate în plastica românească de azi, ci și o operă constituită în datele ei de esență printr-o plurală și beneficiază abordare a peisajului. Se impun însă câteva distincții liminare. Conceptul însuși de peisaj, interpretat printr-un comod rapel la echivalentul stării de suflet, e restrîns de obicei la o relație inechitabilă. În cazul lui Mărginean însă, peisajul este în primul rînd o problemă de plastică a formelor și a acordului cromatic și abia apoi o caligramă a unor stări emotive. Explicația este aparent simplă și verosimilă.

Artistul, structură funcționalmente rurală, percepe peisajul fără exaltările deseori mimate ale citadinului, natura este înainte de toate cadru existențial și în plan secund obiect de contemplație ori de transfigurare artistică. Modul de a proceda depinde de regia spectacolului numit peisaj. Semnele (case, oameni, păsări, copaci) se ordonează funcție de o idee prestabilă și logică la nivelul sintaxei plastice iar nu a naturii propriu-zise. Privite astfel, peisajele sînt ceea ce par: decupaie ale realului contingent reasemblate conform unei logici particulare, specifice discursului pictural. Valoarea emoțională a imaginii derivă din acuratețea ideii despre peisaj și a conotațiilor ei.

Iarna la Cenade, Iarnă maramureșeană, Case roșii, Primăvară, Copaci, Verticală, Văile satului, Coline ș.a. constituie expresia unui mod distinct de a reflecta realul din perspectiva unei sinteze a formelor plastice. Viorel Mărginean, riguros în esafodajul grafic, nu-și reprimă totuși o tentă subtilă de fantastic îndeosebi în peisajele hibernale și în compozițiile ireal-simbolice dominate de zborul tutelar al păsărilor edenice. Fantezia pictorului se sprijină pe o paletă generoasă, amintind chiar registrele unui Generaliță, aerul „naiv” al unor compoziții reiterînd, de fapt, o dihotomie mult controversată între arta cultă și cea naivă.

Esul critic propus de Vasile Drăguț — edificat pe alte observații decît cele inserate de noi — analizează peisajul lui Mărginean din unghiul sugestiilor lui emotive și relevă aderența pictorului la o formulă imagistică situată în tradiția colorismului românesc. Astfel, artistul ar echivala cu un veritabil rapsod al peisajului autohton, concluzie totodată comprehensivă și incitantă.

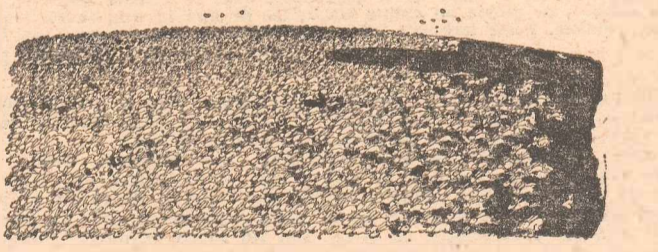
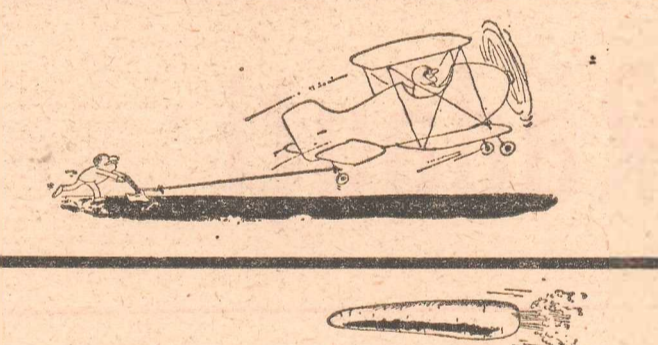
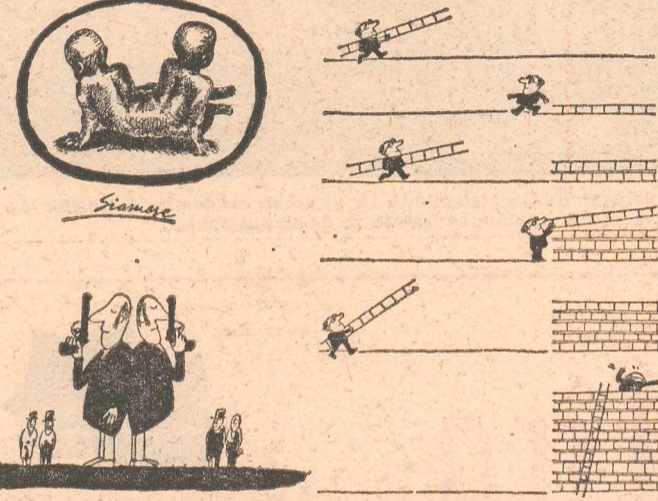
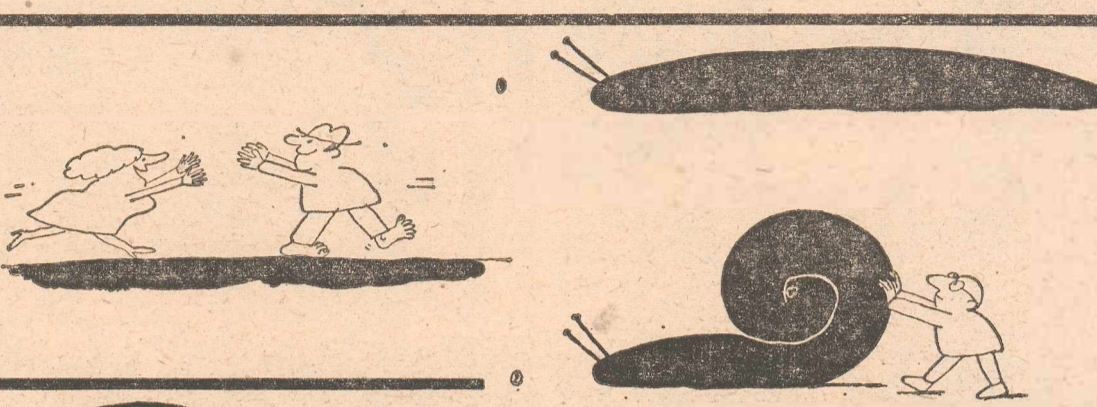
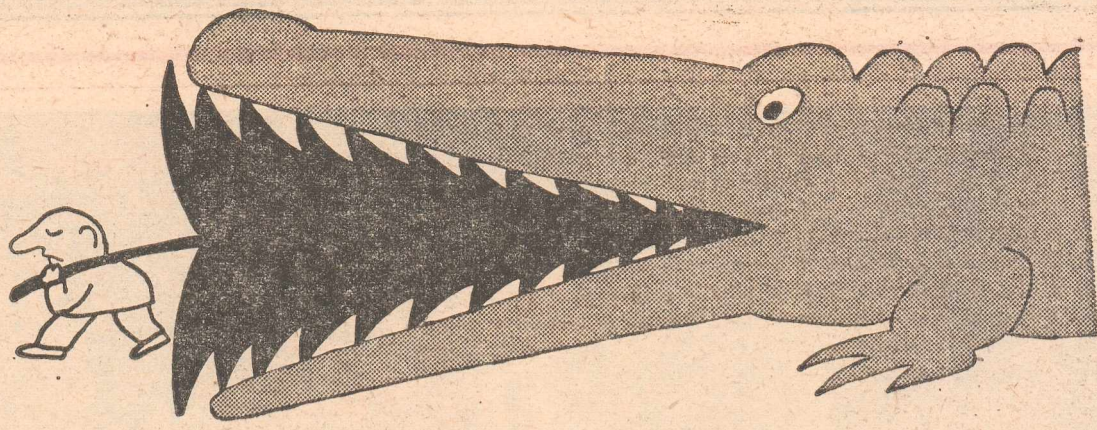
Selecția lucrărilor și calitatea reproducerii lor argumentează adecvat în sensul judecăților textului critic, lăsînd deschisă, în același timp, calea unor virtuale interpretări situate — de ce nu? — în raport antinomic cu cele acum enunțate. Iar această situație se explică prin polisemantismul creației lui Viorel Mărginean și-i relevă marca ei calitativă.

VALENTIN CIUCA

„NIȘTE ȚĂRANI” LA OPERĂ

„Niște țărani”, cunoscutul spectacol al Teatrului Mic, realizat de Cătălina Buzoianu după romanul cu același nume scris de Dinu Săraru — distins cu premiul A.T.M. pentru cel mai bun spectacol, regie, scenografie și pentru realizarea rolului principal de către actorul Mitică Popescu (alături de care evolu-

ează Valeria Seciu, Carmen Galin, Ștefan Iordache, în fruntea întregii echipe a teatrului), a fost prezentat duminică 6 martie a.c. pe scena Operei Române. Circa o mie de spectatori bucureșteni, prezenți în somptuoasa sală a Operei, au aplaudat și aici creația cu totul deosebită a artiștilor de la Teatrul Mic.

Mihai Stănescu

Un desenator pe baricadele democrației

Satira lui Mihai Stănescu e un eveniment fericit pentru climatul nostru social-politic, o demonstrație pentru angajarea nu lipsită de riscuri a artistului pe baricadele democrației, care, se știe, nu se impune doar prin simpla ei declarare chiar dacă, așa cum se întîmplă la noi, consensul e absolut iar constituția o garantează juridic.

Nu toată lumea înțelege dintr-o dată că democrația presupune și opinia celorlalți care se constituie în opinia publică iar noi facem serioase eforturi să ne eliberăm de sechelele teoriei dictaturii proletarietului, teorie înțeleasă și ea, în timp, nefericit drept o alternativă a democrației chiar și pentru proletariat. Mai simplu spus, multă vreme am reținut din această teorie — la timpul ei justificată — mai ales ideea că dialogul ar presupune slăbirea deciziei sau îndoiala și renunțînd la dialog am renunțat și la opinia celorlalți, apoi am crezut că dacă ignorăm această opinie ea, opinia, își încetează existența.

Mihai Stănescu ne readuce în conștiință prezența opiniei publice și ne atrage atenția asupra rolului ei hotărîtor. El face, astfel, o foarte inspirată politică patriotică și comunistă. Sper să nu greșesc dacă spun că prin el, prin Mihai Stănescu, renaste marea tradiție românească a caricaturii și a satirei politice. Expoziția lui de la Eforie este, am mai spus, o sărbătoare a spiritului liber și a democrației, iar marea ei succes argumentează o nobilă solidaritate în numele inteligenței, al libertății de gândire și al voinței de mai bine într-o țară liberă.

DINU SĂRARU

• CAP LIMPEDE

CRONICA TV

Insemnări despre o zi de luni

Nu este, cred, nici un secret pentru nimeni că, în ceea ce privește emisiunile TV, zilele de simbioză și duminică reprezintă zilele de vîrf în care realizatorii se întrec în a ne da tot ce pot și ce au ei mai bun, în cele mai multe dintre cazuri reușind chiar să ne facă să simțim trăirea sfîrșitului de săptămînă la cote dintr-un punct de vedere artistic sau de interes.

Tot atât de adevărat este și faptul că, în urma acestor două zile, pe nimeni nu poate mira o anumită scădere: o petrecere, un festin (cum este eel de la sfîrșitul săptămînii) nu se poate să nu se resimtă în cele din urmă — iată de unde pă-

rearea, care nu este chiar intru totul o simplă judecată, ci are explicații logice, că „lunea” emisiunilor noastre de televiziune (și nu numai ale noastre!), invariabil și obligatoriu trebuie să fie mai uscată, mai searbădă, mai „expediată”. Am ales, pentru a verifica autenticitatea acestui punct de vedere, pentru cronica noastră TV de astăzi, emisiunea transmisă pe programul 1 în ziua de luni 7 martie a.c. Așadar:

Emisiunea în limba maghiară (asupra căreia vom reveni) impresionează în mod plăcut prin spontaneitatea, dezinvoltura cu care se poartă dialogurile dintre invitați și realizatori. Un moment de muzică ușoară și bun-gust este semnat de către Eva Kis. Secvențele cu copii nu depășesc un anumit timp, consacrat pare-se din păcate pentru totalitatea acestor transmisiuni.

„1001 de seri” îi trimite

pe puști la culcare, mai nou, la orele 18 (!?), după ce au văzut un film de cartoane animate cu niște pisici destul de anoste... (unde sînt cei doi căței de altădată, cu ciioroiul lor cu tot și cu casa pe care tot vor să și-o ridice?!).

Panoramical economic de la orele 20,15 (emisiune de C. Enache și Gh. Ghidrigan), interesant e puțin spus: dincolo de câteva realizări de performanță, autorii iau atitudine împotriva unor anomalii, cum ar fi de pildă pasarea responsabilității realizării unei piese din oțel minuscule, dar care costă milioane; sau problema băuturilor răcoritoare, care, culmea!, se fabrică în cantități suficiente, dar nu ajung la noi din pricina unor responsabili de centre de desfacere certăți cu legile comerțului.

Tezaur folcloric — emisiune realizată de Mărioara Murărescu, interesantă (mai ales prin rubrica „filmoteca de

aur” — vom reveni și asupra ei). Contrastează însă, nefericit, momentele filmate în studio, într-un penibil decor de florițe din hîrtie — chiar dacă solista în cauză este de talia Sofiei Vicoveanca!... „Răspunderea”, un grupaj sobru și inteligent despre activitatea femeilor (președintă C.A.P., primăriță, om de știință, textilistă etc.).

„Femeilor patriei” — un spectacol dedicat de asemenea femeilor, realizat de către televiziunea română (probabil că se păstrează „grosul” pentru a doua zi!). În sfîrșit, al doilea episod din serialul japonez de luni: à la americaine, cu detectivi, cu morți cu tot și cu respectiva tentă politică. Bine făcut.

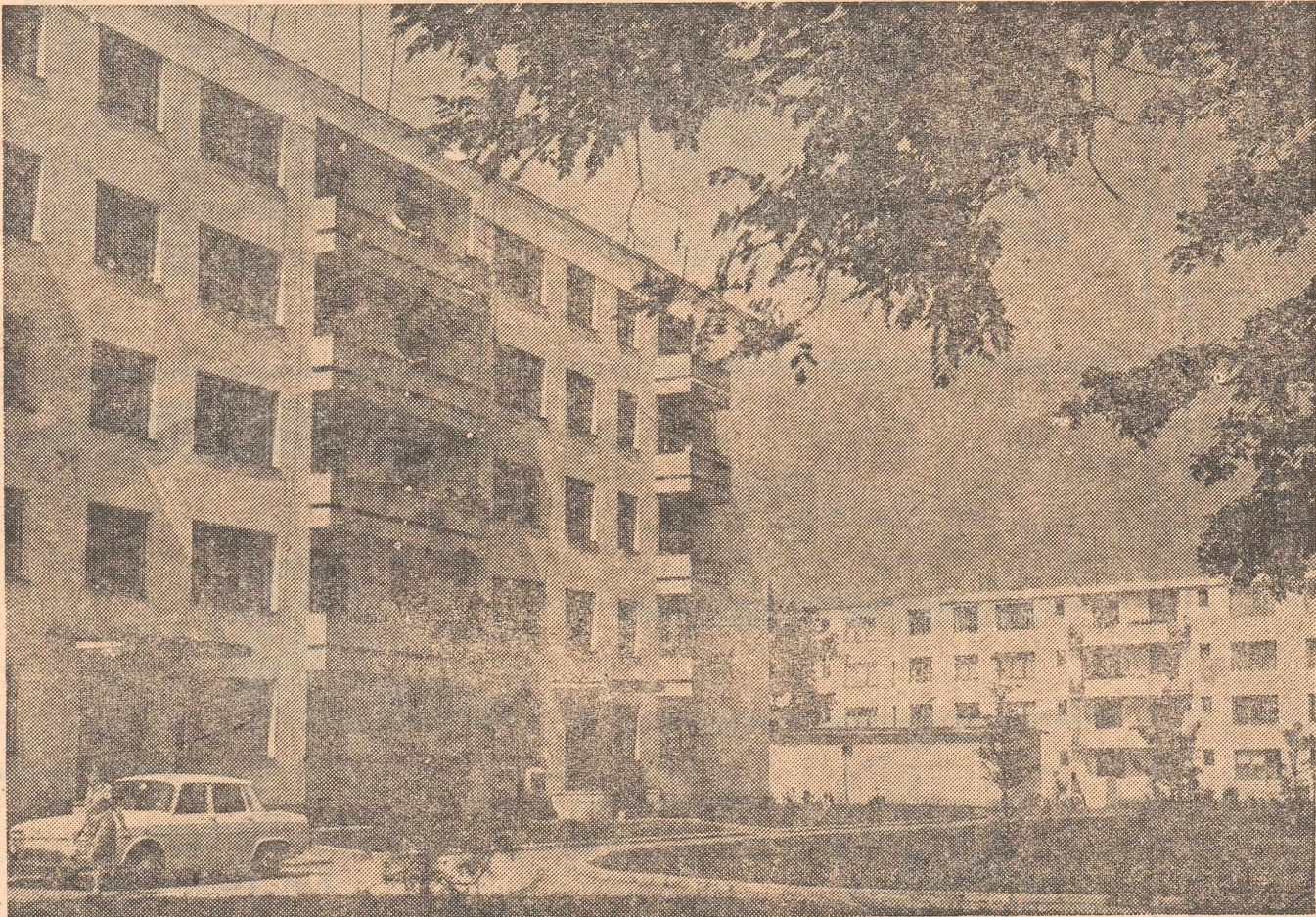
Am lăsat special la urma acestor rînduri despre un program de luni care — iată! — numai prin lipsă de diversitate nu păcătuiește — două momente ce mi s-au părut

deosebite: în primul rînd, Floarea de măceș, recitalul admirabilei actrițe de la Teatrul Național din Tg. Mureș, Adám Erzsebet: timp de aproape o oră, această complexă și fermecătoare interpretă — singură într-un decor stilizat imaginînd o poartă deschisă încadrată de două bănci — recită, cîntă, dialoghează (ați citit exact!), „joacă” mai multe roluri: în sfîrșit, invocînd, implorînd, rîzînd, plîngînd, blestemînd — trecînd cu alte cuvinte de la o stare la alta în nu secunde, ci fracțiuni de secundă — Adám Erzsebet (acompaniată doar rareori, din off, de către o vioară sau de rîpăitul obsedant, surd al unei tobe) umple cadrul micului ecran cu viață și trăire, cu suflet și cu pa-timă, cu forță sau discreție, dirijată fiind, fin, de textul scenariului semnat de Hajdu Gyözö. Adevăratul recital al actriței din emisiunea de luni ne-a

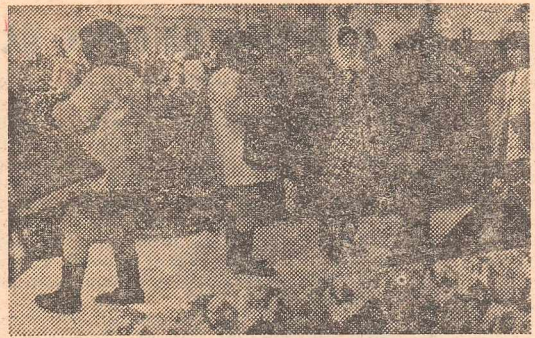
făcut să înțelegem încă o dată misterul succeselor monospectacolelor sale ce au cucerit spectatori din Canada, S.U.A., Iugoslavia, Australia etc. Pentru o mare artistă, limba în care se exprimă depășește orice graniță! (și revenim, pentru că tot am ajuns aici, la necesitatea ca realizatorii emisiunilor noastre în limba maghiară să titreze în românește toate aceste realizări de interes major și nu numai scenice!).

În sfîrșit, microrecitalul Ion Crețu, din cadrul „Filmoteclii de aur”: impresionant, nostalgic, amintindu-ne de una dintre cele mai fermecătoare, calde și reținute voci ale folclorului nostru. Care, împreună cu veritabilul spectacol pe care l-am pomenit mai sus, au făcut să putem spune că, totuși, la televiziune, lumea este o zi la fel de interesantă ca și celelalte.

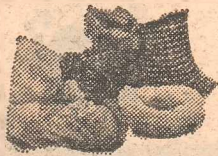
HORIA PĂTRAȘCU

Deși tot mai modern și mai frumos, orașul Rădăuți continuă să păstreze candoarea târgurilor de altădată și de mereu, a căror vechime se pierde în negura timpului.

Tîrg la Rădăuți

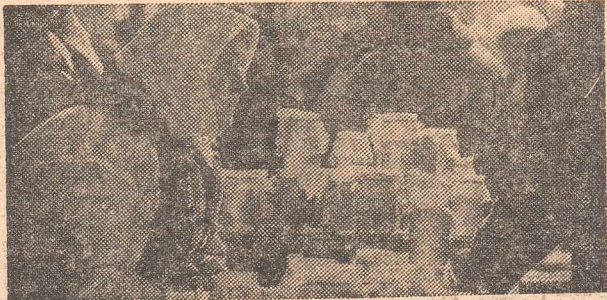
De mulți ani — de secole poate — în inima orașului se strîng, în prag de dimineață, bărbați și femei hotărîți să-și afle mușterii în stare să le prețuiască cum se cuvine comorile. Și ele apar înflorînd gardurile mîncate de ploaie cu chipul scoarțelor de lînă în care urlași trandafiri galbeni și roșii își licăre petalele. Peste terburile atinse de brumă se improvizează un fabulos bazar oriental.

NICOLAE IORGA

Cînd a primit actul oficial de naștere, Tîrgul de vineri de la Rădăuți era deja matur și rivalul puternic al celor de la Suceava și Siret, rămînînd, pînă azi, în fruntea fraților săi din Țara de Sus. Numai hărnicia gospodarilor acestor meleaguri, obișnuiți să-și vîndă aici prisosul, a făcut ca acest tîrg să dăinuie.

Fie că sînt din Volovăț, Marginea, Horodnic, Frătăuți, Vicov, Satu Mare sau din Brodina, Straja, Milișăuți, Bădeuț, din preajma Rădăuțiului, fie că sînt ardeleni sau munteni se adună aici — cu trenul, cu căruțele, cu mașinile sau cu ce le mai iese în cale — într-o „zi bună” de tîrg chiar și 13 000 de oameni. Aduc cu ei și duc înspre casele lor, pe lîngă parfumul acestei Țări de Sus, de la semințe de tot soiul pînă la animale de toate rasele și... „chiar dacă se scumpesc în tîrg, acasă uită de preț pentru că și-au luat un lucru frumos.” „Sîngeapul” de 125 ml, la patru oameni, nu mai există, dar, la sîcîntul tîrgului, gustoșii și zemoșii mititei tot se mai mîncă și se bea aldămașul la „Nordic”. Și tot hărnicia oamenilor a făcut ca primarul Mihai Frunză, primul gospodar dintre gospodarii Rădăuțiului — declarați cei dintîi pe țară în întrecerea patriotică! — să se îngrijească și de noi tonete în „piața de femei” și de un loc mai întins pentru „oborul de animale”. Alături de multe și importante griji edilitare (printre care grija celor nu mai puțin de 4 200 de apartamente ce au apărut între timp aici!), lată o grijă afectată unei tradiții care-și aduce un bun spor în viața contemporană.

Fotoreportaj de VICTOR RĂDULESCU

Ca-n orice meserie in care oamenii poartă o uniformă, un miner știe că el nu poate fi mai miner decât altul doar pentru că unul lucrează într-o mină mai mare iar celălalt într-o mină mai mică. Dacă ne vom încredința că așa se văd lucrurile la Cimpulung și mai la vale, pe Riul Tîrgului, din albia riului Slănic, la apus, către Curtea de Argeș, pînă în albia Argeșului, la răsărit, unde în minele Boteni, Jugur, Poienari, Cotești, Pescăreasa, Godeni, Berevoești, Slănic și Aninoasa lucrează niște mineri care sînt nici mai mult dar nici mai puțin mineri decât alții, înseamnă că ne-am achitat de o datorie față de minerii din ținutul subcarpatic al Argeșului și de întreprinderea de la Cimpulung despre care directorul ei, inginerul Florea Stoienescu, spune că între centrele carbonifere ale țării se află ceva mai sus de cele milocii. Și fiind scuse acestea, nu ne rămîne decît să intrăm în subiect, așa cum la mina Berevoești colivia a alunecat prin puțul nr. 1 pînă la 180 de metri. De acolo am început să uit că după ce mă întrebasese dacă am mai fost în mină și cu un glas voinic îi răspusesem că am mai fost, maestrul Petre Floroiu imi aruncase o privire grijulie, ca de mamă care o să trebuiască să-și ducă de mîna copilul în prima zi de școală. El a pornit înainte, prin galeria 440. În urmă venea secretarul comitetului de partid al întreprinderii, Ion Ghizdăvăt. După ce am coborît în planul 523, am intrat în galeria 477. Acolo l-am întîlnit pe artificierul Cornel Bulac. Așeza într-o firidă două cutii de lemn, acuzate cu lacăte. Avea în ele, ne-a spus, 200 de capse și 55 kilograme de exploziv. Ușa firidei a fost și ea înscuiată cu lacăt. Dintre cei 65 de mineri care lucrează la Berevoești în schimbul 1, doar maestrul Petre Floroiu și artificierul au voie să umble singuri. Artificierul chiar este obligat, nu numai că are voie. Atunci urma să se ducă pînă în galeria 627, unde brigada lui Nicolae Stana pregătea frontul pentru pușcare. Avea să vadă cit exploziv și cite capse îi trebuie și să se întoarcă la micul depozit din galeria 477 ca să le ia. Cornel Bulac este din comuna Vlădești, de la 20 kilometri de Berevoești. Că să prindă autobuzul care-l aduce la mină, se scală în fiecare noapte la ora 3. La Berevoești ajunge la 5. Mănînd, împreună cu ceilalți, și merge tot împreună cu ei la vestiar, unde își ia salopeta, cizmele și casca. Apoi urcă un etaj și primește de la magazie lampa de mină și masca de gaze. În sala de apel, cu încă un etaj mai sus, se string toți. După aceea, toți pleacă și el rămîne. Coboară ultimul și neînsoțit de nimeni, după ce mai întîi a trecut să-și ridice povara zilnică de la șeful depozitului de exploziv, Stelian Șerban.

După cum aveam să vedem, recente măsurii inițiate de conducerea partidului pentru reorganizarea muncii minerilor, pentru așezarea ei în rosturi care să fructifice inițiativele luptei pentru cărbune și să dea noi înlesniri vieții oamenilor, au fost primite și aici, ca pretutindeni, cu însuflețire și nădejde, vădindu-și eficacitatea încă din primele zile ale aplicării lor.

Mina Berevoești este o mină grea, de gradul 4. Criteriul principal avut în vedere în stabilirea gradului ei de dificultate este debitul de gaz metan pe tona de cărbune. Străbătem în două ore și un sfert abia 1.600 de metri, pe un itinerar pe care abia mai tirziu mi l-am putut cit de cit lămuri, cu ajutorul unei hărți desfășurate de topograful șef al întreprinderii, Ovidiu Gidiuță: din 477, unde lucra formația lui Andrei Nastasia, am trecut prin planul 523, am coborît în galeria 479 și în planul 523 bis, unde Petre Bănică și oamenii lui executau o zidire de bolțari, apoi din galeria 490 am ieșit în planul 524 și în galeria 485 A, unde lucra formația lui Ion Lupeanu; am ajuns din nou în planul 523 și prin galeria 450 ne-am întors acolo de unde plecasem, la puțul nr. 1. Maistrul Petre Floroiu își făcuse primul rond de control, cu o singură abatere de la itinerarul lui obișnuit. Prin galeria 477 n-am mai fost, fiindcă pe-acolo își făcea de lucru artificierul. Maistrul urma să se abată pe-acolo în al doilea rond, el fiind obligat, după cum ne spunea, să treacă de cel puțin două ori pe la toate formațiile de lucru din subordinea sa. Pe cei din schimbul 1 de la Berevoești aveam să-i reîntîlnesc peste vreo șase ore, pe la ora 3 în după-amiaza aceleiași zile, după ce străbătuseră și ei distanța atît de scurtă, doar de 180 de metri, dintre vara de dedesubt, unde temperatura era de 30 de grade, și iarna nespulberată încă din streașina Carpaților. Casterul Alexandru Sandru tocmai plătea avansul și oamenii își numărau banii, fără grabă, lîngă ghișeu deasupra căruia ședea scris: „Avem bani potriviți“. Ca să nu fie nici un fel de discuții și să nu se întimple ca „mărunțișul“ să rămînă neplătit. În ziua aceea planul fusese de 89 de tone și oamenii chiar atît reușiseră să scoată, 89 de tone. Sînt însă și zile mai bune. În lunile ianuarie și februarie, întreprinderea a dat peste plan 41.000 tone de cărbune. Iar acest succes a fost obținut în condițiile în care cea mai mare dificultate a rămas, în primul rînd, aceea cu care minerii de prin partea locului s-au luptat întotdeauna: presiunea mare a straturilor de nisip îmbibate cu apă. Datorită acestei presiuni, minerii

spun despre aceste nisipuri că ele „curg“. Dacă-l înțelegem bine, îi putem da dreptate directorului Florea Stoienescu atunci cînd zice că minele acestea sînt „aluncoase“. Prin tehnici speciale presiunea este însă micșorată și ținută permanent

Minerii din Cimpulung, niște oameni

care țin la însemnele de pe uniforma lor

sub control, altfel nu numai că nu s-ar mai putea scoate un bulgăre de cărbune dar galeriile ar fi invadate de erupția „borchișurilor“, a nisipurilor mustind de apă.

Și dacă acestea sînt împrejurările în care muncesc cei din subteran, mai la vale de Berevoești, pe malul sting al riului

lui Bratia, la Aninoasa, unde cărbunele se extrage din carieră, altfel de împrejurări, deloc naturale, îi determină pe oameni să spună că ei sînt departe de a nu avea nici un necaz. După absolvirea facultății, șeful acestei cariere, inginerul Mihai Enache, a lucrat 11 ani la Rovinari și a venit aici în urmă cu șase ani, pentru simplul motiv că este pe-aproape, din comuna alăturată Godeni. În '77, cariera Aninoasa nu era, zice, decît o groapă din care se extrăgeau 100 tone de cărbune pe zi. Acum se extrag 3.000. În fiecare zi, 110 basculante mari, de cite 16 tone, transportă lignitul la funicularul care pleacă din Berevoești ori de-a dreptul la stația de sortare de la Schitu Golesti. Iar șoferi dintre cei mai buni, printre care frații Gheorghe și Nicolae Moldoveanu, Dumitru Florian, Petre Samoilă, Gheorghe Mateoiu, Aurică Manu, trebuie crezuți pe cuvînt atunci cînd spun că anvelopele primite nu rezistă nici măcar la jumătate din orele la care ar trebui, teoretic, să reziste. Norma de rulare este de 50 mii de ore și ele nu rezistă decît cel mult pînă la 20 de mii. Iar aceasta înseamnă că, de fapt, nu chiar în fiecare zi 110 basculante mari transportă cărbune de la Aninoasa. Ion Neagu, șeful autobazei, incuviințează că asta e o problemă. O alta ar fi, mai aflăm, lipsa pieselor de schimb pentru utilajele grele. Excavatoarele hidraulice 3.692 sînt, cum zice inginerul Mihai Enache, „utilajele conducătoare în carieră și întreaga activitate, în bine sau în rău, pleacă de la ele“. Iar realitatea este că de-o săptămînă un astfel de utilaj — unul din cele șase cite sînt toate — stă neclintit în carieră, fiindcă-i lipsește un distribuitor. Cei mai supărați sînt, bineînțeles, excavatoristii Ion Stroe și Gheorghe Crăciun, căci situația aceasta o să le micșoreze considerabil cîștigul. Iar cărbunele care putea fi extras, zace în neclintirea lui de 3 milioane de ani. Utilajele sînt bune, zice inginerul Mihai Enache, ele trebuie să între în reparații capitale după 16.000 de ore iar pînă acum excavatoristii au reușit să lucreze cu ele peste 20.000, ceea ce nu înseamnă că de reparații mai mici nu a fost nevoie niciodată ori că nu s-a înlocuit nici o piesă. Tocmai pentru că piesele acestea să se afle la îndemînă iar producția să se desfășoare într-adevăr în „foc continuu“, inginerul Mihai Enache propune: „Să se facă o consfătuire între noi, minerii, și furnizorii de utilaje și să hotărîm acolo. Și mai e o problemă. Pentru a avea o activitate permanentă, l-am repartizat pe oameni în două schimburi de cite 12 ore. Ei au înțeles că altfel nu se poate și au fost de acord. Sînt oameni foarte buni și merită toate laudele.

Alăturăm acestei sugestii și rediscutarea situației grupului școlar al întreprinderii miniere din Cimpulung, al cărui elevi de școală profesională, de liceu ori de la cursurile de maistri învătă acum în niște săli de clasă cu tavanele căzute și în care tot ar fi bine dacă cel puțin n-ar ploua, dar uneori plouă. Clădirea datează de pe vremea societății Concordia și-a fost ridicată din chircoi, ca pentru o stăpînire scurtă. Iar despre clădirea nouă se tot discută de 10-15 ani. Dacă vrem cărbune, atunci trebuie să vrem, mai înainte, să avem mineri calificati, pentru care întreprinderea din Cimpulung trebuie să se îngrijească. Ea are îndatorirea de a scoate în acest an peste 1 milion și 800 de mii tone de cărbune. Peste cîțiva ani, potrivit indicațiilor conducerii superioare de partid și de stat, va trebui să ajungă la o producție anuală de 3 milioane tone de lignit. La nivelul producției de acum, oamenii pot să asigure funcționarea neîntreruptă a minelor lucrînd în unele zile libere și fiind plătiți, bineînțeles, pentru acest efort al lor. În lumina acestei hotărîri, a acestui act pur de conștiință, desigur că vor putea fi găsite căile de a nu prelungi acest efort mai mult decît este absolut necesar. În această privință, directorul Florea Stoienescu știe că întreprinderea trebuie să se grăbească încet. Să nu se pripescă să îmbrace pe nimeni în uniformă de miner, mai înainte de a se convinge că merită s-o poarte. Dacă ar fi făcut altfel pînă acum, întreprinderea n-ar fi avut pe cine să se bizule pentru a intra, chiar și cu un număr mai mic de oameni, în programul de lucru continuu. Cînd un miner rămăsese, se vede, prea mic în uniforma lui de miner, a intrat în biroul directorului cu un petec de hîrtie în care cerea să i se aprobe concediu, retroactiv, pentru cele cinci zile în care lipsise nemotivat, directorul i-a spus răspicat: nu. Mai demult, același miner lipsise tot nemotivat. Dar dacă atunci greșeala lui fusese trecută cu vederea, acum era limpede că i se va desface contractul de muncă. L-a privit lung în ochi pe director și rupînd cererea încet, în fisii lungi de hîrtie, l-a întrebant: și cu omenia ce facem? Ingerul Florea Stoienescu a ridicat din umeri. Sigur că are nevoie de oameni, dar nu de orice fel de oameni. Iar cine e nemulțumit, să reclame. A mai fost dat afară o dată, zice, prin '70, fiindcă întreprinderea nu reușise să-și facă planul. Era adevărat. Dar acum și-l face. Iar cît privește omenia, e limpede că dacă s-ar fi purtat cu cineva în așa fel încît să nu-l mai poată privi drept în ochi, n-ar fi refuzat să fie inginer șef la alte întreprinderi și n-ar fi ținut cu tot dinadinsul să rămînă la Cimpulung.

DUMITRU ELIADE ■

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar

(Urmare din pag. 24)

Entuziasmul cu care am fost întâmpinați și de această dată la Arad putea fi explicat astfel: „Stringeți în săli de sport mii de oameni prin poezie și muzică. Îi învățați ce-i istoria, dragostea, politica, patriotismul. Auzim cîtece vechi de cînd lumea, cîtece noi inspirate din viața de toate zilele. Faceți spectacole faine pentru noi și de aceea noi vă iubim”. (Alexandru). Și pentru că dragostea aceasta să aibă o expresie concret individuală am instituit și aici chiar de la începutul manifestărilor noastre topuri ale preferințelor serii, secvențe din topul general pe care-l publică revista noastră. Cîștigător în ambele serii, Ștefan Hrușcă: „Rugă pentru părinți”. Saltul cel mai important însă îl probează cîntecul lui Adrian Păunescu, „Iancu la Tebea”, a cărui ascensiune pune în pericol situația aparent stabilă a podiumului. Se remarcă de asemenea cu ușurință imposibilitatea în care cantonează reprezentanțele muzicii rock (și considerăm că acestea din cenaclu sint cele mai bune la această oră în țară) de a sări spre virful preferințelor exprimate de tinerii participanți ai manifestărilor noastre.

La sugestia cuiva din sală, „Treceți batalioane române Carpații” inaugurează șirul cîntecelor prin care nu ne sfîim să omagiem, de cite ori simțim nevoia, măreția unui popor înscrisă în jertfele sale, în idealuri, în tot ce ține de existența sa. Faldurile steagurilor tricolore, purtate spontan de tineri, aveau să ne mîngie în unduire chipurile, ca o binecuvîntare. Cîntăm într-o atmosferă cu totul excepțională „Nu uita că ești român” (cîntecul lui Gherase Dendrinu), redescoperit de poetul Adrian Păunescu cu citiva vreme în urmă, la Bocsig, în județul Arad, și închinăm un „La mulți ani cu sănătate” bravilor țărani din aceste locuri, păstrători de inestimabile valori parcă dintr-o pornire, cu atît mai laudabilă, cu cit pare a fi inspirată de chiar legile pămîntului pe care-l sfințesc cu munca lor. Aceeași recunoștință o datorăm corului din Buteni de la care cenaclul a învățat și preluat într-o interpretare proprie cîntecul „În țara moșilor”. Cele mai bune, pilduitoare și frumoase creații ale cenaclului au fost ridicate, în numele celor mai dragi idealuri: libertății și unității naționale, potrivit aceluia care luptă pentru subminarea ei prin dividere și învrăjpire. În general am dat tinerilor arădeni în cele două manifestări tot ceea ce le place și credem că nu-i puțin lucru: „Ne place poezia aceasta care este a noastră. Ne place cum se cîntă poezia noastră. Ne place cum o cîntăm noi și cum este cîntată de voi. Ne place cum doar cîteva versuri și acorduri de chitară reușesc să ne mobilizeze și să ne antreneze în această manifestare, spectacol în care sintem și spectatori și interpreți. Ne place să știm că sintem tineri și buni. Ne place să vă știm alături de noi. Să vedem cum dezlănțuiți în noi fireasca tinerete”. Și dacă la aceasta adăugăm opinia unui părinte prezent la unul din spectacolele noastre putem obține întreaga imagine a prezenței cenaclului la Arad: „La rugămintea fetei mele Codruța, vineri seara am participat și eu la Cenaclul Flacăra. Am rămas uluit de spectacolul prezentat și nu mi-aș fi putut închipui că la cei 40 de ani ai mei pot să mă simt atît de mulțumit și de cucerit alături de tinăra generație”.

În urma cenaclurilor prezentate la Arad ați reușit să formați din tinăra generație arădeană un spectator nou, civilizat, respectuos față de aceia care muncesc și se străduiesc de a ne face să ne simțim bine”.

Invitat de onoare: Ilie Năstase

Localități: Timișoara, 6 martie, orele 20.45; 7 martie, orele 16 și orele 20.15, Sala Olimpia; Lugoj, 8 martie, orele 16 și orele 20.45, Casa de cultură.

Durate: 6 ore și 30 de minute spectacolul din 6 martie; 3 ore și 45 minute spectacolul de la ora 16 din 7 martie; 7 ore și 30 minute spectacolul de la orele 20.15 din aceeași seară; 3 ore și 45 minute primul spectacol de la Lugoj, 5 ore cel de-al doilea.

Număr de spectatori: 20 000 în toate cele trei spectacole din Timișoara, din care 7 500 au fost la ultimul spectacol din cea de-a doua seară; 3 000 de spectatori în spectacolele din Lugoj.

Calitatea spectacolelor: foarte bun cel din seara zilei de 6 martie; bun, concentrat, spectacolul de la ora 16, în cea de-a doua zi, spectacolul de la ora 20.15 fiind cel mai bun spectacol prezentat vreodată de Cenaclul Flacăra la Timișoara. Timișoara vine în urmă Brașov, Iași, Oradea. Spectacolele de la Lugoj — de înaltă clasă.

Atmosfera: de sărbătoare în prima seară, plină de vervă în a doua zi de la ora 16. Atmosfera celui de-al treilea spectacol de la Timișoara fiind mult peste celelalte, publicul dovîndu-se în aceeași măsură exigent și bun cunoscător, plin de entuziasm și în același timp atent asupra marilor teme ale omenirii, o sărbătoare a spiritului. La Lugoj o atmosferă caldă, incendiară în cel de-al doilea spectacol.

Noutăți: Marius Bațu a cîntat „La mușata armână”; semnalăm apariția pentru prima oară într-un centru universitar a unui program de sală dedicat nouă, excelent, editat de revista Forum studențesc.

Aportul organizatorilor: Adresăm

adinea noastră recunoștință conducerii de partid a județului Timiș, tovarășului prim secretar Cornel Paocoste, profund cunoscător și vechi prieten al Cenaclului Flacăra, om care a găsit, pe lângă marile probleme puse de economia unui atît de important județ în industrie și agricultură, timp să coordoneze eforturile tuturor pentru o stare de spirit exemplară într-un oraș de frunte al țării, pe parcursul celor două zile cit a durat microstagionul cenaclului, precum și atenția acordată în cea de-a treia zi petrecută la Lugoj. Mulțumim, de asemenea, prietenilor noștri din organizația de tineret, tovarășului prim secretar Ion Rotărășcu, pentru permanenta grijă și sprijinul acordat, nemijlocit, pe tot timpul șederii noastre în județul Timiș.

Deși prima noastră manifestare din Timișoara avea să înceapă mai tîrziu decît de obicei, ne-am bucurat să urmăim, intrînd ca într-un schimb, unei victorii românești, cîștigată atît de strălucit de tenismanii noștri. Folosim prilejul pentru a-l invita în scenă pe marele campion Ilie Năstase, component și al acestei echipe cum a fost în atîtea altele, determinînd prin prezența-i scrierea celei mai importante și glorioase părți din istoria tenisului și chiar a sportului românesc. Conducătorul cenaclului îi mulțumește pentru gestul făcut cîndva, pe cînd cenaclul era foarte mic, iar Năstase se afla în culmea gloriei, pentru gestul de-a acorda premiile sale în cenaclu, făcînd dovada înțelegerii înaltului ideal ce leagă sportul și arta. Simțim că putem sărbători prin Ilie Năstase victoria valorii asupra nonvalorii, victoria geniului asupra banalului și-i cîntăm „La mulți ani cu sănătate” și, tot lîngă acela ce a ridicat de multe ori steagul României împotriva furtunilor iscate în timp, cîntăm „Trăiască România”. Conducătorul cenaclului aduce un cald salut vicepreședintelui C.N.E.F.S., fost președinte al federației de tenis, general-locotenent Nicolae Stan, pentru că a vegheat să facă din sportul alb una dintre faptele noastre de glorie. Și pentru că nimic nu ar fi fost posibil fără liniștea necesară și fără adevărea unui cadru pentru care a militat o întreagă țară în frunte cu președintele Nicolae Ceaușescu, am cîntat șansa păcii ca pe unica șansă a existenței unor asemenea manifestări. Și pentru că ținem ca invitatul nostru să-și poată exprima o părere despre cenaclu în cunoștință de cauză, prezentăm înainte de toate cîtecele noastre de top. Mai întîi Ecoul cu „La o cană cu vin”, apoi Iris, făcînd dovada faptului că și în România este rock de bună calitate, opinie ce avea să fie întărită mai tîrziu de evoluția grupurilor Pro Musica (în componența căreia subliniem acum aportul extraordinarului basist Dietrich Krauser) și Monolit (din care se detașează prin profesionalismul execuțiilor sale instrumentale ca și prin calitatea compozițiilor chitaristul Florin Ochescu). Printr-o succesiune ce ne este caracteristică aducem în scenă creația valahă „Foale verde spic de piine” și apoi imensa tandrețe a cîntecului „Dor de Eminescu”, slăvind gloria poetului care a lucrat pentru ca limba română să aibă forță de universalizare.

Ilie Năstase trebuind să plece chiar în cea seară la Belgrad, este nevoit să se retragă. Dar nu înainte de a adresa tuturor cîteva cuvinte. Adrian Păunescu îl prezintă astfel: „Aveți în fața dumneavoastră poate pe cel mai bun sportiv român al tuturor timpurilor”. Ilie Năstase (pe care îl puteți vedea în fotografia din pag. 1, realizată de colaboratorul nostru Constantin Duma) mulțumește organizatorilor meciului cu Chile și adaugă: „La Cenaclul Flacăra am mai participat acum 9 ani și-mi place. Totul e ca oamenii să se simtă bine, relaxați, liberi, cu ajutorul lui Adrian Păunescu m-am simțit și eu tînr printre voi”. Preferințele sale: „La adio” (Vasile Șeicaru), „Rugă pentru părinți” (Ștefan Hrușcă) și „Totuși iubirea” (remarcînd mai ales interpretarea lui Ildiko Szabo). Întrebă dacă a mai văzut o asemenea mulțime participînd la vreo altă manifestare similară pe unde a umblat, Năstase a spus: „O asemenea masă de oameni nu cred că mai poate fi cuprinsă de vreo altă manifestare în lume. Adrian Păunescu, nu știu cum faci dumneata!”

O seară în care s-au mai făcut remarcate umorul mereu inventivului Nicolae Cenani și capacitatea interpretativă a sălii, înlocuind chiar la un moment dat lipsa de promptitudine a interpreților cîntecului „Iancu la Tebea” și urcînd în celelalte cazuri spre înaltul trăirii artistice aproape toate creațiile cenaclului.

CONSTANTIN DRAGOMIR

Sosind la sală în cea de-a doua zi timișoreană, o surpriză este prezența carelor de luat vederi ale televiziunii. În rest, lucruri normale, mai ales pentru sala Olimpia din Timișoara. Organizare perfectă, atență, primul secretar al organizației de tineret, Ion Rotărășcu, fiind omniprezent. Spectacolul a început și s-a desfășurat sub semnul echilibrului în varietate, concentrat, cu tot ce avea mai bun cenaclul la ora aceea, un spectacol al tinerilor pentru ei, făcut de ei. Reflectoare albe, aprinse, semn că televiziunea este chiar pusă pe fapte în această seară. Așa s-a și întimplat, Adrian Păunescu găsește prilejul de a-i mulțumi tovarășului Ilie Rădulescu, director general al Radioteleviziunii române, pentru sprijinul acordat și înțelegerea manifestărilor de a înregistra integral spectacolul. La o oră foarte tîrzie din noapte, cu oameni mulți, oameni tineri, studenți, era seara lor, cu banderole, cu steaguri tricolore, contabili care apărau cu stoicism stațiile,

mormane de obiecte pierdute, o atmosferă care anunța un spectacol greu, dar și neînchipuit. Și așa a și fost. Început furtunos, se cîntă cîtece de țară cu toată sala, în tribune fluturau drapelul tricolor, semn al participării directe a tinerilor la istoria națională contemporană.

Momentele cele mai înalte au fost, după opinia noastră, cele dedicate părinților, poetul Adrian Păunescu recitînd „Repetabila povară”, Ștefan Hrușcă implinînd cu cîntecul său „Rugă către părinți” și momentul care s-a cîntat „Trăiască România, trăiască libertatea, trăiască Nicolae Ceaușescu”, precum și momentele realizate de Adrian Păunescu recitînd versuri din creația sa, versuri de Serghei Esenin, Vasile Șeicaru întregind cu „Imposibila nuntă” semnul dragostei, al iubirii în pace, fiindcă „doar pacea naște iubire”. Peste toate clipele de emoție realizate de cei din scenă s-au adunat și acelea cînd pe masa cenaclului, masă plină cu buletine, legitimații, poșete pierdute, flori, au venit bilete din partea studenților străini din Cipru, Grecia, Libia, Guineea-Bissau, Yemen, Sudan, din țări latino-americane, de la studenți palestinieni care, mulțumindu-ne pentru spectacol, mulțumeau mai presus de orice României și tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru grija manifestată pentru ca tineretul lumii să învețe alături de studenții români în cele mai bune condiții, „Trăiască pacea mondială și pacea României sub conducerea tovarășului Nicolae Ceaușescu”. Un student african ne scria: „Mă simt ca într-o moschee în care am intrat încălțat, aici, unde curățenia inimilor tinere mă răpește. Cînd voi pleca din România, voi purta în suflet cuvîntul pe care l-am învățat aici: iubirea de țară”.

Gîndurile trimise din sală de tinerii străini ne-au relevat încă o dată faptul că arta adevărată, angajantă, nu poate rămîne între graniți, că prin universalitatea problemelor pe care le ridică, stabilește legături de prietenie și frăție între toate popoarele lumii, întărește sentimentul păcii, clădit pe relațiile directe de dragoste și respect între oameni, pace de care avem atîta nevoie la sfîrșitul acestui veac.

Martii la prînz, înainte de a ne lua rămas bun de la prietenii noștri din Timișoara, poetul Adrian Păunescu a fost invitat, împreună cu cîteva colegi din cenaclu, în cîteva locuri reprezentative pentru munca depusă și spiritul tînr timișorean.

Pe parcursul a două ore am fost prezenți la Liceul Industrial nr. 1, unde ne-am întîlnit cu cei peste 1 600 de elevi și cadre didactice, în frunte cu directorul Nicolae Moroșanu, la întreprinderea de frunte în domeniul mecanicii fine, I.A.E.M., unde am întîlnit printre sute de admiratori, prieteni apropiați, pe directorul Gheorghe Tirpe, și secretarul comitetului de partid Meszaros Anghel Tamara, aici petrecîndu-se un fapt care ne-a emoționat pînă la lacrimi: în toate secțiile pe unde am trecut, se cînta la difuzoare și de către tinerii muncitori cîntecul foarte iubit și cerut în cenaclu, „Iancu la Tebea”. Am fost apoi la liceul sanitar, unde într-un spațiu restrîns am simțit respirația fierbinte a unui tineret crescut cu o dragoste imensă pentru cultură. S-au cîntat și aici, ca prețutîndeni, s-au recitat cele mai îndrăgite și solicitate creații ale cenaclului.

După amiază, Lugojul ne-a întîmpinat așa cum l-am cunoscut deja, cu aceiași bicicliști liniștiți trecînd podul peste Timiș, cu aceiași oameni dornici de cultură care au asaltat sala de spectacol neîncăpătoare pentru dorința tuturor, sală plină în două rînduri pînă la refuz, de oameni care au ținut prin participarea lor să nu plecăm din județul Timiș cu o altă impresie decît cea pe care am avut-o în primele zile în Timișoara, aceea că în Banat cultura, dragostea pentru istorie, pentru oameni sint la loc de frunte.

Înainte de a pleca din Lugoj, răspunzînd invitației lor, o parte din membrii cenaclului au fost prezenți în mijlocul elevilor și cadrelor didactice de la Liceul „Coriolan Brediceanu” unde s-a desfășurat o scurtă întîmplare de muzică și poezie. Nu ne puteam despărți de prietenii din Lugoj fără a-i mulțumi conducerii municipiului Lugoj, primului secretar al Comitetului municipal de partid, tovarășul Gheorghe Leucuța, și prietenilor din organizația de tineret municipală, pentru modul cum au sprijinit manifestările Cenaclului Flacăra la Lugoj. Ca în întregul — exemplar și îndatoritor județ Timiș — la Lugoj totul a fost excepțional.

Busturile lui Ion Vidu și Coriolan Brediceanu vegheau în ziua însoțită de primăvară acuratețea muzicală a faptelor noastre desfășurate pe Cîmpia Libertății de la 1848 din Lugoj.

Vom mai veni!

AL. BERTZI

Ați citit cronicile manifestărilor cu numerele: 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869.

Programul Cenaclului Flacăra

- 11 martie — Moldova Nouă, ora 18
- 12 martie — Herculane, ora 18
- 13 martie — Orșova, ora 16 și ora 20
- 14 martie — Drobeta Turnu Severin, ora 16 și ora 20
- 15 martie — Craiova
- 17 martie — Craiova
- 18 martie — Slatina
- 19 martie — Pitești
- 20 martie — București
- 21 martie — Slobozia
- 22 martie — Brăila
- 23 martie — Tulcea
- 24 martie — Constanța
- 25 martie — Medgidia
- 27 martie — București

COMAN

ȘOVA

Un loc

Mă îndepărtez în fiecare zi
În fiecare noapte
De propria mea locuință
De locul din fața casei mele
De strada mea
De cartier, de oraș, de munți, de mare
Și tot alergînd
Și tot ajungînd
Și tot întorcîndu-mă
Am aflat o taină.
Un loc.
Un loc binecuvîntat de întimplare
Singurul cu adevărat binecuvîntat loc
Unde timpul doarme
Poți tăia lemne pe el
Acolo oamenii trăiesc o mie de ani
Cum trăim noi pînă aproape de moarte

De acolo era acela care
N-a murit foarte bătrîn
Deși se spune că a fost
Cel mai bătrîn om din lume
Acolo este locul
Unde calul lui Făt-Frumos
Are statuie
Sub care scrie:
Intemeietorul.

Noptile bunului octombrie

Oare aflu ceva despre mine
Dacă mă cutreier în lung
Și-n lat
Și în adine?

Cine sunt așa nedeslușit
Cum sunt
Ce vreau așa cum
Nu vreau
Cine mă cheamă
Cînd nu mă cheamă nimeni
Nici o eroare?

Să vină octombrie
Cu nopțile lui bune
Să mă ascund în vopii
Și de acolo
Să răspund
Scoțînd limba.

Să nu întirzii

Sint aici
Într-un por de pe pleoapa planetelor
Aproape de respirația de arbori
Și bioxid de carbon
A Bucureștiului
Printr-un telescop fantastic
Mă văd
Pe niște străzi aberante
Urcîndu-mă într-o limuzină de lux
Invitat de cineva care
Pe pulpele ei catifelate
Mă umbliă pînă dincolo de iad
Las cuvînte materne în urmă
Ca să nu mă pierd
Plutesc pe ocean
De la un mal la altul
Un pește uriaș mă înghite
Ce bine
Fuge cu mine într-o insulă apropiată
O insulă o frunză plutitoare
Spinarea unei balene adormite
Pește și compatriota mea Paula
Care se grăbește să-mi dea vești de-acasă
Apoi adorm fericit
Jumătate de somn
Visez casa din Labirînt
Copiii, celelalte inimii
Și mă întorc
Să nu întirzii
Că treec milenii.

Mirare

Mereu ne mirăm.
În amfiteatrele știrbe ale antichității
De minunile făcute de strămoși

Cum de-au cărat ei pietrele piramidelor
Iar cei ce cărau pietrele piramidelor
Se mirau de eum
Au putut ei, strămoși
Să despice marea în două
Iar cei ce despiceau marea în două
Se mirau de un continent
Pe care strămoșii lor îl ridicaseră
Pe un picior de cristal
Deasupra destinului.

Și tot așa
Din mirare în mirare
S-au făcut mai multe mirări ale lumii

Acum se lucrează cu rivnă la ultima
În spiritul lui Nero
Dacă seapă vreun urmaș
N-o să se mai pomenească
De strămoșii lui
Din era atomică
Nciodată.

Poezie nescrisă

Se făcea că eram într-un teatru
Pe scena unui teatru
Orbit de lumini
Cu o prințesă de teatru
Orbită de lumini
Rececăldu-nechemător era trupul fetei
Dar spectatorii amuțiseră complice
Cu răsufierea întretăiată
La nevinovata noastră intimitate
Și totul parcă
Pornise de la o frumoasă poezie
Nescrisă.

„Mă numesc Neamtu Ioan sint din Făgăraș și vă rog să mă ajutați în următoarea problemă. Am trimis întreprinderii de utilaj greu și transport pentru construcții Brașov (IUGTC) o hotărâre judecătorească definitivă care-l privea pe Terbea Ambrozie, om al muncii la această unitate, care-mi datora peste 7000 lei. Am primit jumătate din sumă dar, începând cu luna octombrie '82 nu mi s-a mai trimis nici un ban, fără nici o explicație, deși m-am adresat întreprinderii de trei ori până acum.

Ne scrie C.A. Protopescu din Strebaia, județul Mehedinți. În orașul lor au o singură librărie, amplasată într-un local necorespunzător. Dar nu aceasta este necazul cel mare — ține să sublinieze semnatarul scrisorii — ci faptul că de mai bine de 3 ani de zile librăria nu a mai fost aprovizionată cu nici un fel de carte. Cum pe plan local sesizarea lor, a cetățenilor, a rămas fără ecou, apelează la această cale pentru transmiterea ei UJCC Mehedinți.

Ministerul Muncii: „Vă facem cunoscut că s-a aprobat transferul fiului tovarășului Sarca Petru din Alesd, județul Bihor, la școala profesională nr. 12 din Oradea, începând cu data de 17 februarie a.c.“

Consiliul sindicatelor sectorului 6 ne anunță că Serghi Pavel, om al muncii la I.M.E.B. a fost reintegrat în drepturile sale prin anularea deciziei date.

„Subsemnatii mai jos semnați (26 la număr) din comuna Rucăr, județul Argeș, respectuos vă rugăm să ne comunicați de unde putem procura medicamentul „Adenomstop“, invenție a unui colectiv de medici din Cluj-Napoca“.

„Blocul nostru a fost prevăzut la bucătărie cu plite electrice. Anul trecut, la cererea asociației, s-a aprobat instalarea gazelor. După ce s-au strins banii de la proprietarii — blocul în cauză fiind mixt, și cu proprietari, și cu chiriași — rămânând a se face doar legătura cu sursa de alimentare de la un bloc vecin — a apărut un anunț (recent) al ICRAL-ului în care ne anunță că trebuie să plătim și noi, chiriașii, contravaloarea. Cum adică, devenim proprietari doar ai instalației de gaze?!“ (Badiu Iulian, B-dul Metalurgiei 31, bloc 15, scara 2, etaj 8, apartament 66)

Procuratura Generală: „Referitor la scrisoarea petiționarilor Vintu S. și Alexandrina din Sinala, vă facem cunoscut că cele sesizate au fost examinate și constatându-se că sint întemeiate s-a declarat recurs extraordinar, care a fost trimis Tribunalului Suprem pentru judecare.“

Consiliul popular al municipiului Pitești ne anunță că în urma cercetării efectuate la fața locului s-a constatat că scrisoarea lui Breoiu Florin este întemeiată, motiv pentru care Biroul permanent al Comitetului executiv a aprobat repartizarea apartamentului 15, scara A din blocul J 16 Războieni, pentru rezolvarea acestui caz.

„La intersecția străzii Tudor Vladimirescu cu Calea Cimpulung, cu citiva ani în urmă se afla amplasată Troita lui

Tudor Vladimirescu. A fost însă mutată în curtea unei biserică de pe Calea Cimpulung din Tirgoviște și uitată acolo.“ (Paul Sorin, Tirgoviște)

Scrisoare necomentată

„Încadrată, dar fără serviciu“

„Se apropie anul de cînd în revista «Flacăra» (mai — nr. 21/1982) a apărut o anchetă despre cazul meu. Țin să vă comunic că nu s-a rezolvat nimic nici pînă în prezent. Mă aflu în aceeași situație de „încadrată, dar fără serviciu“ — cum atît de bine sistematizase problema mea titlul anchetei amintite. Au fost ceva încercări de descurcare a încurcatei situații în care mă aflam imediat după apariția anchetei. Am fost chemată și la forțele de muncă unde mi s-a dat dreptate (mai bine-zis, am fost compătimită), și pe la cele două unități — I.C.S.M.I. și I.C.L. Alimentară, de la care a pornit încurcătura vieții mele. — Procuratura județeană a primit, la rîndul ei, o adresă de la Procuratura Generală — adresă pe care mi-au permis să o citesc — în care se specifica extrem de limpede să fiu ajutată pentru a fi încadrată la una din cele două unități — mai exact spus, să fiu integrată la una din cele două unități și să mi se rezolve situația cu cartea de muncă. Am tot așteptat transpunerea în viață a acestei adrese cu indicații atît de clare, dar, cum vă spuneam, pînă la această oră nimeni nu a mișcat un deget în cazul meu. Și, mai este ceva. Înscrisul din cartea de muncă, făcut de I.C.S.T.I., prin hotărîrea instanței din 24 III 1981, de a mi se plăti concediile medicale de către I.C.S.T.I., nu a respectat hotărîrea în sensul că s-a făcut nu conform art. 8 din Decretul 92/1976 — cum prevedea instanța, ci pe baza unui alt decret care le-a convenit lor. Dacă s-ar fi aplicat măcar această ultimă hotărîre, de la sine Decizia 94, cu dublu sens, s-ar fi anulat iar eu aș fi intrat în rîndurile oamenilor muncii de la I.C.S.T.I. Pitești. Nu uitați vă rog că am 3 copii de întreținut și de atîția ani fără retribuție nu știu cum să mă mai descurc“.

IOANA DĂNESCU, Pitești

„Prin ce act a fost anulată aprobarea MPT-DGP nr. 10/8581/1980 privind imprimarele destinate șahului prin corespondență? Poșta nu le mai primește de la 1 IV '82 decît la tariful de carte poștală (1 leu), pe cînd noul regulament de tarife nu face nici o aluzie la anularea respectivelor aprobări (Achim Nicolae, Răgman, Poiana Cimpina, județul Prahova)“

„Sint membru C.A.R. de citiva ani. M-am hotărît să ies din C.A.R., însă mi s-a răspuns de tovarășul președinte că nu pot să fac acest lucru decît atunci cînd voi iesi la pensie. Mi se pare anormal acest lucru mai ales că am explicat situația grea familială în care mă aflu: atît mama cit și soția trebuie operate!“ (Neagoe Viorel, Ticleni, județul Gorj om al muncii la Schela de extracție Ticleni)

Consiliul popular municipal Rimnicul Vilcea: „Ținînd cont de situația familială a Auricăi Preoteasa, conducerea UJCCOOP a stabilit ca, începînd cu 1 februarie 1983, penenta să fie repartizată în cadrul cooperativei de consum Băbeni ca ospătară, declarîndu-se mulțumită de această rezolvare.“

„Unitățile CENTROCOOP nu desfac caielele (cuie de potcovit caii) pînă ce cumpărătorul nu aduce ouă. Nu se poate renunța la acest procedeu? Mai întii, calul nu produce ouă: în al doilea rînd, se dă astfel mină liberă speculanților care vind aceste cuie cu de 15-20 de ori prețul lor.“ (Ionescu Petru, Oțelul Roșu, județul Caraș-Severin)

„Subsemnatul Ștefan Vasile, domiciliat în București, strada Hagiuului nr. 12, etaj I, apartament 5, sectorul 3, vă aduc la cunoștință următoarele: Locuiesc la amintita adresă din 1979, împreună cu familia compusă din 4 persoane. În fiecare lună administratorul mă obligă să plătesc apa pentru 8 persoane motivînd că am cadă în plus față de ceilalți locatari. Există undeva stipulat că o cadă face cit 4 persoane fizice?!“

Procuratura Generală: „Referitor la scrisoarea lui Nicolae Rădulescu din București, vă facem cunoscut că cele sesizate s-au dovedit întemeiate, declarîndu-se recurs extraordinar, care a fost trimis Tribunalului Suprem pentru judecare.“

Tucan Paul din București, b-dul I Mai nr. 70-84, bloc 43, scara B se adresează revistei cu o problemă care de multă vreme i-a furat somnul. Este vorba de zgomotul pe care îl produce un compresor de la instalația frigorifică a magazinului „Premial“ ce ocupă spațiul de la parterul blocului. Cum la subsolul blocului există fundații speciale pentru astfel de motoare și cum cei în cauză nu l-au instalat acolo ci în magazin, semnatarul scrisorii solicită celor în drept luarea unor măsuri care să-i scape de cosmar.

Locuitorii străzii Decebal din Sibiu solicită edililor locali pavarea cu asfalt a străzii care poartă un nume istoric de mare importanță în trecutul poporului român. Măcar acest considerent istoric ar trebui să mobilizeze pe cei în drept!

Consiliul popular județean Botoșani ne comunică rezolvarea favorabilă a cererii Ruxan-

drei Haisan din comuna Flămînzii, Sus-numita a urmat un curs de calificare pentru filatura de bumbac Flămînzii și în prezent este încadrată în muncă la această unitate.

Ne scrie T. Berar în numele Asociației locatarilor din strada Teodor Aman nr. 42, sector 1 București. Li s-a defectat boilerul de la instalația de apă caldă în plină iarnă. S-au adresat ICRAL Herăstrău pentru repararea lui. Li s-a cerut — iar ei s-au conformat — ca mai întii să achite costul lucrării și după aceea va urma intervenția. A trecut mai bine de o lună de cînd se aleg doar cu promisiuni de la amintitul ICRAL, timp în care etajul III al imobilului a rămas neîncălzit și fără apă caldă.

„De foarte mult timp (fiind vorba de citiva ani buni!) la căminul cultural din localitatea noastră nu a mai avut loc nici o manifestare artistică. Mai mult, din vara lui '82 acest locaș de propagare a culturii s-a transformat într-un depozit de grîu al C.A.P.-ului din localitate.“ (Semnează 21 de tineri din satul Burduca, comuna Dragodana, județul Dimbovița)

Inspectoratul școlar al județului Vilcea confirmă faptul că Bunescu Georgeta — care s-a adresat revistei, solicitînd sprijin — a fost deranjată la grădinița de cetățeanul Roman Ion din comuna Ionești, în prezent internat la un spital de psihiatrie. Dat fiind faptul că grădinița în cauză era izolată, s-a hotărît transferarea acesteia în sediul școlii cu clasele I-IV din Fotești-Ionești.

Consiliul popular al sectorului 3 a dovedit faptul că sesizarea Ecaterinei Cengher s-a dovedit întemeiată. Pentru închiriere de spațiu locativ fără contract de închiriere, vecina sa, Stăicu Filofteia, a fost amendată cu 3000 lei — iar pentru nedeclararea veniturii cu o altă de 300 lei.

Volosenu Gheorghe din Piatra Neamț aduce în discuție o problemă veche și anume problema miraculoaselor izvoare, cunoscute din bătrîni, de la Negulești — Piatra Șoimului, Neamț. Cîndva a fost aici chiar o stațiune pentru tratament boli reumatismale. Și în prezent tămăduitorile izvoare sint folosite — prin mici amenajări — de particulari. Nu s-ar putea amplasa aici o bază de tratament pentru membrii cooperatori — se întrebă omul.

„La noi, la Centrul de cercetări științifice și inginerie tehnologică vagoane Arad (numai la etajul 8!) de cînd s-a dat în folosință pavilionul administrativ, atît iarna, cit și vara avem probleme grave. Iarna nu ajunge căldura la etajul 8, probabil și din cauza proastei izolări a planșeului, lucrînd, deseori, la minus grade. Vara este infernal de cald. Și, rețînîți, 50 la sută din proiectanții atelierului sint femei. Deocamdată, așteptăm un răspuns „cald“ din partea celor în drept!“ (Colectivul de proiectare din Atelierul vagoane călători al CCSIV Arad)

Consiliul popular municipal Rimnicul Vilcea, privind scrisoarea lui Ilie Boja: „Din verificările efectuate s-a constatat că programul de distribuire a apei reci este continuu, iar apa caldă este furnizată zilnic, între orele 5.30-8.00; 17.30-23.00 — la apartamentul pentului (nr. 9) ajungînd, într-adevăr, cu intermitență în

orele de vîrf. Acest inconvenient se va rezolva în cursul trimestrului I-1983, odată cu terminarea lucrărilor de extindere la uzina de apă „Cetățuia“.

„Sint de meserie conducător auto la Întreprinderea de transport auto, autobaza Militari. Am propus de nenumărate ori în scopul reducerii consumului de combustibil, ca toate liniile ce trec sau sint vecine cu autobaza Militari să ne fie nouă cedate, cum dealtfel au mai fost pînă nu de mult. De pildă, liniile 121, 152, 321 sint foarte aproape de noi dar sint servite de autobaza Alexandria — din celălalt capăt al Bucureștiului. Se consumă astfel mult combustibil în gol pentru a se deplasa la capetele de linie, pe cînd noi am fi mult mai repede la aceste capete de linie și fără consum prea mare de combustibil.“ (Preda Marin, București)

Direcția generală comercială București, privitor la scrisoarea pensionarului Bărbulescu Gheorghe ne anunță că intrucit în ultimul timp s-au primit și alte sesizări privind activitatea și comportarea gestionarului Marinache V. s-a dispus conducerii ICL Alimentară 4 ca în termen de 30 de zile să ia măsuri pentru mutarea acestuia. Totodată, să fie atenționat că la prima abatere va fi scos din comerț. (La ce-i folosește mutarea?!)

Victor Sălăjan din comuna Curtisoara, satul Proaspeți, județul Olt propune deschiderea în municipiul Slatina a unui atelier pentru reparat instrumente muzicale.

Cighi Aurel din Timișoara, strada Teiului nr. 11, apartament 19, și-a cumpărat în vara anului 1982 un acumulator pentru mașină care, în termenul de garanție fiind, s-a defectat. Însoțit de chitanța de cumpărare, l-a trimis la Întreprinderea „Acumulatorul“ din București. După un timp a primit în loc un altul, neînsoțit însă de nici un act — și pe colet fiind precizat acest lucru. Și acesta era defect și nu se putea încălca. „Ce fac cu acest acumulator? Ce fac cu banii aruncați degeaba: 82 lei pentru trimiterea celui vechi la întreprinderea „Acumulatorul“ și 793 pentru procurarea unuia nou.“

„Mă numesc Radu Mariana și sint elevă la Școala generală nr. 1 din Osica de Sus, județul Olt. Pentru a frecventa cursurile sint nevoită, împreună cu alte 4 colegi, să fac naveta pe o distanță de 5 km. Dimineața putem merge la școală cu trenul. După amiaza însă nu avem tren decît la o oră foarte tîrzie. Există însă un autobuz care pleacă la orele 13.50 care duce muncitorii pentru fabrica IOB Bals. Rămîn și locuri în el. Dar șoferul Dragnea Radu care conduce acest autobuz nu vrea niciodată să ne ia.“ Ce rău v-au făcut fetele, tovarășe Dragnea?

Uniunea Generală a Sindicatelor din România ne comunică, referitor la scrisoarea lui Marcel Spătaru, că un larg colectiv s-a deplasat în luna decembrie la IUCF Rimnicul Vilcea, unde a constatat că sesizarea este justă. S-au stabilit, cu această ocazie, numeroase măsuri atît în privința cuprului Carusel cu diametrul de 10 m cit și pentru alte utilaje.

Vladu Dumitru din București, strada Știrbei Vodă 113, sectorul 6, reclamă faptul că din cauza poștașului Rogojinaru, de 4 luni de zile nu mai primește pensia acasă, ci trebuie să meargă personal la poștă să o ridice.

A. Cristea din București, șoseaua Giurgiului nr. 77, pornind de la aruncarea bateriilor de la diverse aparate electronice, după consumarea lor, solicită lui Electro-Banat Timișoara un fapt demn de rețînut: asimilarea și producerea de baterii tip acumulator care după întrebuintare să se poată încălca de mai multe ori.

Stoica N. Constantin din satul Butișoia, comuna Turbu-

rea, județul Gorj aduce aminte edililor comunei că și satul lor a rămas în final pe propriile lui picioare — potrivit noii schițe de sistematizare — așa incit nu ar mai fi nici un impediment pentru pietruirea drumului care leagă satul de restul comunei, cînd plouă nu se poate urca în sat nici măcar cu o căruță!

Arhitectul bucurestean Mihai Rădulescu, mare admirator al comunei Lerești de Argeș, declarată „sat turistic“ pune în discuție următoarea problemă: începînd din acest an frumusețea acestor locuri a început să fie umbră prin apariția unui șantier pentru prepararea betonului necesar unor lucrări de drumuri, amplasat la nici 500 m de intrarea în comună, în fața unei școli generale în care vară de vară se organizează tabere pentru copii. Spațiul lor de joacă și pentru organizarea întrecerilor sportive este ocupat în prezent de acest „șantier“. Nu s-ar putea, ținînd cont de toate aceste considerente, muta în altă parte?!

Consiliul Național al Femeilor ne comunică, privitor la sesizarea Mariei Moise din Bacău că, începînd din februarie 1983 a fost încadrată la cooperativa „Constructorul“ din Bacău, sectorul prestării (cusut saci), în cadrul Combinatului de îngrășăminte chimice.

Cristescu Iosef din București, strada Lizeanu nr. 27, sector 2, întreabă, în numele tuturor locatarilor străzii, cînd va fi demolată?

Pagină realizată de GEORGETA ȘTEFANESCU

Poșta redacției

Domnica Onaș Frunză — Dornești (Suceava): Elevii de la învățămîntul profesional de zi incheie contracte de școlarizare cu organizațiile socialiste, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile părților, inclusiv obligația absolvenților de a lucra la aceste unități o perioadă de minimum 5 ani după absolvirea școlii și obținerea calificării. Tănăsache Soare — Galați: Nu aveți ce face. Neglijența costă. Orice modificare (nr. de persoane sau venit) trebuia anunțată. Ion Ibră — Tg. Cărbunării: Urmăriți broșura admiterea în învățămîntul superior. Constantin Ion — Brașov: Și însoțitorii pensionarilor invalizi și accidentați de război încadrați în gr. I de invaliditate sau mari mutilați au dreptul, în cursul unui an calendaristic, în mod gratuit, la două călătorii pe calea ferată, dus și întors, cînd călătoresc împreună cu pensionarii pe care îi însoțesc. Ion Stan — Homoccea (Vrancea): Cereți sprijinul autorităților locale. Viorel Grigoriță — Vulcan: La 3 ani, de la încadrare. Gheorghe Dedu — Brăești (Buzău) și Anisoara Itimie — Dumbrava Rosie (Neamț): Reveniți cu scrisori clare. Ion Grigorescu — Tirgoviște: Se primește conform Statutului personalului didactic. Gabriela Dumitru — Slatina: La Ministerul Apărării Naționale. Vasile Doboș — Mirecești (Iași): Absolvenții liceelor agroindustriale vor lucra nemijlocit în producție ca muncitori calificați, în vederea asigurării de cadre calificate în C.A.P.-uri și asociațiile economice intercooperatiste, iar retribuția se va face în acord global în raport cu producția obținută. Mihai Giliște — Potlogi (Dimbovița): Are. Amintii-vă, poate a-ți fost sancționat. Ion Brînzan — București: a) dv. știți mai bine, dacă soția este sau nu membră C.A.P.; b) Adresați-vă D.G.A.I.A. — Gorj. Alexandru Becherescu — Craiova: Cum titularul contractului de închiriere este tatăl dv., în mod legal nu s-a aprobat înscrierea în contractul de închiriere a soției și fiicei dv. Dumitru Sirbu — Timișoara și Mitu Samoilă — Galați: Scrieți-ne despre necazurile dv. sau dacă doriți veniți la redacția secției probleme cetățenești. Filaret Furtună — Botoșani: Da, cu condiția ca perioadele de muncă la care vă referiți să fie consemnate în carnetul de muncă.

MARGA NEDELEA

„FLACARA“ nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

Ca în povestea cu ciobanul

„Am efectuat curățirea și degazarea tancurilor de marfă de pe petrolierul „Crisana” pentru pregătirea navei în vederea intrării în șantierul naval Constanța. Lucrarea era foarte urgentă. O zi de staționare în plus a navei ar fi costat statul român 9 000 dolari și diminuarea ritmului de aprovizionare a industriei petrochimice cu țitei. În ce ne privește pe noi, echipa E.G.C.L. Negrești-Oaș, am făcut 4 tancuri în termen foarte scurt, dintre care unul fiind șloplul, tancul de reziduurii, lucrare extrem de grea, dificilă și refuzată de toate celelalte echipe tocmai din această pricină. Ni s-a promis de către comandant, drept compensație, pentru că luasem șloplul, lucrarea la tancul de balast nr. 3 (centru) — cu mult mai bine plătită... În final, promisiunile au rămas promisiuni și echipa noastră s-a ales cu mai nimic. Dacă îi rămâne fiecărui din cei 20 de muncitori cam o mie de lei pe lună, pentru o muncă a cărei răsolată nu ar fi fost acoperită nici cu 4 000 lei pe lună. Ne simțim frustrați și de ce să nu o spunem, decepționați că oamenii de toată încrederea ne-au promis marea cu sarea, că nu s-au ținut de promisiune. (Dealtfel, nu este prima oară. Mai rău chiar decât pe „Crisana” am pătit-o pe „Frăsineț” — unde am muncit și nu am primit nici un ban!).

I-au zis mami până le-a dat casa

Ar fi dus-o altfel destul de bine în anii de pensie, dacă o boală nemiloasă nu i-ar fi răpit omul dintre cei vii, mătușa Elisabeta Zima din Tinca Bihorului rămânând singură la o vîrstă înaintată. Doar o soră i-a mai rămas, dar și aceasta-i bătrînă și departe, încît rareori se încumetă să mai treacă pe la ea. Singurătatea începuse amar s-o chinuie și s-o făcă temătoare. Din cînd în cînd, îi mai făcea de urit cite o vecină. Dacă ar fi avut un fecior sau, măcar, o fată!... Așa, cine să-i mai deschidă acum ușa și s-o întrebte de sănătate?!...

...Iată, totuși, că cineva s-a găsit. Un anume Lapeș Pricop și nevasta lui, Tudora, au bătut deunăzi discret în poartă și i-au spus că s-o oameni buni și vin de departe. I-a găzduit și i-a omînit măicuța cit a putut mai bine, bucurată că face o faptă bună. La plecare, înainte de a-i mulțumi pentru ospitalitate, străinul, tam-nisam, i-a zis:

— N-ai vrea, dragă măicuță, să ne vinzi nouă casa? Că noi de cînd tot căutăm una aici, la Tinca, și ne-ar plăcea tare mult asta, a dumitale. Cam cit ne-ai cere pe dînsa?...

— Stai că m-ați luat prin surprindere! Eu n-am casă de vînzare, așa... Cine v-a spus? Dacă-mi vind casa, eu unde stau?

— Vei sta cu noi, mami, fii fără grijă!... interveni, ocrotitoare Tudora lui Lapeș. Vei fi ca și mama noastră, fără nici o deosebire.

O fată singură se plimbă prin București...

...și nu de azi, de ieri, ci de mai multă vreme. Este tinăra, nu a implinit nici 25 de ani, bine îmbrăcată, ba chiar cochetă și dispune de timp liber. Desigur, toate acestea aveam să le aflăm mai tîrziu, după ce numele ei, încercat de mistere și sugestii vag orientale, ne mîngiase auzul ca atîtor altor bărbai: Loredana! Din cînd în cînd, Loredana întilnește pe cite cineva, care întocmai ei, dispune de timp liber.

Ei bine, Fisteică Alexandru din București, unul dintre bărbaii cuceriti de Loredana parcurgea, în seara zilei de 17 iulie 1982, o porțiune a Șoselei Colentina, cînd în stația Doamna Ghica privirile îi fură atrase de „o tinăra îmbrăcată într-o bluză roș și fustă la fel, în mină purtînd o geantă diplomat de culoare maron, care aștepta (tinăra, nu geanta, n.n.) sosirea tramvaiului”. Joncțiunea devenise inevitabilă! Un zîmbet, o vorbă, o invitație. Acceptată. La Crama Domnească. Consumația? În limitele bunului simț și ale rigorilor igienei: cite o friptură și două sticle de vin. Atît! Atît! Restul (200 de

Subliniem faptul că și echipele locale, chiar dacă nu au pătit-o ca noi, sînt total nemulțumite de cum s-a plătit munca pentru curățirea și vopsirea tancurilor pe petrolierul „Crisana” — în notele de recepție nefiind trecute toate operațiunile efectuate”. (Șeful echipei E.G.C.L. Negrești-Oaș, Văsălie Sas).

FRAGMENT DINTR-UN DIALOG MAI VECHI CU COMANDANTUL NAVEI „CRISANA”

— Munca în tancurile de marfă este titanică, dură și după opinia mea, întrece greutatea muncii minerilor. Imaginați-vă că se lucrează într-un mediu de gaze de țitei, se lucrează în reziduurii petroliere care topeșc pînă și combinezoanele cauciucate cu care sînt îmbrăcați băieții. Intră în aceste reziduurii pînă la genunchi, uneori mai sus. Îmi vine în minte echipa oșenilor din Negrești-Oaș, echipa lui Sas, care pur și simplu m-a impresionat.

— Prin ce au făcut! Prin faptul că au făcut în timp foarte scurt, și v-am spus, la noi timpul de staționare costă bani foarte mulți, și prin lucrările de foarte bună calitate! În timp ce o echipă locală a curățat un singur tanc, ei, oșenii, au curățat 3, din care unul a fost șloplul, tancul special pentru colectarea reziduurilor, tanc pe care toate celelalte echipe l-au refuzat, pentru că aici e muncă infernală, slab plătită. (Ne-am permite să-l întrebăm acum pe comandantul navei „Crisana”, Traian Bănescu, — aflat în lumea largă la data documentării acestei anchete — ce l-a determinat să nu-și respicte promisiunea făcută față de „formidabili” oșeni, de a nu le da tancul 3 (centru) de balast?! Știm din dialogul purtat cu ocazia interviului — apărut în ultimul număr al revistei din anul tre-

— Uite, intervine iar Pricop, să zicem că ar costa casa asta vreo sută de mii de lei. Cu toate că nu face atît. Buuu... Noi țiam da șaptezeci de mii bani gheață. Prin notariat, cu acte în regulă. Matala, mami, îți păstrezi absolut dreptul de folosință toată viața asupra unei camere, pe care o vrei. Cu acces permanent la toate dependințele. Dar ce tot spun eu? Totul va fi ca și pînă acum. Te vom privi ca pe mama noastră care ne-a făcut, ca pe o mamă adevărată...

Mică, bolnavă și slabă, cu ochelarii căzuți pe virful răsului ca două semne mari de întrebare, bătrîna clipi des și căzu pe gînduri. „Am să mai văd”, le-a spus ea.

Ei, și au început Lapeșii să insiste. Mami în sus, mami în jos. Aproape că nu era zi în care Pricop și Tudora să nu treacă pe la bătrîna pensionară, devenită subit mami Elizabet, și să n-o întrebte măcar de sănătate. Și înainte de a-i oferi micile lor atenții, cite un măr-două sau cite o portocală, o întrebau, așa doar ca... din întimplare, dacă s-a mai hotărît cumva cu casa...

...Și vremea a trecut. Ce au făcut, ce au dres că, pînă la urmă, soții Lapeș au izbutit s-o convingă. Au mers împreună la notariatul de stat, au întocmit actul de vînzare-cumpărare. În loc de șaptezeci de mii, cit îi promisese ră început, i-au dat numai șizeci de mii de lei, și ăștia nu toți o dată, ci în trei rate... Biata femeie, luînd drept cînstite și adevărate promisiunile lor lingușitoare, a acceptat totul. Inclusiv să declare că a vîndut casa doar cu 30 000, ca să plătească ei mai puțin la fisc, avînd în schimb grijă să se consemneze în act dreptul său de „folosință exclusivă, pînă la moarte, asupra camerei de la stradă și cămării de alimente, accesul la bucătăria de vară, la antreu și la celelalte dependințe: magazia de lemne, cotețele de animale, instalația de apă etc”.

În fine, au semnat și parafat actul. N-a trecut bine o săptămînă că

voacă și 3/4 vin) la domiciliul bătatului, într-un bloc, la poalele căruia stătea frumoasa Dacie 1300 alb 40, cu nr. 13 B 7554 proprietatea noului prieten al Loredanei. După miezul nopții, o cafea și încă ceva de mîncare. Apoi, un somn hotărît, liniștitor sub aceași pătură, a celor doi prieteni. Trezirea însă avea să se facă individual, adică Fisteică Alexandru deschizînd ochii la orele 7,00 iar Loredana cu mult înaintea lui, deoarece avusesse de pus ceva ordine prin casă, strîngînd din lucrurile răvășite ale gazdelor: ceasul de mînă, buletinul de identitate, dovada eliberată de organele de miliție (care-i suspendaseră carnetul) șase sute de lei, o brichetă, trei casete de radiocasetofon, cheile de la masină, cea de la locuință și... autoturismul din fața casei!

Bietul Don Juan a alergat, după prea scurta sa fericire și prea adîncul său somn, la circa de miliție așternîndu-și, cuminte și speriat, declarația pe citeva pagini, implorînd ajutorul organelor specializate (și lucide) în speranța regășirii nu atît a ființei pe care o adorase o seară, cit mai ales a bunurilor sale muncite.

Ca mai toate cazurile de furturi auto și acesta a fost incredîntat brigăzii specializate de sub comanda maiorului Traian Tandin, energie și inspirat, îndrăgostit de profesie și, drept urmare, neobosit. Identificarea Loredanei a ridicat probleme dificile, deoarece — în ciuda multelor sale relații — frumoasa își schimba destul de des domiciliul, atît în București, cit și în unele din comunele învecinate. Dormind azi cu „un client”, miine cu altul, din cînd în cînd cu propriul său concubin ori cu un „colaborator” al acestuia, Loredana reușea să se ascundă fără să vrea. Pînă cînd... s-a putut preciza o anumă adresă, o zi și o oră la care frumoasa-

cut — că era supărat pe echipele locale ale I.J.P.I.P.S.-ului, mai bine spus, pe două dintre ele, ochiul său vigilent descoperînd că acestea trăgeau chiulul, una juca pocher, alta trăgea zadarnic de timp. Dar nu înțelegem de ce i-a sancționat pe toți ceilalți inclusiv pe oșeni, netrecîndu-le pe notele de recepție unele operațiuni efectuate, pentru care el însuși recunoștea că li s-ar fi convenit cu mult mai mult!).

DISPUTE PE MARGINEA UNUI CERC VICIOS

„Este pentru prima oară — se explică maestrul echipelor locale ale I.J.P.I.P.S. Constanța, Ioan Bonea — cînd pentru activitatea de curățat tancuri reziduurii petroliere s-au aplicat normele de la tancurile obișnuite de apă și de balast. Or condițiile fiind foarte dificile, noi am cerut — și ni s-a promis — să se aplice cel puțin normele de la tancurile cu dublu fund. Nu s-a respectat, în final, promisiunea. Mai mult, nu s-au acordat nici unele operațiuni efectuate, cum ar fi: transportul șlamului pînă la gura de evacuare • transportul pînă la depozitarea sacilor cu reziduurii petroliere • neacordarea sporului de toxicitate — în final, oamenii, după o muncă uriașă, nealegîndu-se cu mai nimic”.

Că există un cerc vicios în ce privește desfășurarea activității de curățit-vopsit nave petroliere, nu mai este nici o îndoială. De unde se trage această stare de fapt? De la lipsa unor tarife adecvate activităților în cauză pentru tancurile petroliere. De aici și nemulțumirea prezentă. Pentru că, spre deosebire de Traian Bănescu, comandant care a aplicat foarte exact tarifele existente (sărînd chiar peste unele operațiuni!), toți ceilalți comandanți de pe navele petroliere surori s-au dovedit mult mai indulgenți. Fără

această activitate navele lor nu puteau intra în șantier. O indulgență impusă de o stare de fapt — munca depusă pe petroliere era mult mai grea decît cea pe navele obișnuite care era, uneori, chiar mai bine plătită.

Asadar, se resimte lipsa unor tarife adecvate pentru tancurile petroliere. Mătașonitul, spun specialiștii, este foarte bine plătit (chiar prea bine!). Curățirile de baleaje — foarte puțin, două cum, și școlul reziduurilor ar trebui plătite și în metri cubi, nu numai în metri pătrați. „În concluzie — recunoaște comandantul navei „Muntenia” — navă-soră cu petrolierul „Crisana” — băieții au ieșit păgubiți de pe „Crisana”. Dar au gresit că au semnat pentru ce li s-a impus de comandant ca muncă efectivă, dacă au efectuat, cu adevărat, mai mult decît se specifică în notele de recepție!” Greșeala șefilor de echipă sau a maistrilor care au semnat aceste note de recepție, are o scuză: dacă nu ar fi semnat, pentru cit li s-a impus, oamenii lor nu ar fi primit la timp retribuțiile! Sigur că se mai poate reveni asupra unor lucrări efectuate și netrecute în notele de recepție, din prea mare exigență a comandantului „Crisanei”. În același timp însă gestul său vine și subliniază că starea de fapt existentă nu mai poate continua. Tarifele petrolierelor trebuie schimbate pentru ca oamenii, pentru munca depusă, să primească ce li se cuvine! Altfel se va ajunge precum în povestea cu ciobanul, oile și lupul. Sărîți — o dată, de două ori, după care, lupul îl va mîncă turma în voie! Pentru o mie de lei cîștig în urma unei munci foarte grele nu se va mai găsi nimeni să sară, cînd Nawromul va avea nevoie de astfel de echipe.

GEORGETA ȘTEFĂNESCU ■

proaspeții proprietari au și schimbat macazul. Vecinii au început să audă tot mai des certuri, țipete și vaete pe ulița lor. Toată liniștea li se dusese de parcă le fusese luată de vînt.

Iată ce ne spune, printre lacrimi și suspine, mătușa Elisabeta Zima: „...Proprietarii mei au încălcat în picioare toate prevederile actului încheiat între noi: m-au izolat de restul lumii, mi-au interzis să trec prin antreu, mi-au scos lemnele afară din magazie și le-au aruncat în ploaie, sub cerul liber. Alături, puîndu-mi și eu rufe în curte, la uscat, mi le-au tăiat cu cuțitul sau cu lama. Dacă le-am zis, au sărit asupra mea, mi-au smuls părul de pe cap, m-au lovit peste miini și peste față, m-au bruscat și m-au batjocorit”.

Cu chiu cu vail, după repetate bătăi în ușa, Pricop și Tudora Lapeș au binevoit să ne deschidă. Ne-au primit cu un aer glacial, chiar de reproș, că îndrăznisem să-i deranjăm în după-amiaza aceea. Cu jumătate de gură, morocănos, un bărbat gras și scund ne-a îndemnat să spunem ce poftim. Erau cu mine viceprimăria, un inspector din administrația județului și secretarul adjunct al comitetului comunal de partid. Gazdele au pîlit rău cînd ne-a auzit pentru ce am venit și cit pe-acî să ne închidă ușa în nas. Am intrat direct în subiect:

— De ce-i faceți Elisabetei Zima viața imposibilă? îl întreb pe bărbat.

— Păiii... îngămăi el, păii... ea ne face nouă! Ne-a amenințat că... ne dă afară și... ne bate!...

— Asta-i culmea!!

— Daa! sare cu gura Tudora Lapeș, un zdrahon de femeie descînsă parcă din arenele luptelor cu tauri. Chiar așa ne-a zis, nu vă mirați: că ne bate!... Nu vă uitați că-l așa de slabă cotoroașă asta de babă!

— ...Parcă-i ziceați mami cîndva?

— Acu, nu-l mai zicem! Că s-a făcut a dracului, de n-are ochi să ne mai

vadă. Cînd l-am dat banii eram buni, nu? — Ni se plînge că ați bătut-o...

— Am împins-o numai așa, puțin...

Ce spun vecinii?

Elisabeta și Gheorghe Teț: Dumneaei, Elisabeta Zima, o fost dintotdeauna o femeie tare de treabă și săritoare la nevoie. Acu, după ce și-a dat casa, a ajuns ca vai de capul ei. Nici apă, auziți dumnea-voastră?, n-are voie să ia de la robinetul din propria-i curte.

Maria Finățeanu, o altă vecină, tot de peste drum: Mare greșeală a făcut taica Zima că s-a dat pe mîna unor inși străini și răi! Într-o zi, Tudora și bărbatul ei, Pricop, au bătut-o și au făcut mare tărăboi, pentru că îndrăznise să-și ceară linoleumul din antreu. Pentru ce le-a dat ar trebui s-o și spele, pentru că o casă ca a ei, cu trei camere, cu parchet pe jos, costă nu șizeci, ci o sută șizeci de mii de lei! Lapeșii ăștia sînt niște zbiri. Vor să se descotorosească neapărat și cit mai grabnic de bătrîna.

Teodor Condoraș: Se mai pot numi ei oameni, cînd au sechestrat-o de-a dreptul și-o țin pe bătrîna ca la pușcărie?! S-au cuibărit în averea ei fără nici o rușine și nici măcar apă n-o lasă să ia! Nu merită vecina Zima o astfel de soartă! Trebuie să vină cineva și să facă dreptate să vadă cum se respectă actul. Ne e tare frică să nu moară acolo, închisă în casă și fără luminare!

Cei doi reprezentanți ai autorității tutelare s-au privit nedumerit. Ei au reținut și avertismentul prea blind dat de miliția locală lui Lapeș Pricop pentru comportamentul său josnic, ineficabil, față de bătrîna. Dar asta e, prea puțin. Este vremea să se intervină cu toată hotărîrea pentru a o pune pe bătrîna la îndăpost de tratament inuman al celor doi indivizi, doamna Tudora și domnul Lapeș.

MIHAI ȘTĂNESCU ■

cu-mult-timp-disponibil se afla dincolo de zidurile aceluia apartament. După apeurile și somațiile de rigoare, oamenii brigăzii au intrat în casă. Dar, păsărica nu era în cuib. Se caută peste tot, se deschid uși, ferestre, se cercetează balconul, dulapurile. Nimic! Un singur loc rămăsese neinvestigat: lada studioului. Firește, concurînd-o pe Cleopatra, Loredana se aciuie chiar acolo, în lipsă de covoare și de împărăți...

Cine-mi ești, cine-mi ești? (După un cîntec binecunoscut).

Deci, Loredana este, așa cum singură declară în scris, Nistor Floarea din comuna Budești, județul Călărași, domiciliată în comuna Vasilați, același județ. S-a născut în martie 1958, a fost căsătorită scurt timp, și este mama unei fetițe, crescută de bunici la țară. Un an de zile a muncit la o fabrică de pine în București, apoi ca zilieră la un complex avicol în satul natal. Din ianuarie 1981, s-a decis să revină în București și să-nceapă o viață nouă. Fără muncă. Cu cîștiguri ușoare de la „fraieri” (bărbai naivi n.n.). Prima consecință: o condamnare de 6 luni. Executată. După care, în vară, începe seria marilor contacte. Mai întil cu Cristea Mihai Marin din str. Agricultorilor 30, de profesie... spărgător, dar care ajunge repede în penitenciar. O mai veche cunoștință, de prin 1977, își amintește Loredana, „un tinăr în etate de 27 de ani cu numele de Viorel, poreclit Amar” îi ia locul celui închis. Amar locuiește în cartierul Rahova, într-o vilă. Nu exclusiv! Doar la etaj, parterul fiind ocupat de mama sa. „Cînd concubinul meu (Cristea Mihai Marin n.n.) mergea la serviciu, în lipsa lui mă întilneam cu Amar și gașca lui, cu care dădeam tușuri (spargeri n.n.), căpătînd încredere-n mine,

mai exact în luna iulie 1981, după ce m-am eliberat din penitenciar, am început să lucrez cu Amar și gașca lui. După asta am început să lucrăm calificat, în sensul că eu mergeam ca momeală în diverse restaurante și acostam fraierii cu care să întrețin relații. Cei pe care-i acostam nu știau că eu de fapt nu eram singură și îi aveam în umbră pe Amar și gașca lui care stăteau la alte mese și mă urmăreau”.

Ceea ce urma se poate presupune, mai ales cunoscînd pătania junelii-prim Fisteică Alexandru. Cînd Loredana nu reușea să fure chiar ea, dădea „ponturi” celorlalți, care veneau în absența celui pe care-l însoțise și-i goleau casa. Alteori, intrau peste el și Loredana, Amar jucînd scena bărbatului încoronat și setos de răzbuare. Finalul tot cu jaf se lăsa. Pornindu-se de la furtul unui autoturism, s-a ajuns la descoperirea unei rețele periculoase și extrem de active de bandiți cu înaltă calificare. Loredana a reprezentat un asemenea caz, iar firul atît de subred al existenței ei cenușii a dus spre multe cuburi de hoți din București ori de prin alte locuri, de pe unde anumite bunuri au mai putut fi recuperate și însoțite proprietarilor lor de drept. Așa s-a întimplat și cu Fisteică Alexandru căruia i s-au înminat, odată cu un proces-verbal încheiat de plutonierul Veselu Ion: trei casete de radiocasetofon marca B.A.S.F., un pachetel cu marca „Protex”, cheile autoturismului și ale casei, precum și o Dacie 1300, culoarea alb 40, cu nr. de înmatriculare 13 B 7554, accidentată drept pentru care omul a semnat de primire, pecetuluit astfel și sfîrșitul e noționalei sale povești de dragoste cu cea trimisă dincolo de gratii, prea liberă (pînă nu de mult) și frumoasa Loredana...

EMANUEL VALERIU ■

Răspunde Institutul de medicină fizică, balneoclimatologie și recuperare medicală

„Referitor la scrisoarea tov. Gh. Voloșeniuc, publicată în nr. 7 al revistei Flacăra, privind fostele amenajări balneare din satul Negulești, jud. Neamț, vă informăm următoarele: La solicitarea OJT Neamț, încă din anul 1981, întreprinderea de foraj București și institutul nostru au început o serie de lucrări de cercetare privind factorii naturali de cură din zona Negulești. Astfel, institutul a executat un amănunțit studiu bioclimatic, lucrări de recaptare a două dintre sursele minerale care alimentau fostele băi (celelalte surse existente neputând prezenta interes din punct de vedere al debitelor), analize chimice complete ale apelor minerale recaptate cu indicații de folosire terapeutică. Alături de aceste lucrări, întreprinderea de foraj București execută în zonă o serie de foraje, actualmente un foraj fiind în curs de execuție chiar în zona fostelor amenajări balneare. Rezultatele finale obținute vor fi preluate, sub forma unui studiu, întocmit de întreprinderea de foraj București, antreprenorul general al lucrării, OJT Neamț, care va hotărî oportunitatea viitoarelor investiții balneare în zonă. Față de cele arătate, ne surprinde faptul că tov. Voloșeniuc, localnic, nu a observat lucrările în curs, rod al preocupărilor pe care le manifestă organele județene de partid și de stat privind punerea în valoare a factorilor naturali de cură din zona satului Negulești“.

director dr. CORNELIA DEGERATU
șef sector tehnic,
ing. EUGEN MUSTAȚA

N.R.: Demnă de toată lauda promptitudinea cu care a fost trimis acest răspuns, prea sever cu cititorul nostru, mai ales că el se referea la valorificarea. Uneori întîlnim „șantier“ al căror scop nu pare a fi decît acesta: să existe ca șantier.

Ce văd copiii? Ce citesc copiii?

„Am început astfel, reluînd întrebarea anchetei din Flacăra nr. 6, și adăugînd și Ce văd copiii?, deoarece aceste întrebări au venit exact cînd „mă săturasem“, într-un fel, gîsindu-le fel de fel de răspunsuri, făcînd să cunosc însă și păreri autorizate. Ancheta menționată se ocupă numai de carte. Dar ce văd copiii la televizor și pe marile ecrane nu se întrebă nimeni? Oare copiii noștri nu au nevoie de emisiuni distractive, de filme, de teatru? S-ar putea ca realizatorii emisiunilor pentru copii, de la televiziune, să nu se gîndească, deoarece dinșii, fiind bucurători, avînd teatre, cinematografe și spectacole adecvate pentru cei mici să-l uite pe cei din sate unde teatrul de păpuși este așteptat poate ani de zile, unde un film de desene animate este comentat o săptămînă întreagă. Ce posibilități au însă copiii din Tirgoviște? S-a înființat un teatru de păpuși la Casa Sindicatelor, dar repertoriul este încă destul de sărac. Speranța este tot la TV (despre cinematografe să nu mai vorbesc pentru că acolo este stăpîn filmul indian și Piedone, care rulează săptămîni în șir — de acest lucru vă voi mai scrie, dacă mi este permis, într-o altă scrisoare). Am luat la întîmplare o săptămînă la TV (30 ianuarie—5 februarie) și din totalul orelor de emisie doar 3 ore și 10 minute au fost afectate copiilor. Dar cum? Din ele ar trebui să scădem aproape o

oră deoarece „Lumea copiilor“ de la 18.40 (duminică), emisiune șablon, nu cred că place nimănui. Apoi, din emisiunea de duminică, de la 11.45, în general filmul „Toate pinzele sus“ este așteptat cu interes. O spun din experiență, urmărind copiii din blocul meu, care nu intră în casă pînă la 12.35. Noroc cu „Gala desenului animat“ sau basmul în serial, cu aventurile „din epoca de piatră“ și, cit au fost, păpușile Muppets. Dar ce facem cu preșcolarii? Pentru ei ce găsim în program? Unde este Daniela care era iubită de vîrsta mea acum 20—25 de ani pentru că ne „citea filmele“? Unde este Așchiuță pe care îl așteptam cu sufletul la gură să stea de vorbă cu noi? Dar Val-Virtej, Paganel, Baronul Münchhausen etc.? Unde sînt emisiunile cu copii și pentru copii? Oare, în loc de 10 minute pe zi nu putem da copiilor măcar 25—30 de minute pe zi la TV? 25 de minute, dar gîndindu-ne la copiii din întreaga țară: și teatrul de păpuși, și divertisment (avem actori numeroși și talentați), și circ, și filme. Și să nu-i uităm și pe cei de 4—5 ani! Să nu-i uităm pentru că sînt uitați de editurile noastre. Nu cred că nu avem scriitori pentru copii. Otilia Cazimir, Cicerone Theodorescu, Nina Cassian, Vladimir Coli, Dumitru Almas, Ion Hobana, Mircea Săntimbreanu sau cei străini, în viață sau nu, sînt o sumedenie de nume pe care nu le vedem în librării. Apropo, unde este colecția „Traista cu povești“? Unde sînt basmele lui Ispirescu? Desigur, ele au mai fost tipărite, dar nu se mai găsesc de o groază de vreme. Ce propun? 1) Să reparăm colecțiile „Traista cu povești“ și „Temerarii“ 2) Să se înființeze în marile orașe librării pentru copii 3) Toate editurile să se ocupe de cartea pentru copii și nu numai „Ion Creangă“.

TINEL ALDEA
str. Radu cel Mare,
bl. 27, ap. 46, Tirgoviște

Internatul în medicină a fost uitat?

Medicina este una dintre profesiile care-ți fură a zecea parte din viață pînă să obții dreptul s-o practici. A zecea parte din viață, dacă ai șansa de-a trăi șaiszeci de ani. Dacă ai norocul s-o începi la optsprezece ani. Dacă ai fericirea de a fi mereu sănătos. Dacă ești dotat să asimilezi și să muncești pe rupe pentru a-ți trece toate examenele. Atunci și numai atunci, pe la douăzeci și patru de ani, ești tînăr absolvent. Or, după normele azi în vigoare, după această studenție vine o prelungire a aceleiași studenții cu încă trei ani. La douăzeci și șapte de ani, abia, medicul „tînăr“ poate merge pe propriile lui picioare și este repartizat în țară, la unul dintre dispensarele medicale vacante. Aci el rămîne un timp care poate varia: unu la zece ani sau chiar pînă la sfîrșitul vieții profesionale. Să presupunem că după stagierat sau trei ani trecutți la dispensar, el „prinde“ un concurs pentru o specialitate într-o concursantă acerbă cu mulți alți colegi de facultate și de generație, să zicem într-o ramură chirurgicală. La treizeci de ani, el este secundar în anul I, la treizeci și unu, secundar în anul II, la treizeci și doi, și trei, este secundar în anul III. În toți acești ani el a fost a șaptea spiță de la roată și abia de aci încolo el devine mina a două într-o operație de anvergură. Acest specialist nou format este prea bătrîn pentru performanțe care vin abia după cincisprezece ani de practică independentă. Pentru un specialist atît de greu format nu mai rămîne decît cel mult zece ani de practică competentă și activă, pe cînd în țări cu îndelungată tradiție medicală și cu faimă internațio-

nală, profesorii, campionii performanțelor medicale sînt recrutați din rîndurile celor pînă la patruzeci de ani. Internatul în medicină să fi fost uitat? Internul de ieri bun la toate a fost înlocuit azi cu grupa de medici stagieri ineficienți și dornici să-și cîștige independența profesională. Să fi uitat profesorii noștri internatul? Această școală a elitei medicilor românești?!

ION TUTUNARU
bd. Uverturii 51—55, bl. 9, sc. A, ap. 29
București

Ce se mai aude cu „elaborarea“ regulamentului școlar?

Am citit cu atenție un interesant articol publicat de o revistă de prestigiu, editată de M.E.I., privind „necesitatea îmbunătățirii ordinii și disciplinei în școli“ (de ce numai în școli și nu și în afara școlii?). Găsesc oportunitate reluarea discuției, mai ales că despre sus-zisele cerințe se discută destul de rar. Și, de cele mai multe ori, în subsidiar. Și, de obicei, la modul optimist, foarte optimist. „Dacă tînărul licean, să zicem, a fost prins mesterind — cu chei potrivite — în dulapul catalogelor spre a-și „retușa“ notele proaste ori a venit la școală cînd și cit a vrut, acumulînd sute de absențe — ce se întîmplă? Firește, cazurile la care ne referim sînt rare — dar sînt totuși. Și, din păcate, sînt altele și mai grave — față de care n-are rost să aplicăm politica struțului. Așadar: ce se întîmplă în astfel de situații? Să vedem ce prevede regulamentul școlar, nu? Numai că, deocamdată (un deocamdată care durează de circa două decenii), nu avem un regulament școlar (cel vechi fiind nu numai perimat dar, în multe școli nici nu se mai găsește...).

Și atunci are loc un consiliu profesoral care hotărăște scăderea notei la purtare a respectivului. Ei? și? Are vreo urmare educativă această scădere? Nu, nu are nici un fel de urmare. Ba, dacă nu mă înșel, în noile diplome de bacalaureat a dispărut rubrica „purtarea“. Aceasta înseamnă că normele privind obligativitatea ordinii și disciplinei (norme obligatorii în întreaga noastră viață socială, economică etc.) devin, în școală, niste obligații... benevole. Școala pregătește însă pe tînăr pentru viață. Dar dacă noi l-am învățat în școală, pînă la 18 ani, că se poate și fără ordine și disciplină ori că acestea sînt benevole, la fel va proceda și în uzină, în laborator, pe ogor sau șantier.

Mai este oare necesar să subliniem necesitatea unui regulament școlar care să statueze drepturile și îndatoririle elevilor? Repet, de aproape două decenii se tot amînă elaborarea lui, sub diverse motive. Din păcate motive se vor găsi mereu... Și atunci?

Poate fi condusă o uzină fără un regulament de funcționare, numai pe bază de ordine, dispoziții și circulare? Dar școală — această uriașă uzină în care se plămădește omul de miine — poate funcționa în bune condițiuni pe temeiul unor dispoziții și circulare?

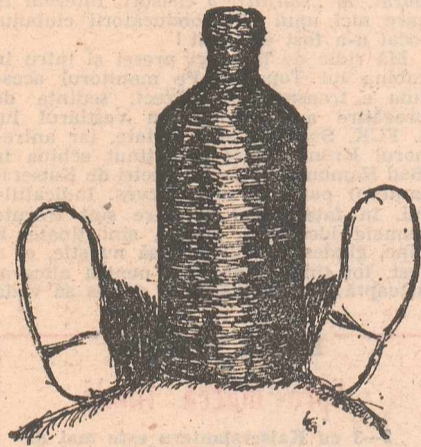
Și parcă s-a și păstrat un fel de — cum să spun? — egalitate de tratament, nici Statutul cadrelor didactice, depășit și el în multe privințe, n-a ajuns încă să fie definitiv — deși au trecut mulți ani de cînd s-au cerut propuneri în vederea îmbunătățirii sale. Care propuneri au fost făcute de către dascăli, s-au selecționat și centralizat de către diverse comisii și... Și cam atît.

prof. FLORIN ANGHEL
str. Egalității nr. 46 A, Pitești

O eficiență tehnică operatorie

„Se apreciază tot mai mult de către oftalmologi că e de preferat a se „întra“ chirurgical pe un ochi, pe cit posibil, o singură dată. În virtutea acestui principiu, colectivul medical din cadrul secției de profil a Spitalului județean Buzău, coordonat de medicul primar Petre Vlad, a experimentat o tehnică proprie de operație combinată de glaucôm și cataractă numită iridosclerectomie dublă. Operația în sine este relativ simplă și nu necesită abateri de la timpurile operatorii ai unei cataracte, prezintă securitate în cazul ruperii capsulei cristalinelui, iar prin practicarea ei cresc șansele de reușită în menținerea unui soartiu de filtrare și deci de scădere a tensiunii intraoculare“.

prof. IONEL PROTOPODESCU
bd. C-tin Brîncoveanu 118, bl. M2-4,
sc. 4, ap. 292, București

C. LIVIU GROZA
student

În atenția cititorilor noștri

Serisorile primite pe adresa „Flacăra scrisă de cititori“ relevă satisfacția pentru inițiativa revistei de a inaugura această pagină. Destul de mulți însă n-au înțeles exact despre ce este vorba. Precizăm din nou că pagina „Flacăra scrisă de cititori“ este o pagină de idei, opinii, inițiative de larg interes, din toate domeniile de activitate. În această pagină nu publicăm scurte, povestiri sau poezii (care-și au alt spațiu în revistă) și nici deghizări ale unor încercări de critică literară. De asemenea, nu fac obiectul rubricii studiile mai mult sau mai puțin savante. Așteptăm de la dumneavoastră opinii privind fenomenele vieții social-politice și culturale-științifice, întîmplări adevărate, fapte de viață semnificative, de muncă, gînduri, meditații, tot ce se poate scrie frumos și curat pe două pagini de manuscris, citit, scris în tîlnă și fără stersături (cine are posibilitatea, chiar dactilografiate), un fel de dialog permanent cu noi înșine, în care să ne căutăm și să ne regăsim în multitudinea de ipostaze ale vieții.

TOPUL PREFERINȚELOR „Tresături calde ce se iradiază spre privitor“

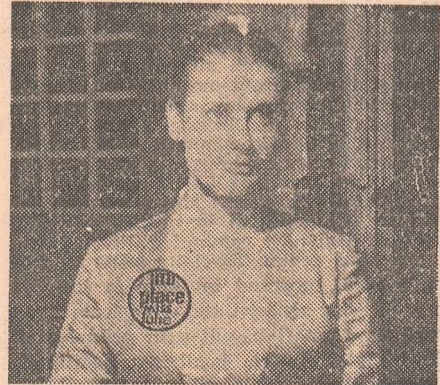
„M-am hotărît să vă scriu în legătură cu concursul organizat de dumneavoastră pentru obținerea titlului de miss Flacăra în cadrul acțiunii intitulate Topul preferințelor. Dintre fotografiile apărute în paginile revistei (Flacăra din 31 dec.), m-a atras în mod deosebit fotografia unei tinere clujejce care se numește Carmen Gavriluță. După opinia mea Ea este cea mai potrivită ființă pentru acest titlu; și dv. ați remarcat finețea și tandrețea ei. Pentru Carmen dau votul meu: pentru frumusețea ei, pentru tresăturile calde și dătătoare de optimism ce se iradiază spre privitor. (O idee: n-ar strica ca la numărătoarea voturilor, votul meu să apară „întîmplător“ de mai multe ori; vă asigur că n-o să greșiți votînd-o pe Ea ca miss Flacăra. În încheiere, vă rog să ne vizitați cit mai des; orașul nostru, Cluj-Napoca, din inima Ardealului, vă așteaptă oricînd cu porțile deschise. Cu stimă și respect, Vasile Valda, Cluj-Napoca, str. T. Vlăduț nr. 4“. În legătură cu apariția „întîmplătoare“ de mai multe ori a votului dv., nu se poate face nimic, intervenții asemănătoare am primit și în legătură cu celelalte concurențe. Pentru restul gîndurilor frumoase ce le nutriți față de Ea, i le puteți adresa direct: locuți în același oraș. Mulțumim pentru invitație și pe curînd la porțile orașului.

Jos pălăria în fața acestui om extraordinar!

„Mă numesc Alina Moldoveanu și am 18 ani. Sînt din Constanța, str. Filimon Sirbu nr. 95. Vă trimit opiniile mele privind cele mai de seamă realizări din 1982 și 1983 din diferite domenii de activitate. (N. N.: deși foarte interesante, vom reda numai cîteva dintre ele, altfel cele 6 pagini expediate de dv. ne-ar ocupa tot spațiul rubricii.) La inițiativa socială, m-am gîndit la inițiativa municipalității prin care autobuzelor I.T.C. li s-a schimbat traseul. În loc să circule pe bd. Republicii, prin centrul orașului, acum trec pe str. Traian. Pare un fapt obișnuit, dar noi, constanțenii, îl considerăm admirabil. Acum pe bd. Republicii este liniște iar praful nu se mai așază cu kilogramele pe și prin case. (Dar unde se duce? n.n.) Invenția, descoperirea, fapta de omenie cea mai: medicamentul dr. Leontopol. Jos pălăria în fața acestui om extraordinar. Cea mai bună carte de critică: Istoria literaturii române de G. Călinescu. Arhitectură: noile construcții de pe bd. Tomis din Constanța. Cel mai semnificativ moment din viața mea, atunci cînd mama mea, după un accident grav, care a ținut-o imobilizată la pat, timp de peste cinci luni, a început să meargă; cea mai frumoasă femeie — bineînțeles, mama.“

Deocamdată „Miss Julie“

„Aceste versuri ale lui Rilke m-ar fi putut scuti de altă introducere (Octavian

Paler): «Doamne, e timpul. Vara a fost mare / Coboă-ă-ți umbra peste cadranele solare / și lasă vîntul liber...» să mă despartă de masca studentei de la Institutul de teatru din Tg. Mureș. Nu știu dacă voi fi miss Flacăra (ironia duioasă din pagina dedicată „frumuseții românești în acțiune“ m-a făcut puțin reticentă), aș vrea foarte tare, în schimb, să fiu în fiică seară (chiar și la matineu) miss Julie. Pentru a constata (pe teren) dacă am reușit sau nu, vă trimit alăturat invitația la premieră și o fotografie mai aproape de zilele noastre. Mi-s Florica Dinicu, actriță la Teatrul de stat „Valea Jiului“—Petroșani. Ne pare rău că n-am putut răspunde invitației dv. (ne-a parvenit exact în ziua spectacolului) și sperăm că fotografia pe care vi-o reproducem în acest număr vă va da un cîștig de cunoștință.

la fel de mare ca rolul făcut în piesa lui Strindberg (în fotografie pareți foarte convingătoare și în rol). Poate că invitația viitoare va ajunge la timp.

Pe un ton iritat

Mihai Petrovici din București, muncitor la întreprinderea Danubiana, ne scrie pe un ton iritat că unele dintre răspunsurile trimise de dînsul redacției la sfîrșitul anului trecut pentru concursul Cel mai... n-au apărut, iar cele care au apărut n-au fost exact așa cum le-a formulat dînsul. N-au apărut toate deoarece majoritatea, ca și celelalte opinii primite, au fost luate în considerație în stabilirea ierarhiilor în diferite domenii. Pentru restul, mai exact pentru realizarea paginii Scriitori fără cod, am păstrat doar acele răspunsuri care ne-au interesat. În dreptul lui Leon Kalust'an, unde dv. ați scris „cel mai bun colaborator din punct de vedere literar“, am omis „din punct de vedere literar“, deoarece nu era prea limpede la ce vă refereați. Cel mai bun driver profesionist nu ne interesa, dar, dacă țineți morții, îl trecem acum: Gh. Tănase, iar în privința faptului că pe dr. Leontopol l-ați dat ca cel mai bun driver amator, recunosc cinstit, cuvîntul amator mi-a scăpat. „De ce ați denaturat adevărul, tovarășe Răzvan Bărbulescu?“ Ei, să n-o luăm nici așa, există un simț al realității, al proporțiilor, încolo, vă mulțumim pentru final, unde scrieți „Cu stimă și considerație, Mihail Petrovici“.

Pagină realizată de
DĂVĂN BĂRBULESCU

Bravo, Craiova! Hai, Craiova!

Tribunele se umplu (vor fi 23 700 de plătitori, rețetă excelentă), dar ele n-au culoarea de la Bordeaux. Nu se aud sirene, nu cad petarde, logic, controlul a fost, la intrare, mai mult decât riguros. Pină și Mircea Lucescu, privit și tratat ca un oaspete de seamă, a fost rugat să arate ce duce într-un saculeț de plastic. Crampoane. Știu de ce toate aceste precauții: spectatorilor de pe „Betzenberg“ (stadionul poartă numele unei coline de lângă oraș, pe care, între altele fie spus, se află și hotelul „Dorint“, unde locuim) le sare repede țandăra și nu e campeonat să nu se înregistreze aici o încălzire, două. Acum însă par calmi, siguri pe ei, așteptând parcă o formalitate, victoria detașată a lui 1. FCK. Totul e pregătit în acest sens, nici o altă variantă nu e acceptată. Mi-aduc aminte că, simbată, în programul meciului (de campionat) cu Schalke 04, care s-a aminat (nu doar din cauza stării terenului, ci și pentru că Briegel și ceilalți s-au temut de accidentări (și, poate, și de noi, cei care venisem, în frunte cu antrenorul Oțet, să-i studiem), mi-a fost dat să citesc o „bursă“ a pronosticurilor pentru partida de azi: din 61 de intervievați, între care și dr. Bernhard Vogel, ministerpräsident von Rheinland Pfalz (landul), 59 indicau victoria gazdelor, 18 dintre ei „visind“ o diferență de la 3 goluri în sus! Ba mai mult, aseară, cu ocazia întâlnirii conducătorilor celor două cluburi, președintele lui 1. FCK, prețul Udo Sopp, tinuse să precizeze, după ce îi va fi înminat lui Corneliu Stroe o cupă, că-i pare rău că oaspeții vor fi siliți să-și adune lacrimile în pocalul respectiv! În treacăt fie spus, „războiul psihologic“ a îmbrăcat și alte forme: cazarea delegației craiovene a durat, la „Dorint“, 5 cesuri, interval în care nici unul din conducătorii clubului local n-a fost de găsit!

Mă ridic de la masa presei și intru în cabina lui Topescu. Pe monitorul acestuia e transmisă, în direct, ședința de pregătire a meciului din vestiarul lui 1. FCK. Spiritul este agitat, iar antrenorul Kröner (care și-a ținut echipa la Bad Hamburg, 30 de kilometri de Kaiserslautern) pare cel mai nervos. Indicațiile lui, în fața tabel pe care sînt trecute numele jucătorilor noștri, sînt țipate. E bine, gîndesc. Publicul însă nu știe, el a fost, tot timpul, pregătit pentru alceva, așteaptă fără teamă, doar curios să vadă

Protejat de Ștefănescu și Cămătaru (iață-1 pe virful craiovean retras în propria căruță), Lung respinge un nou atac, de data asta din fața lui Briegel (reproducere după „Bild Zeitung“ din 3 martie)

Bucureștiul (vor merge fără cusur, treabă nemțească), spectatorii ne aud vorbind românește și, rîzînd, ne arată cite 3 degete de la o mină. 3—0 adică.

Și lucrurile se petrec întocmai: în minutul 52, tabela de marcaj arată chiar 3—0 pentru gazde, după o jumătate de meci (să fim corecți) dominată de 1. FCK în fața unui adversar temător (eternul nostru complex în fața echipelor vest-germane) și ezitant, în rîndul căruia au presit rîni și cei care, în ansamblu, au jucat foarte bine: Lung (la golul 3), Ștefănescu (la golul 1) și Irimescu (la golul 2). Totul părea definitiv pierdut, chiar dacă Kaiserslautern reintrase fără Briegel, accidentat. Între paranteze fie spus, la conferința de presă de după meci, antrenorul Kröner și-a permis să afirme, fără nici o legătură cu realitatea, că Briegel a căzut victimă jocului dur practic de români! El se făcea că uită „intrările“ lui Briegel însuși, între care cel puțin una, cea din minutul 38 (faut în careu asupra lui Cămătaru), trebuia re-nalizată de arbitrul Schoeters. Briegel lovit de Cămătaru, iată o glumă de care au ris, e drept amar, pină și ziaristii vest-germani! Nici ei n-au mai văzut, e sigur, un lup mîncat de-o oaie!

Deși belgian (născut în orașelul Ort Mol), Schoeters a fost, cel puțin pină la 3—0 (adică pină la asigurarea unui avantaj socotit liniștitor), coechipier cu Brehme și Bongartz: el a închis ochii la

ofsaidul lui Nilsson (care a precedat deschiderea scorului), a trecut cu vederea faultul lui Briegel în careu, l-a avertizat gratuit pe Donose (care nu va juca în retur, ca și Irimescu, și el gratulat cu un cartonaș galben) etc., etc., Altfel guraliv, Kröner a sărit ca ars cînd a fost vorba, după meci, să dea notă arbitrajului. El s-a situat pe poziția, cea mai comodă, a lui no coment!

Și totuși, cînd nimeni nu se mai aștepta, Geolău a înscris un gol de care, ca să fim sinceri, nici el nu s-a bucurat prea tare, crezînd că a plecat din ofsaid! E însă 3—1 și Craiova, dezlănțuită, își dă drumul la joc. Ticleanu (minutul acest jucător care, după meci, ne-a mărturisit aproape plîngînd: „numai eu și „Flacăra“ am crezut că voi juca la Kaiserslautern, n-am cuvinte să mulțumesc revistei pentru modul în care m-a ajutat să reintru atît de repede“) împinge tot timpul linia de mijloc (în care Dumitru își făcuse, deși contuzionat, datoria), vest-germanii bat pasul înapoi, publicul începe să fluiera și ceea ce trebuie să se întimplă se întimplă: Ticleanu îl „vede“ pe Crișan cu o pasă admirabilă, acesta sprintează și șutează sec: 3—2! De-acum rolurile s-au inversat, timpul se scurge în favoarea românilor cărora, dacă tabela de marcaj nu se va mai schimba, le va fi suficient cu 1—0 acasă spre a se califica. Gazdele par să-și fi pierdut (irremediabil) capul, jocul lor nu se mai leagă în nici un fel, iar Craiova zburdă. Din păcate, ea nu insistă (ratează Beldeanu în minutul 57 și Cămătaru în minutul 68; Beldeanu după meci: „parcă-i un făcut, de cînd cu barele astea rotunde n-am mai înscris un gol, dar am să sparg gheața în 16 martie“), mulțumindu-se să culeagă aplauze la scenă deschisă (pină și foarte recii spectatori din Kaiserslautern s-au dat pe brazdă), mai ales prin Cămătaru și Ștefănescu, superb în tot ce întreprind. De cite ori Cămătaru (jucător pe care revista noastră l-a apărat atunci cînd alții îl bălăcăreau în fel și chip) intră în posesia balonului, tribuna scoate un oftat prelung. Înțeleg exact ce trebuie: tribuna se teme! Supărat, fostul mare internațional Fritz Walter pleacă. Ziaristii de lângă mine privesc, din 10 în 10 secunde, la ceas. Nu mai au mîrga de acum jumătate de oră, sînt parcă mai umani, mai cooperativi. Îl tot laudă pe Lung și imi cer date despre Cămătaru: cîți ani are, de unde e? etc. etc. Uitînd unde e (între spectatori), Ilie Balaci țîșă spre gazon, în vreme ce mulțimea de fotoreporteri din spatele porții lui Lung (18 din 18) șomează. Își montează, cu mișcări precipitate, teleobiectivele, spre a prinde fazele, fierbinți, din cealaltă jumătate a terenului.

Fluierul final vine ca o eliberare pentru Nilsson și ceilalți. Dau cu ochii de Ernst Diehl, antrenorul secund, cel care, cu 160 pe oră, m-a purtat (într-un „Porsche“ ultimul tip) de la aeroportul din Frankfurt la Kaiserslautern. E negru la față și parcă a slăbit, în 90 de minute, 10 kilograme. La 3—0, îl aud, eram sigur, acum nu mai sînt. Mi-a plăcut Uni-

versitatea despre care am zis, după ce-am văzut-o acasă, că are clasă europeană. Returul va fi aspru, noi pornim cu un gol avans, dar știu eu dacă va fi suficient? Arbitrul?, îl întreb. Se face că nu înțelege. A doua zi însă „Kicker“ va pune degetul pe rană: „ai noștri au avut noroc pentru că, în minutul 36, arbitrul ar fi putut să dicteze 11 metri în favoarea craiovenilor“. Diehl iese spre mașină, iar cei cîțiva spectatori întîrziți, mai ales tineri, îl aplaudă! Mi-aduc aminte, involuntar, că, ajuns cu mine în holul hotelului „Dorint“, citeva zile mai devreme, Diehl a fost literalmente asaltat de amatorii de autografe. La Kaiserslautern, am priceput atunci și mai tîrziu, a fi fotbalist sau antrenor e o onoare, tratată ca atare. La noi, nu e, din păcate, totdeauna așa. Sosirea Craiovei în țară, de pildă, s-a consumat într-un anonim fără cursur.

Ce-aș mai putea adăuga? Că greul, de care ne-am temut atît, a trecut, dar greul și urmează. Deși a pierdut la limită (gratie prestației de după pauză), Universitatea a lăsat o bună impresie. În perspectiva returului, această impresie nu va mai ajunge, Craiova va trebui să cîștige spre a ajunge acolo unde nici o echipă românească de fotbal n-a fost vreodată: în semifinalele unei cupe europene. E posibilă calificarea? Ca unii care, tot

Pentru că au primit, la Kaiserslautern, cite un cartonaș galben (mai aveau cite unul), Irimescu (în stînga) și Donose nu vor juca miercuri. Dar contribuția lor la mult dorita calificare nu poate fi trecută cu vederea

timpul, am fost aproape de formația olteană (cu dovezi concrete, redescoperirea lui Ștefănescu, rîmînera lui Crișan, impulsivitatea lui Lung, recuperarea lui Ticleanu, aducerea lui Dumitru etc., etc. fiind realizate, în bună parte, și datorită intervențiilor noastre, ale redactorului șef al revistei în primul rînd), o spunem deschis: Universitatea Craiova se poate califica! Stă în talentul jucătorilor ei, și în abnegația lor, și în puterea lor de sacrificiu, să facă, săptămîna viitoare, pasul decisiv. Ba mai mult. Avem convingerea că, în fața propriului public, cel mai fierbinte și mai devotat din România, Universitatea Craiova, „campioana unei mari iubiri“, va obține victoria și, implicit, calificarea. I-o dorim din tot sufletul.

Bravo, Craiova! Hai, Craiova!

OVIDIU IOANIȚOIA

DE LA PELUZA

Spre marea finală

2—3 cu Kaiserslautern esto mai dător de speranță decît 0—1 cu Bordeaux. Golurile inserate în Germania așază, practic, Universitatea pe picior de egalitate cu echipa lui Briegel. La Craiova, Ștefănescu și compania au nevoie de 1—0. Meciul este însă mai greu decît cel cu echipa franceză. Forța de joc a diavolilor roșii este superioară și de un fel deosebit. Universitatea are nevoie de liniște și nu a-o nevoie de sfaturi. De liniște și de victorie. Atît. Străluceala la care rivnim ar fi un moft acum, ne-ar da pentru o clipă iluzia intrării noastre în elita spectatorilor europeni, dar am risca. Frumusețea riscului este un gînd romantic: frumos, dar neadevărat. Să strălucești în lupta cu tancurile acelea blonde înseamnă sinucidere și gratuitate. Avem nevoie de o victorie calculată cu sînge rece. O victorie cu 1—0. O victorie englezească sau, mai mult, o victorie germană. Știu, sună ca și cum ți-ai îndemna copilul să nu citească, să nu scrie poezii. În tabăra învingătorilor funcționează însă o altă ordine morală. Învingătorului i se iartă totul, invinsului — nimic. Vrem o Universitate lucidă și realistă în locul uneia scilipitoare. Să țină adică seama de faptul că realitatea fotbalistică îi este totuși nefavorabilă: în această fază a cupei avantajul terenului este minim.

Și ar mai fi ceva: o victorie cu 6—4 ar acționa disociativ în rîndul întregii populații române: pe bolnavii de inimă i-ar trimite în spital, iar pe cei sănătoși în categoriile bolnavilor de inimă. Se apropie scadența și nu vreau să rămîn dator față de nimeni și nici altii față de mine. Am ajutat cu scrisul pe cîțiva dintre jucătorii craioveni. E rîndul lor să mă ajute. Vreau să scriu marea finală. Dacă n-o scriu... în sfîrșit, nu vreau să promit nimic.

NICOLAE CRISTACHE

„victimă“. Cînd oltenii ies la încălzire (fotbaliștii vest-germani sînt de mult pe gazon), spectatorii își dau arama ne față și fluieră, de parcă ar avea de plătit cine știe ce polițe. Urcă (masa presei e sus) și Bocioacă. Stăm prost, zice, și Liță are întindere! Simt că mă ia cu frig: nu joacă Balaci (cartonaș galben). Irimescu și Ungureanu sînt încă nerefăcuți (pe primul l-a recuperat totuși, în timp record, acupunctura doctorului Brătilă, dar va ține?), Ștefănescu are, și el, o întindere. Tilihoi acuză dureri lombare (el nu mai figurează pe lista titularilor), iar Ticleanu rămîne încă sub semnul întrebării. Așa e, nu stăm pe roze. Doar Fănuș Neagu, imperturbabil, caută bufetul și ne liniștește: „ce meci egal?! îl batem cu 2—1“. Oare? Probăm telefoanele cu

30 DE MINUTE DE VIS, DAR NUMAI 30...

• La Tg. Mureș, România învinge Turcia cu 3-1 (2-1)

Pregătindu-se pentru marea meci al primăverii, cel cu Italia, în Campionatul european, selecționata României a invins miercuri, la Tg. Mureș, echipa Turciei, după un joc care a avut două perioade distincte. Aproximativ 30—35 de minute, jucătorii noștri s-au comportat foarte bine, creînd în repetate rînduri panică în careul advers, timp în care s-au și înscris golurile lui Balaci (min. 7 și min. 19, din 11 m). Echipa turcă nu părea deloc în stare să creze probleme iuresului ofensiv al fotbaliștilor români, care anuntau parcă un scor-fluviu. Din păcate, cu trecerea timpului, echipa României a slăbit ritmul, mulțumită, doar cu aducerea adversarului în corzi, la un pas de K.O. A survenit aroj golul lui Rasit, rămas singur în fața lui Moraru și, îndeosebi în repriza secundă, pe fondul slăbirii combativității jucătorilor români, echipa Turciei a prins tot mai mult curaj, primind invitația la joc cu o forță (și o agresivitate, din păcate!) pe care nu i-am fi bănuț-o în primele 30 de minute. Astfel, jocul s-a echilibrat, iar ocaziile de gol la poarta lui Eser s-au rîrit îngrijorător. Practic, în a doua perioadă la care ne referim, n-am înregistrat decît o singură fază frumoasă, creată și finalizată de Cămătaru (cel mai bun jucător al nostru) în min. 56, cînd înaintașul craiovean a șutat de la 16 m în bara laterală — față de cele cel puțin cinci ocazii mari de agravare a scorului avute în prima repriză, ratate cu foarte puțin! Finalul a aparținut totuși echipei noastre și, după executarea unicului corner obținut în repriza secundă (min. 85!), Bôlóni a șutat senzațional din afara carucii noastre și a înscris un gol de excepție: 3—1. Filmul jocului, pe care mulți dintre

cititori l-au urmărit dealtfel la televizor, interesează însă mai puțin. Constatările pe care le-am făcut la fața locului ne-au arătat atît aspecte pozitive, cît și unele mai puțin îmbucurătoare. Am văzut în primul rînd un Cămătaru în mare formă (uimitor în abilitatea tehnică și ușurința cu care și-a depășit adversarii), încercările de pressing în atac și unele „scheme“ de joc care au început să meargă, dar, de asemenea, preciozitatea lui Balaci și Klein, nesiguranta lui Ungureanu, ușurința cu care Geolău a ratat în situații foarte clare, lipsa lui Ștefănescu din compartimentul defensiv. În aceeași ordine de idei, nervozitatea excesivă a lui Balaci, căruia Mircea Lucescu i-a incredințat banderola de căpitan de echipă dar care, o spunem cu multă părere de rău, nu pare să fi învățat ceva din suspendările pe care le-a efectuat în actuala ediție a Cupei U.E.F.A. ! La Tg. Mureș, Balaci a primit un cartonaș galben care, în alte condiții, ar fi putut foarte ușor să fie roșu. O problemă la care antrenorii echipei naționale trebuie să reflecteze.

Cîteva declarații după meci. Antrenorul Koskun Özari: „Puteam pierde la o diferență mai mare, socotînd primele minute de joc, dar puteam la fel de bine să și egalăm, dacă Metin nu rata în minutul 8? ! Regret nervozitatea jucătorilor mei, dar nu ei au fost primii... Vă urez mult succes în meciul cu Italia“. Mircea Rădulescu, antrenor secund: „Dacă aș reproșa ceva echipei noastre, atunci i-aș reproșa în primul rînd slaba combativitate după 2—0. „Armele“ folosite pină în acel moment erau foarte bune, dovadă golurile și ocaziile ratate. Jucătorii însă s-au relaxat, lăsîndu-i pe adversari să conducă jocul pe lungi perioade, ca și cum echipa noastră ar fi evoluat în deplasare, nu pe teren propriu!“ M. Turgay, fostul portar al e-

chipei Turciei, astăzi ziarist: „Mi-au plăcut foarte mult Bôlóni, Balaci și Cămătaru, dar apărarea dumneavoastră m-a decepționat. Putea fi 5—0, la un moment dat, cred însă că jocul s-a echilibrat din cauza nesigurantei pe care a dovedit-o în apărare echipa română. S-a jucat prea dur, fiindcă jucătorii noștri le-a fost frică să nu piardă la scor!“ Mircea Lucescu, antrenorul principal: „Rezultatul, să fiu sincer, mă mulțumește. Nu uitați că n-am mai jucat un meci internațional pe teren propriu de cam 6 luni! Jocul în sine n-a strălucit, dar ameliorările pot surveni cîrînd. Acest meci mi-a adus aminte de jocul cu Cipru, disputat în mai, anul trecut. Parcă a fost același „scenariu“: început foarte bun, urmat de o stingere a motoarelor, însă acum căderea n-a fost atît de importantă. Mi-a plăcut în primul rînd atitudinea jucătorilor, modul cum au privit ei meciul... pină la 2—0. A fost ceva destul de asemănător cu ce a jucat Kaiserslautern în prima repriză cu Universitatea Craiova! Vom juca în 30 martie cu Iugoslavia și acest test va fi fără îndoială mult mai convingător. În orice caz, cred că sîntem pe drumul cel bun“.

Același lucru desigur îl sperăm și noi. Meciul cu echipa Italiei, cel mai dificil test al fotbaliștilor români din ultimii ani, aproape bate la ușă. E absolut obligatoriu ca timpul rămas să fie folosit cît mai eficient. Avem convingerea că se află în capacitatea echipei noastre de a trece cu succes acest test.

DUMITRU GRAUR

Splendidă victorie a tenismanilor noștri

Supercampionul Ilie Năstase și mai tânărul (dar foarte talentatul) său coechipier Florin Segărceanu au făcut, săptămîna trecută, la Timișoara, o adevărată demonstrație de virtuozitate, obținînd o categorică victorie (5-0) în fața tenismenilor chileni, cu Gildemeister (locul 35 în lume la 20 ianuarie) în formație. Clasa românilor și-a spus cuvîntul și, ca urmare a acestei victorii, echipa noastră își continuă cursa în Cupa Davis. Felicitări celor doi jucători (ele au fost adresate, la fața locului, de vicepreședintele C.N.E.F.S., Nicolae Stan), ca și antrenorului Alexe Bardan.

Împotriva baremurilor

Tinîndu-și promisiunea, vezi „Flacăra” din 11 februarie, federația de atletism a reluat, zilele trecute, problema baremurilor ce se cer îndeplinite, obligatoriu, pentru obținerea titlurilor de campioni naționali pe 1973. Ea a stabilit alte norme, discutabile chiar dacă mai plauzibile, dar a făcut-o, surprinzător, nu printr-o decizie a Colegiului de antrenori (care, în treacăt fie spus, nu s-a mai reunit din octombrie 1962!), ci în urma unei sesiuni de Birou federal! Nu că am pune sub semnul îndoielii competența respectivului for (din care a lipsit secretarul responsabil al F.R.A., profesorul Victor Firea, bolnav), dar mai normal ar fi fost, intrînd în discuție o chestiune pur tehnică, ca hotărîrea să aparțină tehnicienilor înșiși, antrenorilor!

Din acest motiv totuși o parte a membrilor Biroului federal sînt numai iubitori de atletism), și noile baremuri (noi rămînem la acest plural, general folosit, chiar dacă îndreptarul optează pentru bareme) sînt, cum ziceam, discutabile, lăsînd loc celor mai diverse interpretări. Să dăm cîteva exemple, începînd cu probele masculine. La 100 m, de pildă, s-a fixat standardul 10,54, echivalent locului 7 ocupat la europenele de la Atena, 1962. La 200 m însă, 21,20 (baremul F.R.A.) corespunde timpului cu care, la Atena, s-a ocupat abia locul 17! Mai departe: 3:40,0 pe 1500 m, a stabilit federația, dar acest rezultat n-a mai fost obținut de 4 ani de un atlet român! Situația e și mai greu explicabilă în privința normelor cerute pentru stafete: 41,10 pentru cea de 4x100 m (ultima care a fugit acest timp a fost echipa C.A.U. în 1975!) și (doar) 3:15 pentru stafeta de 4x400 m (Dinamo, Steaua, C.A.U. au alergat și 3:12). F.R.A. a fost foarte exigentă

cu proba de înălțime, oprindu-se la 2,24 m, performanță cu care, la Atena, s-a ocupat locul 3 și cu care pot fi cîștigate, oriunde, multe concursuri de anvergură. În schimb, la prăjină, dată fiind situația recunoscută dificilă în care se găsește, la noi, proba, norma a fost coborîtă pînă la 5,10 m, locul 30 la europene, înălțime la care abia se intră în concurs chiar și în competiții de mîna a doua! Iar exemplele (63 m la disc egal locul 4 la C.E., dar 72 m la ciocan, locul 13 la Atena! etc.) pot continua.

Nici la fete situația nu se înfățișează altfel, noile baremuri antrenînd multe semne de întrebare: de ce numai 52,15 pe 400 m (12 la europene), dar 18,50 la greutate (8, locul ocupat de Loghin la Atena)? De unde pînă unde 4:04,2 (și nu 5, sau 8?) la 1500 m și doar 5800 de puncte la heptafon (16), rezultat cu totul fără valoare?!

Problema se mai pune, e punctul de vedere al multor specialiști, și altfel: au sau nu efecte stimulativă aceste norme obligatorii? N-am zice. Vor deveni prăjiniștii noștri (luăm un exemplu) mai competitivi pe plan internațional dacă unul din ei, oricare, va izbuti să sară 5,20 m și, îndeplinind baremul, va îmbrăca tricoul de campion? Dar dacă, să acceptăm că va fi posibil, nici Ionescu și nici Cușmir nu vor realiza, la națională, 6,65 m (baremul impus de F.R.A.), vor fi ele mai puțin demne de titlul național? Opinia noastră (și nu numai) e că aceste norme, care nasc atîtea și atîtea discuții, atîtea și atîtea suspiciuni, sînt utile și își ating scopul atunci cînd intră în discuție selecționarea în, să zicem, lotul național, înaintea unei competiții de elită (mondiale, europene etc.). Dar, pe plan intern, atunci cînd un sportiv cîștigă

(la naționale) o probă, dovedindu-se cel mai bun din țară, el merită să i se atribuie titlul și tricoul de campion fără nici o condiție prealabilă.

Iată, de pildă, în R.D.G., al cărei atletism domină, de cîțiva ani, arena mondială. Hupnagel a primit, în 1962, titlul de campion național la triplu salt, deși n-a sărit decît 16,12 m. Anul acesta, Bedrosian va avea nevoie de 16,63 m (baremul F.R.A.). Alt exemplu, tot din R.D.G.: lui Freimuth i s-a decernat, tot în 1962, titlul național, cu toate că el n-a realizat, la înălțime, mai mult de 2,27. El însuși sărise, la Olimpiada de la Moscova, 2,31 (locul 3), iar un compatriot al său, Wessig, a cîștigat (de asemenea la Moscova) medalia de aur, cu 2,36, record mondial. Și-ar mai fi ceva: fixîndu-se standarduri obligatorii pentru probele de semifond și fond (timpuri care trebuie îndeplinite), se uită un lucru elementar, anume că, la 3000 m obstacole sau 5000, să zicem, bătălia pentru locul 1 e adesea tactică, rezultatele fiind lăsate în planul secund. Dovezi? Dacă recordul Europei pe 3000 m obstacole e deținut de Gaerderud cu 8:08,03. Îlg a ieșit primul la Atena în 8:18,52! Și mai convingătoare e comparația la 5000: 13:28,90 pentru Wessinghage la Atena, la distanță apreciabilă de recordul continental (și mondial) al lui Moorcroft, 13:00,42! Dacă și la Atena s-ar fi fixat baremuri pentru decernarea titlurilor, jumătate din probe ar fi rămas fără campioni!

De fapt, în atletism (în sport, în general), a fi primul înseamnă exact asta, să poți să-ți întreci toți adversarii; să te dovedești, într-o probă sau alta, cel mai bun. Atunci, întrebăm, la ce bun aceste baremuri, azi stabilite, mâine schimbate și azi mai departe? Ajută ele la întărirea atletismului nostru? O spunem răsădit, nu!

VIDIU IOANIȚOIA

Omul care joacă

Cîteva acorduri

În ciuda formei lui Kaise, s'aturn, olteanului și prin adopțiune al C. a. s'au descurcat minunat ca scor și perspective. Jocul în sine s'a scris, și s'a conștientat în fel și chip, mai sînt însă unele locuri libere de interpretare. În fine, fiind văzut pe viu, arbitrul suprem al interpretărilor rămîne, incontestabil, marele public. Cu el nu te poți juca. El știe mai mult decît noi toți dar, atenție, ca un mare copil ce este, poate fi „plîmbat” pe unde vor alții să-i poarte pașii. Eu nu pot și nu voi putea niciodată să scriu sat și susțin verbal ceva ce mi se pare că nu este conform cu realitatea și cu perspectivele ei.

Acest belgian Schoeters și brigada lui au fost aproape corecți, apărînd, totuși, acel 10% tradițional al gazdelor. Numai astfel trebuie interpretată felicitarea sinceră din final pe care le-a adresat-o Costică Ștefănescu, pe fizionomia căruia se putea citi sincer că prestația brigăzii belgiene a fost neașteptat de bună. Nu vreau ca cei care au scris altfel să creadă că vreau să-i contrazic oricum. Ar fi păcat și păgubitor pentru fotbal...

Glăsuț care poate spune că i s'a dat ușor, sigur, prea ușor, „galben” acestui superb jucător care este Donose putea să remarcă, în dreptul la fel de liber al exercitării meseriei, că Geolgan s-ar fi putut afla în ofseide, cînd a marcat. Ar mai interveni un aspect, intuit acum cîteva săptămîni în pagina de sport a „Flăcării”: celebrele cartonașe galbene sînt numai păgubitoare la noi, pentru că, chipurile, fotbalul merge bine! Materia de arbitraj se vrea unică, variare și nuanțe diferite, adaptabile și modificabile în timp, în funcție de particularitățile incontestabile ale fotbalului lucrat în aria geografică. Este, desigur, o materială F.I.F.A. sau U.E.F.A. de a arde, dar și una, particulară, a țării noastre. Astfel, în Anglia, și acum în Belgia (Schoeters), se anulează și se dictează împotriva a unuia de la marginea pentru echipa al cărei jucător nu a respectat locul de ieșire al balonului în afara terenului.

Craiova a dovedit că are curaj, deci și competitivitate europeană de anvergură, cu un portar ce semăna cu Ștefan al nostru la Frankfurt, la acel 0-2... 0-3 fatidic. Este mai întins oricum, spre noroc, acest Lung. Să ne aducem aminte „sărsele” care i-au suris în primele minute, pornite din lipsa de precizie în finalizare a potrivnicilor noștri, spre care, în minutele 2 și 4, el s'a întors, cu arme cu tot, nefiind ochit vătămător pentru poartă.

Știu, am uitat să vă spun ceva despre campionat. Abia a reînceput. Mai e timp... Însuși directorul tehnic al F.R.F., Mircea Lucescu, l-a redescoperit că există (parcă pentru el la activul de jucător), în ultimul interviu consemnat de același Ioan Chirilă. Meștrul greu contestabil al metafizei cu iz de competență în sportul românesc imi împărtășea serin și înfrigorat, într-un drum de la Bălașa spre București, că a citit, știe și chiar crede că Piști Covaci este o mare deziluzie, așa după cum se exprimă în teren ultima-i echipă, Panathinaikos.

La timpul potrivit, m-am pronunțat fără tărață asupra cazului Covaci cu „borealul” său asupra noastră. A uitat, oare, Chirilă săntămintele de glorie ale Ajax-ului povestite de la fața locului, sau din Franța, cu atîta har și convingere? Sper că nu poate contesta că Ștefan Covaci era prezent și cu mina dor și cu fața. Și-atunci?

CORNEL DINU

N.R. Colaboratorul nostru are, firește, dreptul la opinie. Asta nu înseamnă, am mai spus-o, că părerile lui coincid cu ale redacției, după cum nu înseamnă că ele sînt infailibile. În privința arbitrajului lui Schoeters, ca și a aprecierilor referitoare la prestația lui Lung (pe care îl considerăm un portar valoros), noi credem cu totul altceva decît Cornel Dinu.

Spune-ne, Mircea Lucescu...

La 16 aprilie, la București, selecționata României va întîlni Italia, în Campionatul european. Meciu, foarte important pentru viitoarea configurație a clasamentului grupei, frămîntă lumea fotbalului nostru încă de multă vreme. Este și motivul pentru care Mircea Lucescu, director tehnic al F.R.F. și antrenor al echipei naționale, este rugat să răspundă la o serie de întrebări (I. Cloca, M. Rusu, T. Gavrilescu și alții) privitoare la viitorii noștri adversari.

— CARE ESTE ADEVĂRATA „FATA” A ECHIPEI ITALIEI: CIND A INVINS BRAZILIA, ARGENTINA ȘI R.F.G. SAU CIND A REMIZAT CU CIPRU?

— Italia, s-o spunem de la început, este o echipă foarte puternică. I-am urmărit mult pe italieni, pot sustine aici că îi cunosc destul de bine. La C.M. încheiat anul trecut, Bearzot a reușit o uriașă concentrare și o creștere a formei spre finalul competiției, cînd au fost meciurile cele mai grele. „Ajutați” mult și de ziaristi, care nu i-au iertat defel pentru prestațiile slabe din primul tur, italienii s-au angajat psihic deplin, conșinși că ultima

lor salvare nu rămîne decît... cîștigarea trofeului. Ceea ce au și reușit! După aceea însă, „absolut logic, a venit căderea. La ea au contribuit și pauza foarte scurtă, timpul de odihnă al jucătorilor reducîndu-se la numai două săptămîni (față de o lună jumătate, cit e în mod obișnuit intersezonul în Italia), diferitele festivități, premieri și alte asemenea, lucruri care nu au permis decompresarea psihică după eforturile făcute în Spania. Apoi, odată cu reluarea sezonului, au intervenit și nemulțumirile legate de pierderea unor puncte pe teren propriu, în meciurile cu noi și cu jucătorii cehoslovaci. Cred că și neașteptata cădere a Juventusului, echipa întărită cu Platini și Boniek, dar care în campionat nu și-a găsit cadența decît acum, a influențat jocul Italiei. Italienii n-au putut trece de Cipru pe un teren de pămînt, cu multe denivelări. Jucătorii ciprioți au arătat multă combativitate, angajament total, iar italienii n-au găsit armele cu care să tempereze elanul gazdelor, un... elan defensiv de altfel, fiindcă echipa cipriotă s-a apărat mai tot jocul! Suedezii, în paranteză fie spus, au făcut un pressing permanent la Nicosia, bătîndu-i pe ciprioți cu armele lor.

Rezultatul cu Cipru, cum am mai spus, nu ne avantajează decît parțial. Echipa lui Bearzot va veni la București pentru o ultimă carte, pe care și-o va juca așa cum numai jucătorii italieni știu s-o facă cînd le ajunge cuțitul la os! Și apoi, să nu uităm că Italia n-a pierdut încă nici un meci, chiar dacă nici n-a cîștigat vreunul... Italienii știu să se apere, iar Bearzot, așa cum îl cunosc eu, nu va schimba nimic în formula de echipă — atîta timp cît încă speră la primul loc în grupă. Socoțeli se pot face foarte multe. Italia poate cîștiga grupa și dacă ar termina la egalitate în toate celelalte 3 meciuri pe care le susține în deplasare, adică la București, la Praga și Stockholm, bineînțeles cu condiția să nu piardă nicăieri! La 16 aprilie, rezultatul poate fi un paradox pentru jocurile următoare: dacă învingem Italia, creăm un mare avantaj echipelor Cehoslovaciei și Suediei, care vor avea meciuri mult mai ușoare cu Rossi și compania. Oricum, e evident că trebuie să ne așteptăm la București la o echipă italiană foarte motivată și decisă. În ceea ce ne privește, sper să avem toți jucătorii valizi.

Dacă mă neliniștește ceva, asta e

revenirea lui Juventus! A cîștigat la Roma, liderul pînă acum de necontestat al campionatului italian, a cîștigat și la Birmingham, contra lui Aston Villa, care a făcut o adevărată lecție de fotbal la București, în meciul cu Dinamo. Cabrini joacă excelent după operația de menis (două pase de gol pe Villa Park!), Rossi a fost retras mai spre centrul terenului, într-un rol nou, fiind înlocuit în prima linie de Boniek, care-l are alături pe Bettiga. În general, fotbalul italian are un reviriment puternic primăvara. La 26 mai, Italia ar trebui să joace cu Suedia, în deplasare. Însă la 25 mai urmează să aibă loc finala C.C.E., iar dacă Juventus va fi calificată meciul de la Stockholm va trebui amînat! Asta înseamnă că italienii vor juca cu Suedia după noi (Suedia — România e programat la 9 iunie), ceea ce le poate crea un alt avantaj... Calcule se pot face, iar soarta grupei e departe de a se fi decis. Sigur, sînt convins că în primul rînd echipa noastră trebuie să-și valorifice toate șansele, decizînd prin jocul său, nu prin cel al rezultatelor. La 16 aprilie vom avea în față o echipă foarte puternică, una dintre cele mai puternice în lume, dar vom face totul ca să o învingem!

Lumea în care trăim

„1983 - 2003” și viitorul

Ce va fi peste zece, peste douăzeci de ani? Cum va arăta lumea? Coșmarul războiului nuclear va mai pluti deasupra pământului?

Firește, viitorul omenirii preocupă pe orice locuitor al planetei. Indiferent de culoarea feței, de concepția sa politică sau religioasă, de vîrstă sau de continentul în care trăiește.

Dar tot atât de firesc este ca viitorul să preocupe cu atât mai mult pe tineri. Viitorul înseamnă propria lor viață. Înseamnă realizările, înseamnă gândurile și speranțele lor. Așa se și explică, cred, de ce mai mulți tineri politicieni din diverse țări occidentale au fondat, recent, un club al viitorului, o grupare intitulată: „1983-2003”.

Denumirea a fost aleasă în mod deliberat. Anul constituirii grupării și termenul pînă la care membrii grupului își propun să găsească soluții noi la marile probleme internaționale care confruntă astăzi omenirea și pe care înaintașii lor nu au reușit încă să le rezolve.

S-ar putea obiecta că încă douăzeci de ani pentru soluționarea problemelor acute ale lumii este prea mult. Că planeta nu mai poate aștepta atât de mult. Dar există și un contraargument — douăzeci de ani nu constituie o perioadă prea lungă pentru umanitate cînd este vorba de rezolvat dosare complexe.

Noul club al viitorului are particularitatea că este compus din tineri oameni politici occidentali care — scria agenția France Presse — „au ambiția de a deveni lideri în anul 2000”. Sînt tineri din Italia și Suedia, din Spania și Canada, din S.U.A. și Anglia, din R.F.G. și Japonia, oameni politici, deputați și senatori, militanți de cele mai diverse convingeri — socialiști și conservatori, democrați, social-democrați sau liberali.

Deși de orientări diferite ei au ajuns la aceeași unică concluzie: să găsească — pentru liniștea și pacea omenirii — soluții noi, radicale și eficiente, privind „instaurarea unei noi ordini economice și politice din care să fie exclus războiul”. Iar aceasta, au declarat ei, implică schimbări radicale în politica principalelor state industrializate, din Occident, precum și adoptarea unor strategii comune.

Membrii noului club al viitorului și-au făcut cunoscute obiectivele, preocupările și intențiile cu ocazia unei conferințe de presă organizată, nu de mult, la Washington. În general, eșecurile suferite de generația de politicieni de dură cel de-al doilea război mondial — se arăta la această conferință de presă — au fost evidente de faptul că în pofda existenței OCED, FMI, GATT, ca și a întîlnirilor economice la nivel înalt ale țărilor industrializate, lumea occidentală trece în prezent prin cea mai gravă criză de după anii '30. Se înregistrează rate record ale somajului, un nivel încă înalt al inflației, se produc zeci de mii de

falimente, sporește numărul săracilor și cresc continuu cheltuielile militare.

„Sarcina noastră comună este de a găsi noi metode de abordare a problemelor și noi strategii”. s-a subliniat la conferința de presă, arăta agenția France Presse. „Tot ce știm, deocamdată, este că atât noua abordare, cât și noile strategii trebuie să fie comune. Fiecare am înțeles că sîntem confrunțați cu aceleași probleme...” a declarat unul dintre membrii noii grupări, senatorul american Gary Hart, care aspiră la președinția Statelor Unite. El a adăugat că gruparea „1983-2003” va permite „conducătorilor din următorii 20 de ani să stabilească, încă de pe acum, legături între ei și să se cunoască mai bine”.

Și, ca să poată reflecta împreună la destinul secolului XXI, membrii grupului s-au retras timp de trei zile într-o plantație din insula Hilton Head, situată în lungul coastei Carolinei de Sud. Aici, grupul a dezbătut pe larg câteva dintre cele mai acute probleme la ordinea zilei.

Nu știm la ce concluzii au ajuns membrii grupului în problemele acute ale omenirii.

Nu știm ce soluții concrete, practice au găsit, și propus, pentru rezolvarea dosarelor examinate.

Nu știm, de asemenea, nici cum vor evolua în viitor concepțiile, organizarea, componența și acțiunile grupului „1983-2003”.

Cum nu știm nici dacă membrii clubului vor ajunge, toți, lideri ai partidelor și țărilor din care fac parte sau dacă, odată ajunși lideri, își vor menține părerile actuale de recertitate la nou.

Dar pentru că membrii noului club al viitorului se pronunță în mod hotărît pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice, pentru excluderea războiului din viața omenirii, pentru hotărîrea lor de a contribui la asigurarea păcii lumii, s-ar putea ca acțiunea lor să se bucure de succes. Pentru că, așa cum s-a pronunțat de atîtea ori țara noastră, salvarea omenirii, pacea și liniștea popoarelor presupun unirea tuturor forțelor progresiste ce acționează în vederea opririi cursei înarmărilor și asigurarea dezarmării, pentru înlăturarea pericolului unei conflagrații nucleare nimicitoare.

Categoric, acești tineri oameni politici care formează gruparea „1983-2003” par ambicioși. Ei vor să urce cele mai înalte trepte ale ierarhiei politice, să aibă un cuvînt important de spus în lumea sfîrșitului și începutului de secol.

Ambiții personale? Greu de afirmat în prezent. Oricum, se pare că ei au înțeles esențialul: ambițiile lor n-au șansă de reușită dacă nu se contopesc cu aspirațiile popoarelor. Altfel, rămîn niște simpli vinători de funcții...

AL. PINTEA

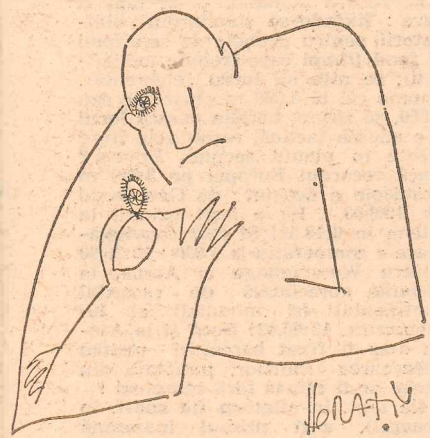
Fratele nostru alb, calculatorul

„Este o sursă de viață nouă ce ne-a fost oferită”. Cuvintele aparțin lui Jean Jacques Servan-Schreiber. Subiectul: calculatorul. „Ceea ce rețelele de căi ferate, autostrăzi și canale reprezentau în alte epoci, acesta reprezintă astăzi rețelele de telecomunicații, informare și computerizare”. Afirmarea a fost făcută de Bruno Kreisky.

Nu știu cîți îi prevedeau această explozie în mers în era începutului. Primul computer construit în S.U.A., la sfîrșitul războiului, înfricoșă. Prin proporții și pretenții. Cîntărea 30 de tone și cuprindea 18 000 de lămpi electronice, care clăcau la fiecare șapte minute, 70 000 rezistențe, 10 000 condensatori, 6 000 de întreprușoare. Au arătat tranzistorii și litcrurile au deprins gustul simbolizării. Și ale ieftinirii. Se afirmă că dacă și automobilele mergeau pe aceleași norme, un Rolls-Royce ar fi costat astăzi 2,75 dolari, putînd străbate aproape 5 000 kilometri cu un galon de benzină.

Cineva face următoarea afirmație: sînt cel puțin cinci motive să cheltuiesti banii — din necesitate, investindu-i, pentru a te simți bine, pro memoria sau ca să-ți impresionezi prietenii; cînd cumperi un covor te încadrezi în ultima ca-

tegorie, computerul intră în toate cinci. Febra computerelor nu mai este chiar așa de nouă cît să ne la prin surprîndere. S-a însărmnat pe fluxul de producție, în spitale, la îndemîna școlărilor. Toffler ne-o ia înainte și afirmă că revoluția computerelor va da deoparte multe din

În pagina 1, „Dezghetul”, fotografie de LICA IOSIF

Jocul dezarmării și cursa morții

Premiul Nobel pentru pace a fost decernat în 1982 Alvei Myrdal, diplomat, om de stat și savant din Suedia, și lui Alfonso Garcia Robles, diplomat și jurist, fost ministru de externe al Mexicului. Acest eveniment a suscitat un interes sporit față de literatura de specialitate consacrată păcii și dezarmării, fenomen ilustrat, între altele, de republicarea, într-o versiune revăzută și adăugită, a unei lucrări fundamentale semnate de Alva Myrdal sub titlul *The Game of Disarmament* (Jocul dezarmării), apărute la New York la finele anului 1982 în prestigioasa editură Pantheon Books.

Cele 12 capitole ale volumului se recomandă prin ele însele prin bogăția documentației, adîncimea analizei și preocuparea constantă de a demonstra caracterul aberant la cursul înarmărilor. Încă în prefața cărții Alva Myrdal afirmă că în toul freneticii curse a înarmărilor a apărut chemarea de înghețare a înarmărilor nucleare iar „acum este momentul cel mai potrivit pentru a proceda la o asemenea înghețare”.

În prima parte a lucrării consacrate forțelor care se află în satele cursei înarmărilor este demonstrat caracterul irațional al competiției pentru dobîndirea supremației militare. Sînt tratate în trei

capitole aspecte dintre cele mai actuale pentru dovedirea inconsistenței tezei opinerii unei securități mai mari prin înarmări, sînt demascate consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor, cu privire specială asupra nocivității acesteia pentru țările în curs de dezvoltare.

Întreaga monografie a Alvei Myrdal este orientată spre practică și acțiune. De aceea, cea de-a doua parte a lucrării este închinată temei de valoare incontestabilă a actualizării negocierilor pentru dezarmare și a activizării agendei acestora. În opt capitole sînt examinate subiecte cum sînt: încetarea cursei înarmărilor atomice și convenționale; oprirea proliferării armelor nucleare; combaterea așa-numitelor explozii nucleare „pașnice” care au, în realitate, o finalitate militară; scoaterea în a-a-a legii a războiului în general și cu deosebire a armelor care pot produce suferințe inutile; eliminarea armelor chimice și biologice; controlul internațional al dezarmării; convocarea unei conferințe mondiale a dezarmării; problematica specifică a dezarmării în Europa.

Ancorarea ceretării aspectelor politico-diplomatice și militare ale problematicii dezarmării în actualitatea dramatică a relațiilor internaționale contemporane invită la o analiză în care dimensiunea morală a mesajului cărții trebuie subliniată cu toată claritatea. Spre sfîrșitul vieții sale, Bertrand Russel a afirmat că posibilitatea supraviețuirii umane pe planeta noastră pînă la sfîrșitul acestui veac este numai de 50 la sută. Deși nu combată această sumbră profecție, Alva

schimbările fundamentale aduse cu sine de revoluția industrială.

Soarta informației a încăput pe mina fratelui nostru alb, calculatorul. În 1642, blaise Pascal — avea 19 ani — pusese la punct o mașinărie în stare să adune și să scadă. Leibniz îi va completa dexteritate, mașina reușind să execute în plus înmulțiri și împărțiri. Cine mai știe astăzi că cel care a conceptualizat computerul s-a numit Babbage, englez de felul lui, și avînd drept apropiată colaboratoare pe Ada, contesă de Lovelace, fiica lordului Byron?

Ce ne-am face astăzi fără calculator? O statistică pasă în circulație susține că anual apar circa două milioane de texte tehnico-științifice; adică 6-7 mii de articole, rapoarte, documente de cercetare pe fiecare zi de lucru. În lume apar peste 100 000 de reviste tehnice, cantitatea de informație de acest fel dublîndu-se la fiecare zece ani. S-a strîns deja un stoc accesibil evaluat la zece trilioane — 10¹³ — de caractere alfanumerice, care reprezintă cunoștințele științifico-tehnice înregistrate sub toate formele de la începuturi pînă la mijlocul anilor '60. Plus ce s-a mai adunat de atunci.

Dezvoltarea a făcut posibilă apariția calculatoarelor. Acestea, catapultează informația și prin ea stimulează dezvoltarea.

Înainte de a fi un lux, computerul este o necesitate.

NEAGU UDROIU

Myrdal declară că ea declină să accepte o poziție defetistă. Cursa înarmărilor este irațională. Nu ne este însă îngăduit să lăsăm să triumfe nesăbuința. Speranța de inversare a orientării spre înarmări trebuie să se întemeieze pe străduința continuă și neobosită de a educa deopotrivă guvernele și popoarele de a-și recunoaște adevăratele lor interese. Aceasta presupune atacarea efectivă a forțelor promilitariste care propulează cursa înarmărilor. Temeurile moralității ne obligă la o ofensivă împotriva cursei înarmărilor. Fiecare nouă generație de arme devine tot mai antiumană, iar fiecare nou război este tot mai crud și mai nimicitor. Cei cărora le este scump idealul dezarmării nu se pot însă mîrgini la lamentări patetice în jurul primejdiei drumului spre moarte. Dimpotrivă, curmarea practică a acestei tendințe postulează unirea eforturilor tuturor celor care cred neșovăielnic în valoarea supremă a păcii și doresc cu ardoare să se ajungă la distrugerea arsenalului purtător de moarte. De aceea, autoarea se pronunță cu vigoare în favoarea unei strategii realiste și curajoase, apte să asigure limitarea și reducerea înarmărilor și să permită eliminarea imediată a unor arme ucigătoare. În acest scop, se impune o abordare nouă și cuprinzătoare a întregii problematici a dezarmării. Vom încerca, într-o altă secțiune a acestor însemnări, să urmărim fondul ideatic al „Jocului dezarmării”, pe baza capitolelor dense și stimulative ale volumului Alvei Myrdal.

IOAN VOICU

Mondo umano?

Operațiunea „Blue smoke”

E tinăr, are doar 32 de ani, însă un mare curaj de a intra în afaceri dar nu dintre cele la lumina zilei (deși expresia e cam depășită prin chiar evoluția lumii). Pentru că altfel nu-mi închipui că se lansa în traficul de droguri și nu unul de citeva grame acolo ci de ordinul kilogramelor. Cînd a fost arestat pe aeroportul Ezeiza din Buenos Aires, venea dinspre Sao Paolo, din Brazilia, și, firește, urma să ajungă pe continentul nord-american. Avea la el, bine ascunse, șapte kilograme de cocaină pură. Aflînd cit valorează pe piața neagră — 4,5 milioane dolari! — mi-am închipuit că e totuși unul dintre cei mari în asemenea afaceri necurate. Nu trec decît citeva zeci de minute și o altă depeșă a agențiilor de presă anunță o captură record: 21 kilograme de heroină confiscată la frontiera pakistano-afgană! S-o luăm pe scurt: 420 kg heroină anunțată autoritățile iraniene (mai '81) că au interceptat: 26 decembrie 1961 la frontiera pakistano-iraniană se descoperă 109 kg (valoare 163 milioane dolari!); la 5 februarie 1982 în Hong-Kong, venind dinspre Singapore, se confiscă 73 kg; tot în aceeași lună 80 kg și apoi 75 kg în Pakistan (unde 750 kg fuseseră confiscate de vameși ultimele șase luni); la 22 februarie, în Statele Unite, sînt interceptate peste 70 kg, drogul, valorînd 70 milioane dolari, fiind expediat din Neapole (Italia) la New York; trei luni mai tîrziu, la frontiera pakistano-afgană se confiscă 160 kg; iar la sfîrșitul anului trecut se înregistrează recordul absolut: 396 kg provenind de pe meleaguri afgane sînt descoperite de vameși pakistanezi. Ziarele nu mai prîdesc cu comentarea implicațiilor unui asemenea fapt, căci orice ar fi e vorba totuși de 396 kilograme și nu de altă unitate mai mică. Unele își trimit chiar reporterii care să refacă drumul acestei operațiuni temerare de surprindere a traficantilor și a legăturilor lor. Între timp, la 22-23 ianuarie, în Italia se mai confiscă 80 kg dar ecurile recordului încă nu se stînesceră. Abia apăruseră primele fotoreportaje ale unor culturi de pavot dintr-o zonă pakistaneză cînd s-a aflat bomba. Ea a fost posibilă întrucît o operațiunea „blue smoke” (fumul albastru) s-a desfășurat cu succes. A fost concepută și condusă cu un singur rece specific genului respectiv de directorul vămilor din statul Peshawar, Jehnaghir Khan, un bărbat de 40 de ani, descris ca incoruptibil de toți cei care-l cunosc și a cărui ehoșă deține recordul mondial al confiscării de heroină. Aflăm că i-au trebuit exact doi ani pentru a-și crea o rețea adecvată de oameni infiltrați printre traficantii pakistanezi și afgani și că datorită unuia dintre aceștia s-a aflat de recenta afacere care a încoronat „blue smoke”. Marfa fusese, toată, adunată într-o casă din Sandi Kotal, centrul traficului cu opium și heroină situat într-o zonă tribală pakistaneză inaccesibilă însă autorităților. Vameșii au găsit mijloace de supraveghere continuă a drumurilor spre Peshawar dar, stupoare, automobilele ce transportau marfa au disoarăt. Esec? Se pare. Totuși, un camion cisternă părăseste casa suspectă și este interceptat puțin mai departe. Soferul dispore în tunerul noștii și al pădurii iar oamenii lui Khan găsesc în camion 421 kilograme heroină ce urma să ia probabil drumul Bombay-ului, apoi spre alte zone, indeosebi americane. Drocul ar fi adus exact 250 milioane dolari traficantilor. N-am putut afla ce voiau să facă ei cu această modestă sumă iar tinărul ecuadorian arestat cu cele 7 kg ale sale pare un dulce constant!

DUMITRU CONSTANTIN

Lumea se amuză

N.B.I. — R.D.G.

La Piatra Neamț, salcia contra bradului

O scrisoare

„In orașul nostru, au fost tăiați zeci de copaci frumoși care împodobeau străzile. Spre exemplu pe strada 6 Martie 15, plopi falnici au fost doborâți fără milă. Și ce frumoși arătau străzile vara străjuite de arborii înalți care nu mai sint...” Semnat: Viorel-Roberto Bordeanu, bulevardul Decebal nr. 14, ap. 74, Piatra Neamț.

Marți, 1 martie a.c., la primăria municipiului Piatra Neamț, stăm de vorbă mai întâi cu tovarășii Iulia Popa și Cornel Gabor de la scrisori. Aflăm că masacrul vegetal s-a petrecut în toamna lui 1982 „pe toate străzile și mai ales pe lângă piriul Cuijed”. S-a ocupat de asta Ing. Traian Dirțu, șeful sectorului gospodăriei comunale și locativă. Care ne spune: „Ceea ce s-a dat jos erau numai plopi. Au rădăcină adâncă. Erau plantați pe traseul canalizării. Au rupt tulpurile cu rădăcinile lor. Dar tăierea a implicat de la sine plantarea cu tei. Pe „6 Martie” și bulevardul Dacia s-au tăiat vreo 50 de plopi”. Cornel Gabor ne transmite rugămintea tovarășului Constantin Potolincă, prim-vicepreședinte, să stăm de vorbă, desore acest subiect, și cu dînsul. Ne așteaptă. Și ne spune, amabil, următoarele: „Tăierea ploilor a fost hotărâtă în comitetul executiv al consiliului popular municipal, anul trecut. Asta datorită necazurilor pe care ni le făceau plopii. Cădeau în stradă. Unui cetățean i-a fost turtită mașina. Apoi, plopii ne infundau canalizarea cu puful lor alb. S-au tăiat circa 20-25 de plopi (s.n.). În locul lor s-au plantat imediat tei mari de circa 3 metri”. A treia explicație ne-a oferit-o însuși primarul Constantin Dospinescu: „Produceau necazuri la canalizarea orasului și făceau umbra blocurilor (s.n.). Plopii aceia nici nu trebuiau plantați că făceau murdărie. Nu știu ce-au gândit cei ce i-au plantat acum vreo 20 de ani. Acum au fost înlocuiți cu tei”. Că nu se știe cîți plopi s-au tăiat e limpede. Că supărarea împotriva lor e motivată divers — de asemenea. Cît despre teii „mari de circa 3 metri” care ar fi fost plantați în loc „imediat”, sint sublimi în istorisirea de la primărie, dar lipsesc pe desăvîrșire din locurile foștilor plopi de pe strada 6 Martie. Dar nu este singura situație în care s-a făcut loc, confortabil, o asemenea diferență între imaginea reală, din teren, a unui lucru și imaginea de la primărie despre acel lucru. Iată.

În primele două luni ale acestui an, numai primarul primise în audiență 326 de cetățeni. Ni s-a spus că „problema locuinței” este una din cele mai frecvente solicitări cu care vin oamenii. Se pare că

n-a făcut excepție nici ziua de 1 martie a.c. cînd peste 60 de pietreni, unii cu copii în brațe, l-au asaltat pe primarul lor care anunțase în ajun că va ține audiențele marți, nu sîmbătă — ca de obicei — „pentru că sîmbătă trebuie să fie la București”. Față de o asemenea nevoie de locuințe pe raza municipiului, este și nefiresc, și absurd, și condamnat ca, în cartierul Lenin, mai multe blocuri de locuințe, e adevărat nu confort I, să fie aproape în întregime devastate. Vandalismele s-au produs pe parcursul citorva ani. Multe apartamente nu mai au timpplărie, instalațiile sint distruse. Distrugerile se petrec în plin oraș, dar nimeni nu știe cine e de vină, pagubele nu pot fi recuperate, dezastrul rămîne anonim. Această se cheamă la primărie grijă față de oameni și față de avutul obștesc.

A doua scrisoare

„Mă numesc Crețu Mihaela. Am 20 de ani. În 1982 am absolvit liceul, curs seral, clasă cu profil economic. Prin forțele de muncă am fost încadrată vânzător la magazinul nr. 2 UNIC. Am căutat să-mi fac datoria atît față de conducerea unității cît și față de clienți. Dar, la 23 decembrie, fără să am vreo abater, am fost mutată la unitatea nr. 20 CAFEA DULCIURI, condusă de Chirițescu Florica. Pe hîrtie, în realitate conducea Sava Gheorghe, muncitor necalificat. Acesta își permite orice, inclusiv brutalități față de clienți. Față de unii clienți. Cu alții consumă zilnic băuturi alcoolice de import în magazinul unității. Cei cu care bea în magazine dețin importante funcții în orașul nostru Piatra Neamț. Seara, Gheorghe Sava făcea monetarul asistat de tovarășa Chirițescu, fără ca vreuna din celelalte vânzătoare să asiste sau să știe măcar ce sumă preda tovarășei Chirițescu. Cînd a înțeles că nu sint de-al lui, Gheorghe Sava a început să mă admonesteze, să mă injure. Pînă la urmă m-a acuzat că nu am declarat în condică 25 de lei cu care am venit într-o zi de-acasă. A pus-o pe șefa unității să-mi facă referat și mi s-a des-făcut contractul de muncă...”

Miercuri, 2 martie a.c., după ce văzusem blocurile devastate și teii absenți la tovarășului Constantin Potolincă, am încercat zadarnic să-l întîlnim pe acesta sau pe primar. Primul vicepreședinte era plecat de la birou și urma să se întoarcă în câteva minute dar nu s-a mai întors, iar primarul, care trebuia să fie sîmbătă la București, ni s-a spus că și-a luat în prealabil 3 zile de concediu. De la primărie mergem la I.C.S. Alimentara Piatra Neamț. Directorul Mihai Hărtescu cunoaște lungă și ciudată poveste a lui Gheorghe Sava. Carnetul de muncă al acestuia

arată că are 4 clase primare făcute la alfabetizare. Același document probează însă că mulți ani de zile el a fost șef de magazin ori numai gestionar. Maria Dospinescu, inspector de personal, precizează că, la 1 aprilie 1975, i s-a schimbat încadrarea în muncitor necalificat nu pentru că ar fi observat dînsa ori directorul, ci pentru că un control C.F.I. de la județ constatare că încadrarea lui Gheorghe Sava ca gestionar este ilegală. Menționăm că această încadrare, cu data de 16 aprilie 1973, a fost înscrisă de Maria Dospinescu, iar dînsa are amabilitatea să țină minte că la 16 aprilie 1973 a fost ziua venirii ei la I.C.S. Alimentara Piatra Neamț, unde Mihai Hărtescu venise cu exact 6 zile mai devreme.

Imagini nereconfortante

Directorul ne spune că are cunoștință de brutalitățile lui Gheorghe Sava împotriva cumpărătorilor — o femeie a primit de la el un borcan de muștar în cap — și ne spune că se feliță pentru inspirația de a dispune un inventar acolo la 27 Ianuarie 1983. Aflăm că s-au găsit „într-o cutie” 170 000 de lei dosiți din vinzări. Au fost luați în calcul și, totuși, s-a constatat o lipsă în gestiune de 24 000 de lei. A doua zi, Gheorghe Sava s-a internat în spital. Mai este în concediu medical. Chirițescu Floarea a fost mutată la altă unitate. Dosarul pentru lipsă a fost trimis la miliție. Cum se face însă că 25 de lei dosiți au provocat o adevărată furtună împotriva unei tinere și că 170 000 de lei tot doșiți n-au produs nici o impresie, absolut nici un efect, au fost doar numărați și considerați încasări din ziua respectivă, deși inventarul a început la ora 8 și 30 de minute? Mihai Hărtescu se miră candid, mai tare ca noi. Mihaela Crețu nu-i știe adresa. Deși i-a trimis acasă o comunicație oficială la 15 Ianuarie a.c. Pe Chirițescu Florica o găsim la noul loc de muncă. E nemulțumită că au fost făcuți vinovați de lipsa constatată numai ea și Gheorghe Sava, iar aceasta în temeiul unor declarații redactate incorect de Maria Dospinescu. „Am semnat fără să vedem ce a scris”. Știe că Gheorghe Sava își invita cunoscuții la băutura în magazine — „unii tovarășii de la consiliul popular, că e cam vizavi de noi, dar nu știu cum îi cheamă, asta nu pot să vă spun” — dar stăruie să reținem că „nu erau adevărate chefurii”.

Să-i fie dată oare acestui frumos oraș care este Piatra Neamț, soarta de a sta tornici un fel de tradiție a unor lucruri anapoda? Pe lângă situațiile prezentate mai sus, mai adăugăm doar două. Motelul „Cristina” din apropierea municipiului de-

ține o sinistră celebritate: a costat milioane, dar n-a fost folosit și se degradează pentru că a fost amplasat greșit. A fost amplasat greșit împotriva avertismentului răspicat, în chiar acest sens, formulat de un specialist. Mihai Dabija, director adjunct al O.J.T. Neamț, ne-a spus „Se va demola. Munteanu n-a fost nebun cînd a spus că nu se poate amplasa acolo. Acolo singura soluție e demolarea. Și se pare că O.J.T. Neamț, pe plăți 5 milioane ne drept, fiind cel mai puțin vinovat”. A doua situație absurdă a creat-o construcția — dacă nu cumva și proiectarea — defectuoasă a unei piscine în plin municipiu, lângă Hotel Central. „Ca să poată fi utilizată, sint necesare remedieri de circa un milion și jumătate de lei”, ne-a spus Mihai Dabija. Dar nimeni nu le dă, pentru că nu există vinovați... Cum construcția, administrată de I.J.G.C.L., nu producea decît pagube, a fost trecută în administrația O.J.T. care, fără s-o poată folosi, plătește amortizare, peste 100 000 de lei pe an, diminuîndu-și tot cu aceleași sume beneficiile.

E drept că, la Piatra Neamț, nu sintem departe de locurile în care Ion Creangă va fi auzit, în copilărie, povestî despre cite unul care încerca zadarnic să bage soarele în casă cu obrocul. Și e drept iarăși că situațiile prezentate aici sint tot de domeniul absurdului. Dar gospodărirea unui municipiu poate fi lăsată la infinit în seama... tehnicii obrocului? Atîta timp cît cei în drept îi vor ocoli pe cei vinovați — vinovați prin acțiune sau inacțiune! — de pagube ori de situații ca acelea de mai sus, sursa absurdă a lucrului anapoda se va menține, chiar ea, această toleranță, fiind înlocuită de absurdul, cel mai anapoda dintre lucrurile anapoda. Și numai pînă atunci un primar peste astfel de situații pidonnice se va putea simți reconfortat cînd va vedea în grădina altuia ceva asemăător. Joi, 3 martie a.c., dimineața, în trenul care ne aducea la București, l-am întîlnit în adevăr, cum ne spusese soția lui, pe Constantin Dospinescu. La Chitila, pe lângă acele case prăpădite din vecinătatea liniei ferate, pe care le vede tot omul din tren, primarul descoperă dintr-odată mormane de gunoaie, ca pe lângă blocurile devastate de la Piatra Neamț. Se luminează la chio, suride. I-a dispărut de pe față orice încruntare și pare să se fi scuturat de tot rîul de care suferise ieri. „Vedeți că și aici sint gunoaie?!? Și dumneavoastră veniți la Neamț să mă întrebați de plopi!” Ce să-i fi răspuns? Mai ales că îl vedeam reconfortat.

DORIN GHERGHINESCU
VICTOR RADULESCU

Cușca suflerului

Comedia franceză (III)

Moartea lui Molière lasă trupa de la Palais-Royal complet descoperită. Pierduse abilitățile conducător, principalul actor, furnizorul stranicului repertoriu de comedie. Greu de dus mai departe opera ilustrului promotor. Văduva lui însă, înfruntînd greul moment, dovedește îndrîjire. Are noroc cu inimosul La Grange, care i se alătură în nobilele-i strădăni.

Dar cum se întîmplă de obicei, din clipa cînd Molière nu mai este, sala de la Palais-Royal începe să fie rivnită, ca singura adecvată. Cel care se aține cel mai tare să pună mina pe ea este Lullu, compozitorul florentin, pe care comediianul îl promovase, îl ajutase chiar cu bani din buzunar la începuturile activității pariziene.

La Grange se dovedește încă o dată îngerul păzitor al frustratei asociații. Menține moralul trupei, incurajează pe M-lle Molière. Împreună cu ea, cîntînd o nouă sală în care să continue moștenirea părintelui teatrului francez, el cumpără, la mai 1673, teatrul din strada Guénégaud.

Reincep reprezentațiile cu trupa formată din zece bărbați și nouă femei. Din vechii camarazi ai lui Molière: La Grange, De Brie, Du Croisy, Hubert, M-lle Molière, M-lle De Brie, M-lle du Croisy și M-lle La Grange. Acestora li se adaugă doi artiști care jucaseră cu mare succes în provincie, Guérin d-Estriché și ibovnică acestuia, Judith de Nevers, zisă M-lle Guiot. La scurt timp văduva lui Molière pierde numele ilustru, devenind soția lui Guérin d-Estriché.

Teatrul du Marais fiind suprimat de poliție, la Paris nu mai rămîn decît cel de la Hôtel de Bourgogne și teatrul din strada Guénégaud. Concurență inversunată între cele două scene, deși prima reprezintă tragedii — Racine — și cea de a doua continuă repertoriul molieresc. Disputa la amploare odată cu scandalul celor două Fedre.

2 Ianuarie 1677: prima reprezentație a Fedrei lui Racine la Hôtel de Bourgogne. A doua zi, o furătură, Fedra de Pradon pe scena din strada Guénégaud. Prin cabala organizată de ducesa de Bouillon și fratele său, ducele de Nevers, săli goale la capodopera lui Racine și arhipline la cea copiată de Pradon... Culisele Parisului descurajează pe Racine, decît să renunțe la dramaturgie, fără să întrevadă că timpul e la pîndă, suveran, să-i rostuiască steaua...

Enervat peste măsură de ambele trupe subvintionate de el, care disputîndu-și întietatea o duc într-o ceartă, aranjamente, mașinațiuni, regele, privind cu

ochi superior disensiunile, sfătuit de Colbert, decide să pună capăt discordiei. 21 octombrie 1680, Ludovic al XIV-lea semnează următorul ordin regal:

„În numele Regelui, Majestatea Sa, considerînd în legătură cu reunirea celor două trupe de comedieni stabilite la Hôtel de Bourgogne și în strada Guénégaud la Paris, pentru a nu face în viitor decît una singură, spre a reda reprezentațiile de comedie mai perfecte prin intermediul actorilor și actrițelor cărora ea le-a dat loc în zisa trupă, Majestatea Sa a ordonat și ordonă ca în viitor aceste două pomenite trupe de la Comedia Franceză vor fi reunite pentru a nu face decît o singură și aceeași trupă, și va fi compusă din actorii și actrițele de pe lista de mai jos hotărîtă de Majestatea Sa. Și pentru a le da putința de a se perfecționa din ce în ce, numita Sa Majestate vrea ca numita singură trupă poate reprezenta comediile în Paris, interzicînd tuturor celorlalți comedieni francezi de a se stabili în numitul oraș și foburgurile Parisului fără ordinul expres al numitei Sale Majestăți; Majestatea Sa ordonă domnului La Reynie, general locotenent de poliție, de a supraveghea executarea prezentei ordonanțe.

Făcut la Versailles la 21 octombrie 1680.

Semnat Ludovic, cu sigiliul Majestății Sale, și desdusub, Colbert.”

Iată actul de naștere al Comediei-Franceze.

Însuși regele indică actorii noii trupei. El li dă numele ce-l va purta pe mai departe, Comedia-Franceză. Sigiliul regal încrustează pentru viitor moștenirea lui Molière și a comedienilor săi.

De-aici înainte, imposibil de urmărit și redat toate meandrele imensei opere pe care timpul a consolidat-o, din mîgala atîtor generații de uriași corifei, din contribuția măiestritelor pene scriitoricești, din asaltul argumentelor vieții, adeseori decisive. Firesc, mîntea cît de năstrușnică a condeierului să piardă pe parcursul sutelor de ani, momente hotărîtoare, figuri luminoase, reforme determinante, amănunte de uz autoritar și de esență de artă. Dar ele au existat, s-au consumat, au tîns către același constructiv țel, înălțarea Comediei-Franceze, a glorioșului tempiu ce rămîne în timp cu toate luminile aprinse... Cîte scîpări, ce pustiitoare uitare, pe bietul scrib care se încumetă să aducă în trepidația zilelor noastre cele trei secole de glorie ale primului teatru al lumii! O face totuși, pentru că i-o dictează poezia dramatică. I-o impun românii de la Comedia-Franceză. De Max, Ventura, Yonnel, care au realizat indisolubila legătură dintre noi și Franța, fiind în sanctuarul lui Molière continuatorii acestuia, deși veniți de pe meleagurile doincei...

GABY MICHAILESCU

Cronica șoselei

Un copil simbol

În depărtare se zărește doar o pată albă înconjurată de cite un pic de roșu, verde și portocaliu. Pe măsură ce mașina noastră se apropie de locul unde stau „cocoșate” aceste pete de culori, ziua luminoasă cu cerul azuriu ne ajută să deslușim treptat contururile obiectului spre care ne îndreptăm atenția. E un copil îmbrăcat în pantalonii roșii și paltonaș portocaliu. Pe cap are o căciulă verde. Își mișcă pe plan vertical brațul drept. Ne dăm seama că palma lui micuță împri-mă pe retina ochilor noștri cea pată albă care acum se agită spre noi.

„Ne face semne prietenești de salut”, remarcă prietenul meu aflat la volan. „Cred că e vorba de altceva”, îi răspund eu. „Semnalizează să oprim, Vlăde, pentru orice eventualitate, redu viteza și repliază-te pe dreapta. Copilul dă impresia că vrea să ne spună ceva”. Într-adevăr, așa este. Pe măsură ce Dacia noastră rulează tot mai încet și se apropie de trotuarul din piatră de riu, frumos amenajat, picul coboară de pe derdelușul aflat la circa 10 metri deasupra șoselei și se îndreaptă cu pașii săi mărunți spre noi.

Parcă de departe, datorită culorilor vii, puștii părea mai înalt. Acum, se deslusește o mogildeață cu o nutriție rotundă, ochi negri vii, sprîncele bine conturate și niște bucle de culoarea cărbunelui care, deloc disciplinate, tind să evadeze din strînsora cîciuliței.

Cînd ne vede, îndreptîndu-ne spre el, obrazul copilului se îmbujorează tot mai tare. E din ce în ce mai emoționat. „Bună copile. Spune-ne în primul rînd ce ești, fată sau băiat? După bucle parcă ai fi fată, după haine s-ar zice că ești băiat”.

„Băiat, nene, cum să fiu fată?”

„De ce ne-ai oprit, s-a întîmplat ceva?”

„Nene, mai incolo e radarul. S-o lăsați mai încet...”

„Și unde e radarul ăsta al tău, mă?”

„Nu-i al meu, e al Miliției. Mașina e după deal”.

Ne pufnește risul, dar ne străduim să fim serioși.

„Și radarul ăsta stă tot timpul în același loc?”

„Păi nu, numai citeodată”.

„Și tu stai aici, pe derdeluș, în fiecare zi, sau numai cînd știi că radarul e la post?”

„Păi numai cînd mă lasă mama afară, cînd e frumos și nu plouă vin aici și fac semnale”.

„Și-i semnalizezi pe toți?” „Nu pe toți, numai pe cei care vin tare, ca dv.”

„Deci tu semnalizezi și cînd nu e radar. De ce?”

„Păi să nu se răstoarne”.

„A fost vreun accident pe aici, s-a răsturnat vreo mașină?”

„A fost, cum nu. În șura lui nea Fănică de colo, picul ne arată o construcție din lemn la vreo sută de metri de noi, situată în zona de mijloc a unei curbe destul de strîmne, au intrat două mașini. Nea Fănică era bolnav. N-a putut repara gaura imediat după primul accident. Dar după citeva zile, exact prin același loc, a intrat un camion, din acela mai mic”.

„O furgonetă?” „Da, da, cam așa ceva”.

Convorbirea devine din ce în ce mai interesantă.

„Și ce-a zis nea Fănică?”

„Vezi ce bine că n-am reparat perețele grajdului, că tot mi-l găurea din nou. Așa s-a vîtămât mai puțin, gîsind gaura gata făcută. Și nici paguba mea nu-i dublă”.

„Și te-ascultă șoferii ăștia care trec pe aici?” „Da, cum să nu. Cei mai mulți opresc la semnalul meu”.

„S-a supărat vreunul că l-ai oprit?”

„Nu, nici unul. După ce vorbesc cu mine pleacă veseli”.

„Și merg tot așa de tare?” „Nu, o lasă mai încet. Mi-o spun băieții de la radar”.

„Bravo, puștii, azi ai lucrat bine și tu și noi, n-am avut nici măcar o tamponare”.

„La ciocolata asta, picule, mai îndulcește-te și tu, o meriți pe deplin”.

„Nu veniți în curte?”, ne invită puștii.

„Molda noastră a născut 7 pul, au făcut ochi cu toții. Știți ce frumoși sint? Tocmai le-a dat mama lapte. Au o poftă de mîncare grozavă”.

„Ești foarte drăguț, îți mulțumim, dar acum n-avem timp. Te vizităm altă dată”.

Ne despărțim cu părere de rău, parcă, de inimosul copil.

Ochii inteligenți ai puștii lui ne urmăresc pe drumul nostru spre mașină. Are o mină mulțumită, mulțumită că gestul său simplu, dar profund omenesc, a găsit și de astă dată înțelegere.

În mașină reflectăm un timp. Apoi Vlad, care apasă acum ponderat pe pedala, rupe tăcerea. „Parcă după o discuție de asta cu un sufler de copil avînd o minte atît de ascuțită, devenim mai omenoși, mai buni. Asta înțelege și la reflecție. La 6 ani ai lui, băieții știe de fapt mai multă circulație decît numeroși șoferi. Știe să-i selecționeze pe cei care conduc agresiv, să-i avertizeze că urmează o porțiune de drum periculoasă care le poate pune în pericol viața și sănătatea. Mai presus de orice e însă altceva. Băieții ăștia e de fapt un simbol. Simbolul generației care vine în urma noastră, demonstrîndu-ne, tonifiant, o civilizație superioară”.

VICTOR BEDA

